

[illegible]

کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت

عہد شباب فتنے پہر کی نہ باز گشت
موسم نہ آتا نطق دیوار بسار کا

دکھلائی زخم دل جو دل انگار آپ کا
عالم ہے وقت سیر خریدار آپ کا
توڑی کر مٹن بندہ ہوں سزا آپ کا
پسلی ہی چاندنی سے جو برقع اٹھ یا
ہر دم کے انتظار نے ہلکوا کیا ہلاک
خس گناہ ہم عوض خلد ہی ندین
چشم گرم ہو یا کہ نگاہ عتاب ہو
دربان اوٹھائی در سے جو بین کلی میں
انگڑائی کچھ تو دوشہ سن سال کر
پہیلار با جو دام فریت فایہ میں
صورت جو دیکھ لیں تو بچاں لالہ میں
کر باندہ ہی نہیں کی نہ بوسی کو کر پر
اسیب بن کے ہلکوا رہا ہے جیت

ہو کے یہ سب ہنس لب سو فار آپ کا
بازار گرم ہے سر بازار آپ کا
آپ یکبار میرے مین سو بار آپ کا
ماہ چار رہ ہے کہ خسار آپ کا
انکار سے ہی قبر ہے اقرار آپ کا
محشر کو ہو گرم جو خریدار آپ کا
مد نظر ہوں مین ہی سر کار آپ کا
انکسین کہامی روزن دیوار آپ کا
سینہ کہیں نیکہ لیں اغیار آپ کا
ہو گا نہ کون کون گرفتار آپ کا
کلمہ یہ مین کا فرد و دینار آپ کا
عمر نہ اوٹھ سکے گا یہ ہر بار آپ کا
سر حرہ کیا ہے سایہ دیوار آپ کا

مین نطق کر فریت سستا تھا جانی
آہستہ نام لیکے بار آپ کا

کہوں نہ ہوں غم میں اہی زنجیر کا
کہوں نہ ہوں غم میں اہی زنجیر کا
کہوں نہ ہوں غم میں اہی زنجیر کا
کہوں نہ ہوں غم میں اہی زنجیر کا

کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت

کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت
کلی غفلت تو اضع جو کجا غفلت

الفصل

عبارت در بیان حقایق و معانی
و تفسیر این کلمات و عبارات که در کتاب مذکور است

ہر لحظہ کو تازہ شکایت تھی ہر چین
 چشم بربان کو دور میں کہ میرا بہت

ہر دم او نہیں آنے کو تازہ بہانہ تھا
 اتنا تو آسمان کہی فتنہ زاتہ تھا

درپردہ عوض حال کا موقع ملا تھا طبع
 ہنگام خواب حلق می شوق مشانہ تھا

<p> غصے ہو چلے یا بوس حضور کا یا تا بے نیور و نشے اشار حضور کا جی چوٹ جاے آپ گرا تھان لین نئی مست جس بن گئے مست نہاب ہی سوغیت میں جینو تھن کا تو ذکر کیا پوچھو نہ وجہ غنڈہ جی کی سیج ہے لایا نہ تابق تجلی تو کیا عجب کراہ کر دیا ہے فریب جمال نے جو ہر کر خدا نے نکالا ہے جان کا چشک کرین جو غیر تو انکھیں نکال لیں گزرا ہے ہلو شورش و حشت کا انتقام جیسے نہ کو نہ کہ کہ کبھی کی ہے چمک ہے رنگ کیف گریہ جونی سے آنکھیں سوز و ن موی یہ آہ کہ دل لوٹ ہو گیا سچا میں جس حسن داوا دای حسن </p>	<p> کہیے تو اس میں خراج ہو کیا حضور کا مجھ پر کیسے شیر ہو کتا حضور کا کیا بندوس ہے چاہنے والا حضور کا اتو ہوا ہے شہ دو بالا حضور کا تصویر کو بگاڑ دے چہر حضور کا ہنسا ہوں دیکھ کر میں قیافہ حضور کا موسی نہیں تھا دیکھنے والا حضور کا بندے خدا کے پڑتے ہیں کھانا حضور کا کیسا لطیف جسم بنایا حضور کا یا جاؤں اگر ذرا سہی اشار حضور کا ہی آج قصد جانب محمد حضور کا پر دے سے دفعہ نکال آنا حضور کا غریب پیہ جام منہا حضور کا آنسو میں پر کیا قد بالا حضور کا دل کیلے تھا حسن تقاضا حضور کا </p>
--	---

ہر دم او نہیں آنے کو تازہ بہانہ تھا
 اتنا تو آسمان کہی فتنہ زاتہ تھا
 درپردہ عوض حال کا موقع ملا تھا طبع
 ہنگام خواب حلق می شوق مشانہ تھا
 غصے ہو چلے یا بوس حضور کا
 یا تا بے نیور و نشے اشار حضور کا
 جی چوٹ جاے آپ گرا تھان لین
 نئی مست جس بن گئے مست نہاب ہی
 سوغیت میں جینو تھن کا تو ذکر کیا
 پوچھو نہ وجہ غنڈہ جی کی سیج ہے
 لایا نہ تابق تجلی تو کیا عجب
 کراہ کر دیا ہے فریب جمال نے
 جو ہر کر خدا نے نکالا ہے جان کا
 چشک کرین جو غیر تو انکھیں نکال لیں
 گزرا ہے ہلو شورش و حشت کا انتقام
 جیسے نہ کو نہ کہ کہ کبھی کی ہے چمک
 ہے رنگ کیف گریہ جونی سے آنکھیں
 سوز و ن موی یہ آہ کہ دل لوٹ ہو گیا
 سچا میں جس حسن داوا دای حسن

ہر دم او نہیں آنے کو تازہ بہانہ تھا
 اتنا تو آسمان کہی فتنہ زاتہ تھا
 درپردہ عوض حال کا موقع ملا تھا طبع
 ہنگام خواب حلق می شوق مشانہ تھا
 غصے ہو چلے یا بوس حضور کا
 یا تا بے نیور و نشے اشار حضور کا
 جی چوٹ جاے آپ گرا تھان لین
 نئی مست جس بن گئے مست نہاب ہی
 سوغیت میں جینو تھن کا تو ذکر کیا
 پوچھو نہ وجہ غنڈہ جی کی سیج ہے
 لایا نہ تابق تجلی تو کیا عجب
 کراہ کر دیا ہے فریب جمال نے
 جو ہر کر خدا نے نکالا ہے جان کا
 چشک کرین جو غیر تو انکھیں نکال لیں
 گزرا ہے ہلو شورش و حشت کا انتقام
 جیسے نہ کو نہ کہ کہ کبھی کی ہے چمک
 ہے رنگ کیف گریہ جونی سے آنکھیں
 سوز و ن موی یہ آہ کہ دل لوٹ ہو گیا
 سچا میں جس حسن داوا دای حسن

کلیں گلشن میں باغ باغ ہوں گے کھل گیا
 وہ بت بخت ہو گیا یہ فقر اٹھ گیا
 وعدہ خلائق ہوئے ہوا حسن کو رواں
 دسبازیان تو اوس بت عیا پرین ختم
 امی بت جو خدا نے عنایت کیا وہ حسن
 چادر جو باد صبح نے اوس رخ سولہ ہی
 بتیا ہو کا حال کچھ پوچھے حضور
 اوس طفل کا تینگ ہوا اس قہر بلند
 کوئی بزور کما کے دوسرے کا رزق
 توڑا ہوا چمن میں زنگل کا باغبان
 رہ نہ ہوئی ہوم شے نہ لایا حد سے تاب
 ہوں اب آنے ضعف تیرے میں نہیں خوں
 پر نہیر تیرا نہ خوب یضامن عشق سے
 مان راز کھل گیا مگر الضامن شر ہے

صیا دے کھلتے ہی کانٹا اٹھ گیا
 چولی مری مسک گئی شان اٹھ گیا
 بگڑی جو سا کہ اوکا دوا لاکھ گیا
 قابو میں آ کے دیکھئے کیسا اٹھ گیا
 اگلے ترے سینوں کا نقشب اٹھ گیا
 خورشید کا چمک کے نکلتا اٹھ گیا
 او چلایا یہ رات منہ سے کلمی اٹھ گیا
 مگر ان کے آسمان سے ڈھانکھ گیا
 چمکی کے منہ سے صاف نوا اٹھ گیا
 فصل خزان میں تیرا دوا اٹھ گیا
 مسجد سے سیخ یکے مصلک اٹھ گیا
 سینے سے تیرا کاپیا سا اٹھ گیا
 عمر سے تیرے دم ہی مسیحا اٹھ گیا
 میں روکتا تھا گرے کو نالاکھ گیا

گھوڑوڑ منطق عرصہ معنی میں جب تھی
 آگے ہمارے فکر کا گھوڑا اٹھ گیا

راز الفت چھپ گیا سب سمجھو داہو گیا
 شے میرا حال سستی میں اونہیں کیا ہو گیا
 سینے پر جل جل گئے تقدیر کے میرے کیا
 چاک ہو کر بیرہن پردہ ہمارا ہو گیا
 کیا نہ وہ بدنام ہونے جب میں سوا ہو گیا
 بادہ تھا اٹھو رہی میں سر کا ہو گیا

کلیں گلشن میں باغ باغ ہوں گے کھل گیا
 وہ بت بخت ہو گیا یہ فقر اٹھ گیا
 وعدہ خلائق ہوئے ہوا حسن کو رواں
 دسبازیان تو اوس بت عیا پرین ختم
 امی بت جو خدا نے عنایت کیا وہ حسن
 چادر جو باد صبح نے اوس رخ سولہ ہی
 بتیا ہو کا حال کچھ پوچھے حضور
 اوس طفل کا تینگ ہوا اس قہر بلند
 کوئی بزور کما کے دوسرے کا رزق
 توڑا ہوا چمن میں زنگل کا باغبان
 رہ نہ ہوئی ہوم شے نہ لایا حد سے تاب
 ہوں اب آنے ضعف تیرے میں نہیں خوں
 پر نہیر تیرا نہ خوب یضامن عشق سے
 مان راز کھل گیا مگر الضامن شر ہے

صیا دے کھلتے ہی کانٹا اٹھ گیا
 چولی مری مسک گئی شان اٹھ گیا
 بگڑی جو سا کہ اوکا دوا لاکھ گیا
 قابو میں آ کے دیکھئے کیسا اٹھ گیا
 اگلے ترے سینوں کا نقشب اٹھ گیا
 خورشید کا چمک کے نکلتا اٹھ گیا
 او چلایا یہ رات منہ سے کلمی اٹھ گیا
 مگر ان کے آسمان سے ڈھانکھ گیا
 چمکی کے منہ سے صاف نوا اٹھ گیا
 فصل خزان میں تیرا دوا اٹھ گیا
 مسجد سے سیخ یکے مصلک اٹھ گیا
 سینے سے تیرا کاپیا سا اٹھ گیا
 عمر سے تیرے دم ہی مسیحا اٹھ گیا
 میں روکتا تھا گرے کو نالاکھ گیا

۱۰

این جوان در دو آن ضعیفین بر او کلاه
از جنس زینت صحرایی می پوشید
شانه زنجی بر او آویخته بود
از تن او یک کلاه پشمی آویخته بود
صبا و سحر بر او آویخته بود
و قفس بر او آویخته بود
و در او یک کلاه آویخته بود

[illegible][illegible]

کون جہانگشاہ کس
تھا پہلے کو حکمران اس
دولت کا نام نہ تھا
نہی کہ جو ملک میں
جس کے لئے یہ نام
پڑا وہ ملک جس کا
نام نہ تھا

صدا و دی

میدہ فرمادی جو نقش کو داسنگ پر
نقطہ وہ آرایش عشرتکہ پر ویز تر

<p>دیکھی اوکچاں گرفتار ہو گیا تو بہ چوکی تو توبہ کا پسندار ہو گیا سیر میں ہوائی لہن جو ٹھہری ہو جنوں کل تک نسیم میری رسائی محال ہے یہ سوچتے نہیں ہیں کہ ان کی طرح کو لٹنا جو اس سے ترک کیا درد دل بڑھا فرط قلق سے رات کو بکریے دل و جگر وہ بچیر بانو میں ہے علی بندگی پڑی ہرم کراہتا ہے دل زار درد سے شوقی سے مثل برق نہ خست نگا الہی تابخ کو نظر کو ہے خیرگی جسد رستے تاک جہانک لپکا تجھے بڑا رسوائی جنوں نے یہ جہاں کس سلوک زہار سے ہوئے تھے رستے آتشنا وہ دُرسے میری نالوں کے سو ماعدہ کی یاد کچھ ماجرا کے گریہ تو ای آتشنا نہ پوچھ ایست یہ تیری شوق ہم آغوش میں</p>	<p>زنجیروں کو موحہ رفتار ہو گیا ہلکا گنہ سے ہو کے گران بار ہو گیا دل میں چن خیال تو آزار ہو گیا خار و خس چمن کا ہوا دار ہو گیا جی میں مین خوش کو وصل کا قرار ہو گیا پیر بہرے میں اور ہی ہمار ہو گیا تیری تکی میں مین کوئی سوار ہو گیا مستندی کا چور آج گرفتار ہو گیا پہلو ہمارا خانہ بیدار ہو گیا خود حسن ہے نقاب رخ یار ہو گیا در ہی فروغ حسن سے دیوار ہو گیا خوفی کا نام مطلع الوار ہو گیا ادنی تو شان بڑھ گئی میں خوار ہو گیا خود ظلم سے وہ تہک کہم آزار ہو گیا کسا نصیب کیئے بیدار ہو گیا پانی ہو ہو سرخ وہ آزار ہو گیا جسم نہ رطقتہ نہ نار ہو گیا</p>
---	--

اوس میں کیوں جی آج تساہل ہو سکا
 کیوں مجھ پر التفات و تفضل ہو سکا
 کرتے ہیں خد کا ظلم پر وسیع پہنچ ہے
 بے حس و دل نے اتنی ہی بے نظری ہو گیا
 مجھ کو ظلم تہی جو رہا اے غم کے
 اوس لب کا بوسہ لیکے نہ ہمسے را گیا
 ذکر ترقیب جو وہ بکڑی تو کہہ چلا
 بوسے کی ہے ہوس مجھے اوس سے تار گیا
 چمکا رہا وہ چہرہ بد دولت جمال کے
 خانہ خراب چاہ کا کیا پیار کا تھا وقت
 ساتھ اون کے گھر قیاس کے ہی کیا قلع
 بیٹا قتی شوق سے بخش کھائی گریسے
 مشق تم کا جبے او نہیں پڑ گیا مزہ

بیٹا قتی شوق سے تاب نظر تہی
 دیدار آپ پردہ دیدار ہو گیا

وصف دہن میں بند ہی میری بان بھٹکتی
 کہتے ہیں لوگ صاحب سسرار ہو گیا

کچھ جذب ل سے غدر تامل نہ ہو سکا
 خوب تو کیوں عدو سے تامل نہ ہو سکا
 تجھ سے تو ناز کا بھی تحمل نہ ہو سکا
 کینحت سے ذرا بھی تامل نہ ہو سکا
 ورنہ نہیں کہ مجھ سے تحمل نہ ہو سکا
 وہ چاٹ پڑ گئی کہ توکل نہ ہو سکا
 میں بھی بہرا ہوا تھا تامل نہ ہو سکا
 جس کا حریف لب قدح مل نہ ہو سکا
 یعنی جواغ مان کا تھا گل نہ ہو سکا
 وہ دج کر رہے تھے مگر غل نہ ہو سکا
 اس شک بہن مجھے تامل نہ ہو سکا
 پردہ بھی کہنے کا تحمل نہ ہو سکا
 تھے تو دو گھڑی ہی تامل نہ ہو سکا

توڑا مڑور لاکھ مگر خوش خمی میں بھٹکتی
 سر کی لہر سے سنبھل نہ ہو سکا

سنا کون اونکو قصہ درد نہان اپنا
 جلیسوں کے نہ اپنے ہیں اونکا قصہ خانا

اوس میں کیوں جی آج تساہل ہو سکا
 کیوں مجھ پر التفات و تفضل ہو سکا
 کرتے ہیں خد کا ظلم پر وسیع پہنچ ہے
 بے حس و دل نے اتنی ہی بے نظری ہو گیا
 مجھ کو ظلم تہی جو رہا اے غم کے
 اوس لب کا بوسہ لیکے نہ ہمسے را گیا
 ذکر ترقیب جو وہ بکڑی تو کہہ چلا
 بوسے کی ہے ہوس مجھے اوس سے تار گیا
 چمکا رہا وہ چہرہ بد دولت جمال کے
 خانہ خراب چاہ کا کیا پیار کا تھا وقت
 ساتھ اون کے گھر قیاس کے ہی کیا قلع
 بیٹا قتی شوق سے بخش کھائی گریسے
 مشق تم کا جبے او نہیں پڑ گیا مزہ

کچھ جذب ل سے غدر تامل نہ ہو سکا
 خوب تو کیوں عدو سے تامل نہ ہو سکا
 تجھ سے تو ناز کا بھی تحمل نہ ہو سکا
 کینحت سے ذرا بھی تامل نہ ہو سکا
 ورنہ نہیں کہ مجھ سے تحمل نہ ہو سکا
 وہ چاٹ پڑ گئی کہ توکل نہ ہو سکا
 میں بھی بہرا ہوا تھا تامل نہ ہو سکا
 جس کا حریف لب قدح مل نہ ہو سکا
 یعنی جواغ مان کا تھا گل نہ ہو سکا
 وہ دج کر رہے تھے مگر غل نہ ہو سکا
 اس شک بہن مجھے تامل نہ ہو سکا
 پردہ بھی کہنے کا تحمل نہ ہو سکا
 تھے تو دو گھڑی ہی تامل نہ ہو سکا

افکن قصین

باز تو زان خورشید چو تاب
 در آینه دل من چو آفتاب
 در آینه دل من چو آفتاب
 در آینه دل من چو آفتاب

اے یار اب جو اتی تری محمد حسن میں
 جہاڑو تو کوئی یار میں تھی ہر خوبیا
 موجود روی یار ہی حاضر چکور ہے

لیستے نہیں ہیں لہ فی فقط ہو کر تو مطلق
 چائین ہی سائے جانی ہیں قنار ویکنا

اولش جیسا ہے تمام شراب کیا
 میں خوش ہوں اور سو جو سید کی عین کیا
 ہوا یوں لوہ و جو میں ہے حجاب کیا
 خفا ہوئے دل نے یہ اضطراب کیا
 لپٹ گیا سر بازار اوس ہی سے
 نہیں ہے خال کا بوجہ فقط چہرے پر
 مرے ہی نکلے گی بوسے یار کے دے
 ادا میں ناز میں غم میں جس غم میں
 بڑا دن نقش قدم روکش نئی پانچا
 بڑی کام نہ مست کرتی تیرے
 صدای صوری جو تیرے ناکہ شین جوئے
 وہ چہرے کو مرے دل کی جھوٹے
 شیکار کی گرمی ہو آنکھ کے ٹہرے
 وہ ایک دم تھا کہ جب غم جان جاتی تھی

تو شوق دل یہ کیا راہ دی حجاب کیا
 دل ہی ہو کہ جسے تیرا ب کیا
 شباب یار نے کار شراب کیا
 کیا ضبط بنا کام سب خراب کیا
 جنون کہہ دیتے تھے آج کامیاب کیا
 خدا نے خود تھے خوبی میں انتخاب کیا
 کچھ اور گھر سے دیا واہ کیا حساب کیا
 تھے تمام حسینو نہیں انتخاب کیا
 جو اوس گلی میں گزرتوئے آفتاب کیا
 تمہاری آنکھ سے تیرے سیکہ خراب کیا
 تو شور حشر نے خاموشی کے خواب کیا
 زمین بل گئی میں نے یہ اضطراب کیا
 کہ تیرے شرم کی پیلے کو بے نقاب کیا
 یہ ساری عمر کا تیرا غیش جو حساب کیا

باز تو زان خورشید چو تاب
 در آینه دل من چو آفتاب
 در آینه دل من چو آفتاب
 در آینه دل من چو آفتاب

۲۱

باز تو زان خورشید چو تاب
 در آینه دل من چو آفتاب
 در آینه دل من چو آفتاب
 در آینه دل من چو آفتاب

رو آید بوسه بین تو فیک کب اتنی
میں دے گا فیر ہوں نہ گھر میرا لحد ہے
ماں گون تو یہ کہتی ہو قافا نہیں چلا
اتنا بھی نہ میرا شب یلدا نہیں چلا
بیاں نہ تو لیا چھا ہے پر اتنا نہیں چلا

سنبھلو یہ بہت لمبے وقت میں تو بنی
بد کام کا اسے نطق تھا نہیں تھا

کیا یا کیا پہاڑ اچھو کر میان کسی کا
چاہے مراد لکھنے دے سہو کپڑ کر
سویا کیا حضرت جبریل کو قاصد
موجودہ ذکر گون نہیں نکلے نہ عارض
ایسے ہی ٹراتا ہے کوئی کشتو کشتی ہرزی
خوبی نے مرے شمع کی پروں کیا مات
ایسا ہی غمزدہ ابروے صدم کا
کیا ناز کہی سانس بھی لیتے نہیں گے
خونام ہے اران کر خنجر نہ نکالے
نمان آہ سو کا رنیم سحرے کر
کیا دم ہے اس شاکے آئینے کو توڑ
کیا دلی ہے ترک تری بے اثری کو
یوں کہ من مرا نہیں جو عیش کا مذکور
نالی تو تیاں اسے بھونچتی دہر بہن

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

۲۵

ایک دوست بنا کر ہم کو دنیا سے بے نیاز کر دیا

<p>ابم جو کئی دسویں چین چہرہ سے نکلو رو کا جو کہیں آج تو یوں فیصلہ ہوگا</p>		<p>کہتے ہیں بی ہو گیا شیطان کسی کا یا یہ نہیں آتا نہیں دربان کسی کا</p>			
<p>میں ہوں تو ترسوں وہ کرے قبضہ لیون پر اے نطق چسا لون جولی پان کسی کا</p>		<p>یا الہی یہ دل ہے گھر کس کا ایسا نا ایسے شعلہ در کس کا دل نہ ارون کئی لی ہیں کے جہم سے کیوں اس قدر گریہ ہو کچھ پر رو ہی بس میں کرتے ہیں دل منظر مہر خدا کے لیے اوشی کیونکر یہ آبرو دیا ہے کان تک بہتی اوسکے پہنچے گا نالہ لہی کا دے رہا ہے مزہ کیوں جیسا ہے ہوا تو کس ملیں نہیں ہے بے نعل الفت میں دل ہی چلتی یہ خون گزرتے ہو</p>		<p>چاک سینہ ہے چاک در کس کا کہہ دے وہ ہونکت و نہیں گھر کس کا اسے خدا ہے یہ رہ گھر کس کا یہ تو اگے کہ دل ہے گھر کس کا ورنہ ہوتا ہے یہ لبشر کس کا دیکھ ہوتا ہے پردہ در کس کا اشک مقبول ہے گھر کس کا نارسانا ہے اثر کس کا اس گھر ہی کان ہی ادھر کس کا پاک الفت ہی جتنے در کس کا پہول کیسا اجی تر کس کا ہفت تاوگ نظر کس کا</p>	
<p>اس گلی سے جواب تو ہوتا نہیں نطق دیکھو تو ہے یہ گھر کس کا</p>		<p>لکھنا ہے قصہ یار کو حال تباہ کا خامہ ہو تیرا نا کا دودھ ہو آہ کا</p>			

[Handwritten notes in Urdu script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

یہاں پر ایک اور شعر ہے
 کہ جس نے دنیا کو دیکھا
 وہ اس کو بے وقوفی سے دیکھتا ہے
 کیونکہ دنیا بھر میں
 ہر جگہ پر غم و غصہ ہے
 اور ہر جگہ پر رنج و رنج ہے
 اور ہر جگہ پر غم و غصہ ہے
 اور ہر جگہ پر رنج و رنج ہے

کے گنج حسن و بیکر دولت نہ ہو سیکے
 مشاطہ تو ہے لائی سے قابو میں نہیں
 مرکز ہی قبر میں بھی لہر نہ تھیں گی
 یا دوانگی وہ لطف و حسین کے جب کو

دلفن کی طرح سے نہیں بچے ہو لطف کیوں
 کیا کہتے ہیں اس کے سر فضا کے سائب
 ترے بغیر ہوئی سخت بقراریات
 یہاں لال ہیں انگلیں گواہ بیزاری
 یہ انتظار تھا تیرا کہ منہ تاروں کے
 ہر شک و گمان سے زمین پر ٹیکے
 بائیں بیاں کروہ ہوئے خواب حیرت
 جو نام آگیا لے لے کے کشت جہاں
 سیاہی شب فرقت کی و خطا ہے
 نیاز و ناز میں تمام کر شہ صلت
 ترے فرق میں اگر ہے مرے ہمد
 نہو ہوا ہر جہاں حال تیرہ بخون کا
 مگر کو دیکھ کے پاس میں ات پر و راہ
 کس نہ سیکتی تھے بام و ش پر کیا کیا
 جگر کو تمام کے بت ہو لطف رہ جائے
 وہ اس کے دیکھتے حالت اگر ہماری رات

یہاں پر ایک اور شعر ہے
 کہ جس نے دنیا کو دیکھا
 وہ اس کو بے وقوفی سے دیکھتا ہے
 کیونکہ دنیا بھر میں
 ہر جگہ پر غم و غصہ ہے
 اور ہر جگہ پر رنج و رنج ہے
 اور ہر جگہ پر غم و غصہ ہے
 اور ہر جگہ پر رنج و رنج ہے

یہاں پر ایک اور شعر ہے
 کہ جس نے دنیا کو دیکھا
 وہ اس کو بے وقوفی سے دیکھتا ہے
 کیونکہ دنیا بھر میں
 ہر جگہ پر غم و غصہ ہے
 اور ہر جگہ پر رنج و رنج ہے
 اور ہر جگہ پر غم و غصہ ہے
 اور ہر جگہ پر رنج و رنج ہے

این نامه را به دست خودی بنیادین
 بنده از شما خواستارم که به دست خودی
 بنده از شما خواستارم که به دست خودی

وہاں رقبہ نہیں تھا شیطان بارہ ہزار لڑائی
وہاں قیدیوں میں ہوتی تھی کئی بوسہ لڑائی
وہاں نہیں تھی قیدیوں کی بیابان کا نام تھا
وہاں غور کے پہلو میں خوشنوی سے
وہاں قیدی سے لڑ لڑا لپٹا کروہ
وہاں تھا کوئی شہر کا شہر وہاں نہیں سے
وہاں قیدیوں کے محفل میں عجایب تھے وہ
وہاں تھی زمین یاس حد و امید اور سے
وہاں فروغ پر اختر تھا محبت و دشمن کا
وہاں جیسی تھی دل غیر میں لوگ لپٹا
وہاں تھا نامہ مرغ داغ و قصا الہی کا
یہاں تھا تارک جان کو زخمہ نائنم غم
یہاں ہی تھی صبح نزع کی اوجھن

۳۹
 فیضانِ نبویؐ کی جامعہ اسلامیہ
 چھاپشالہ، لاہور

<p>وہاں صبا کے دستے سب بات سنی لہو</p> <p>سہاں تھی سوین محرم کی شہنشاہی رات</p>	<p>سوئے تھے وہ آگے میرے گہرات</p> <p>کرتا تھا خلش و مضطرب رات</p> <p>دن بہر تہین اب بجائے دن کا</p> <p>پیشانی صبح پر یہ تل ہے</p>
<p>تھی شام سے روفق سحر رات</p> <p>ہر نالہ تھا دل کو نیشتر رات</p> <p>رو لویا ہے مجھ کو رات بھر رات</p> <p>یا وصل کے میرے مختصر رات</p>	

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

فقد بعثنا من قبلنا نوحا بنينا عليهما احسانا وقولوا للناس عسى ان يرجعون
فانهم كفروا به فاضغطينا عليهم فافسدهم فانهم لا يرجعون
فبعثنا هودا بنينا عليه ايمانين واولاهما قومك على غير عهدي ومتوليها
فانهم كفروا به فاصغرناهم في الدنيا فاستجيب لهم في التوراة وانهم لا يرجعون
فبعثنا يونس بنينا عليه ايمانين واولاهما قومك على غير عهدي ومتوليها
فانهم كفروا به فاصغرناهم في الدنيا فاستجيب لهم في التوراة وانهم لا يرجعون

پیشانی پر لکھا ہوا ہے کہ

[illegible]

کیا حال شبِ صال کیا
گیسو ہے قریبِ عارضِ روز
وہ چہرہ نہیں ہے گیسو وں میں
روشنی سے کم ہو کر مے مجھ
قسمت کو ملا تھا جیلہ خواب
رخسار و چین ہے فروغِ خورشید
کیون تار وں کی جان پر تھی مشک
آنا ہے نہ آنے سے زیادہ

دیکھو نہ سحر وصال میں نطق
الحد کے ہو رات بر رات

نو آسمان بلانہ تو ساتون زمین اولٹ
 بعد فنا نہ جھکو کوئی دفن کیجیو
 جیسے اولٹ رہی ہے تو برگ نکل تو ہم
 مڑتا ہوں حق قتل میں نکلا کیچ پڑتہ
 اسینے میں دیکھ صنم چشم سحر ساز
 گلکشت مانع میں یکا کر اولٹ نقاب
 کیا جھکوا اس سے ذوق کراو سکی نہ نقاب
 پیش در کھڑی ہیں جو عشاق کی منتیں
 باندھے ہیں اضطراب کے مضمون یک قلم

اے اضطراب پروردہ نشین اولٹ
 دل بیقرار ہے نہ کہیں کے زمین اولٹ
 اوس نو بہار ناز کا برقع یوں اولٹ
 دامن کمر میں باندھ درا آستین اولٹ
 ڈرتا ہوں میں نہ جاتی جاو و کہیں اولٹ
 اے گلشن و نسیم کا جامی کیلین اولٹ
 جیل اوصیانہ برگ گل یا حسین اولٹ
 پرزدہ اولٹ کے تو اوس میں پرزدہ اولٹ
 ڈرے زمین شرعجامی کہیں اولٹ

[illegible]

ہوا ہی طوق کلو خلق فاختا کی طرح
 اوڑا اور کے خاک پڑی چشم نقش کی طرح
 برس پڑی مگر آتی ہی کو ہوا کی طرح
 ہم آئی ہوئے باغ کی ہوا کی طرح
 کہ سب کو صاف نظر آئی کر بلا کی طرح
 کہ نہی جہاں ہوا دیکھو نگاہ میں کی طرح
 مرض یہیل پڑا نہ شہر میں بالی طرح
 تو بیٹھہ پاس میں ہی نقش عالم کی طرح

ترا سیرازل کی ہون سی سہی مہبت
 جو بندہ نظر سے دیکھو اس کی مہر مہبت
 سہرا تہا بھرے پہلے سو جانے کیا کیا
 کسی دن لگا یا جہان فانی میں
 ہوا ہی خون مٹا نزل کا نقشہ
 ہونے جو شش و شست میں سہرا کا نثر
 تری نازی میں میں مبتلا عشق اکثر
 مثال رد دل اور ہر عدد کو پہلو کی

نہو کی کچھ خبر ای سخط اونکو کا تو نگو
 مہر می آہ چلی جا کی ہوا کی طرح

وصف دہن میں چہ نکات بیات بی طرح
 بوسے کا نام لیتی ہی تو ہو گا لیا ان
 دل توڑے ہوئے نصیحت و سچ ہی
 درد و فراق ہی تری ای یا رہ دور
 پڑتا نہیں ہے مہر جو کروں ہو کر کمال
 ہر دم تم میں اسی کیے کو مینگے ہن
 بی پردہ ہوں حضور اگر دیکھو جلوہ گر
 اسی بار نالہ کش تری قوت میں گشتا
 جسدن کہلے گا جان و امیدن کو تو

کرنا پڑی ہی نفی کی اثبات بی طرح
 کہنے لگے ہو یا رخسار فات بی طرح
 ڈٹائی ہو کعبہ قبلہ حاجات بی طرح
 برہر گڑھی گئی ہوئے رات بی طرح
 وہ شوخ بد زبان ہی یہ بات بی طرح
 حرم و خانگی پائی مکافات بی طرح
 اسکندین دکھائیں مہر کو ذرات بی طرح
 ہلتی تھی رات ارض و سموات بی طرح
 چوری چہی ہر شب مکافات بی طرح

ہوا ہی طوق کلو خلق فاختا کی طرح
 اوڑا اور کے خاک پڑی چشم نقش کی طرح
 برس پڑی مگر آتی ہی کو ہوا کی طرح
 ہم آئی ہوئے باغ کی ہوا کی طرح
 کہ سب کو صاف نظر آئی کر بلا کی طرح
 کہ نہی جہاں ہوا دیکھو نگاہ میں کی طرح
 مرض یہیل پڑا نہ شہر میں بالی طرح
 تو بیٹھہ پاس میں ہی نقش عالم کی طرح

ہوا ہی طوق کلو خلق فاختا کی طرح
 اوڑا اور کے خاک پڑی چشم نقش کی طرح
 برس پڑی مگر آتی ہی کو ہوا کی طرح
 ہم آئی ہوئے باغ کی ہوا کی طرح
 کہ سب کو صاف نظر آئی کر بلا کی طرح
 کہ نہی جہاں ہوا دیکھو نگاہ میں کی طرح
 مرض یہیل پڑا نہ شہر میں بالی طرح
 تو بیٹھہ پاس میں ہی نقش عالم کی طرح

وہ دل و زبانی نہ کہتے تھے کہ میں نے
 کیا کیا کرنا ہے کہ میں نے کیا کیا کرنا ہے
 دلا فرمیں تو تم دریاؤں سے

نار ہوا

گر کی گرنی فریاد سے زبان فریاد
 وگرنہ کیا نہیں منہ یا نہیں فغان فریاد
 تو ضعف سے ہمارے ہی تو ان فریاد
 مگر کھٹے ہے منہ سے تو امان فریاد
 نکل کے منہ سے نبی شاخ گل فغان فریاد
 نکل گئی مٹی منہ سے جو ناگیاں فریاد
 عصائی م کے سہارے تو ان فریاد
 وہ زور شور کے نالے کہ ان فریاد
 ترے ستم وہ غصہ جسے خونچکان فریاد
 اثرے غم کے بنی افسانہ ہی ان فریاد
 یہ پردہ آنحضرت کی ہر نہان فریاد

ہر آنہ اسند بول جائی گے
 خیال تو تری زرد ناخون کا ہنس
 اگر سے ناز و شمع حضرت کا
 یہ بے سبب نہیں سن سناں اذ کو
 پیر کے ہیں بھول سے بھرے جگر کے رکا
 ترے ستم تو نہیں کہ بڑا ستم ٹھہرا
 سکت جو سانس ہی لیتی ہو گل نکل
 و دہ دل میں یہ مردہ سے دم نیت ہیں
 برائی وہ بلا جس سے نفس نالہ
 وہاں ہونا کہ ہی تاثیر عیش سے نغمہ
 بکھل چکا دہن سے جو سانس بن کر

یہاں تو چاہے ہے گلشن جو یلین
 وہ لاکہ کان لگا میں مگر کہاں فریاد

جوش پیش لے ہی توڑی ہر ہر
 وہ قید میں پر دے کے بڑی ہم بن بن
 ہو روزین دیوار سے ہی آئینہ گریبند
 آنکھوں میں ہی آئینہ شوخ نظر بند
 لیکر قفس اور جانی نہ یہ ہاں پر بند
 بان عیش و سرگشتی کے لکیریں بن کر بند

لوٹے ہیں تری جوش جوانی سے اگر بند
 الفت کر سب کے بن طرفین بدظن
 اسی رن بجلی سے جلوی سے جب کیا
 طغی کے سبب ہیں وہی قید میانین
 بنیابی دل ہے کہ بلبا ہر دین
 سونا شب و غم اپنے مقدر ہیں کہاں

نار ہوا
 ہر آنہ اسند بول جائی گے
 خیال تو تری زرد ناخون کا ہنس
 اگر سے ناز و شمع حضرت کا
 یہ بے سبب نہیں سن سناں اذ کو
 پیر کے ہیں بھول سے بھرے جگر کے رکا
 ترے ستم تو نہیں کہ بڑا ستم ٹھہرا
 سکت جو سانس ہی لیتی ہو گل نکل
 و دہ دل میں یہ مردہ سے دم نیت ہیں
 برائی وہ بلا جس سے نفس نالہ
 وہاں ہونا کہ ہی تاثیر عیش سے نغمہ
 بکھل چکا دہن سے جو سانس بن کر

یہاں تو چاہے ہے گلشن جو یلین
 وہ لاکہ کان لگا میں مگر کہاں فریاد
 جوش پیش لے ہی توڑی ہر ہر
 وہ قید میں پر دے کے بڑی ہم بن بن
 ہو روزین دیوار سے ہی آئینہ گریبند
 آنکھوں میں ہی آئینہ شوخ نظر بند
 لیکر قفس اور جانی نہ یہ ہاں پر بند
 بان عیش و سرگشتی کے لکیریں بن کر بند

در کتب قدسیه علیها سلام و علیها سلام

ایک نئی کتاب

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

اداسا مہاراجہ کے لئے لکھا گیا ہے۔

تخصیص نہ کر اس میں کوئی خرابی نہ ہو
 لگ جانے میں اس طرح تیرہ مثل صیابند

دیوار کو ہیندو سنگا جو دروازہ ملا بند
 دیوانی تھمارے ہیندو نچر کے پابند
 لاکھ ترے ہمراہ تو ہو اوسکا کلابند
 اب بھر کی شیدہ ہی کیسا کلابند
 آنکھ لہنی شب بیاہ میں آیا ہو گیا بند
 ستو میں قبا کا جو کہیں اونکو کلابند
 گرمی میں نمون کہ انکے کلابند
 ایک ایک گرہ میں بدول ایک ایک بند
 ایسی ساہو دروازہ کیا یا نہ کیا بند
 خوشہ کا مقصد نہ طحدر کا یا بند

گیس میں تیرے آنے کو نہیں مثل حسابند
 جنہوں خود آ کر کو یہ زیور ہو مبارک
 بالغرض اگر اگر انہی ہی جسم پیکر کر
 مان جانے تو کیا جو تھا وصل نہیں لطف
 رہنا کیلئے ہے ترا روپ بننا کر
 کیا کیا مری جاں ہے انہیں نہوے آئے
 اوس شرم کی تبلیغ مجھے سینہ دکھایا
 وہ زلف عجب خانہ زنجیر ہے جس میں
 کس بات کی بندش نہ زنجیر ہو ہر آن
 میں بندہ بجان مسکانون جاں جو

بے مغز فرشتہ سواروٹھانے کی ہوا ہے
موتی ہے جابونین نقش نطق ہوا بند

جو جوہری بین ہوا زمین تیار کی گئی
جس طرح ہوسپاہ کو سردار پر گھنٹ
اب تک تھا اپنے زعم میں جن پر گھنٹ
کرتے ہیں از جو جس کے مریار پر گھنٹ
ماحق ہے محکو خوشی اشعار پر گھنٹ

ابرو پراو سکوتر لو تلو تلو اور پر کمند
ناز واداکي نسبت قومی یون چون
غیر و نئے وہ ملازمی پیدا کے واسطے
رکیت یون ناز اور حسین ناز و حسن پر
کرتے انھو یار کے دل میں تو بات تھی

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

جانی قویب
باغی گلستان
الفتاح

کتابخانه عمومی

خداوند سبحان و تعالیٰ کی تعریف و ثناء کے لیے جو کلمات لکھے گئے ہیں ان سے جو کلمات چاہیں ان کو لے سکتے ہیں۔

میرے تو اخطا اب کی پوری تری نہیں گیسٹواری یار کو ساریہ حسن کا معشوق کی ہر ذات بننا زبونی نیا۔	تمکو ہی کیا بلندی دیوار پر گھمنڈ زیبا سے گل کو سنبھل گلزار پر گھمنڈ ایدل نہ کیو کر م یار پر گھمنڈ
---	---

اسی نطق اونی بات کی کیا بات ہو مگر
شاوہین ہم ہیں ہی گرفتار پر گھمنڈ

کیونکر مری زبان نہ کھلے سخن لندینہ سنگ نکلے تیغ چٹا کر کیا تے قتل شاعر ہوں تم نہ مجھ سے تعلی کے لہو کو دو کیو یہ نہ کے ہین گلزار حسن ہین بوسے لب و قن کے مجھے تم عطا کرو لذت یہ پانی نفس گشتی کے جواختار ہو صلح پھر سر اس پین پھر نری اور این میو کی طرح کماؤ ہین یو انکھان عشق	جو سے ہین تون لب شیرین ہین لندینہ نقدہ مان گور کو ہے میرا سن لندینہ ہو گا تمہاری بات سے میرا سخن لندینہ خوامی لب لندینہ ہی سبب ذوقن لندینہ کہاتے ہین میوے باغ کمرع جہین لندینہ کہاؤں جو تلخ شے تو مرا ہوسن لندینہ پھر کہو کیا باقی ایمان شکن لندینہ شیر ہین تیری تہ کے ای سنگن لندینہ
--	--

دھوئی ہوئی زبان گور کے اس کے
والد نطق کا ہر نہایت سخن لندینہ

الفٹ جو ہو دے تراوسکا نہو کیونکر سر کر بھی ہوئی قن اوس بت کی کلامین جے نگ جوانی مین گل تر کا نکالے دیوانہ کرے کیون نہ ترا حسن جوانی	ہم ہو رہن جسکے وہ ہمارا نہو کیونکر اس بی وفا کا ہین ہوئی نہو کیونکر پہر خاک کا تیلما ہی تماشا نہو کیونکر جب فصل بہار آئی تو سودا نہو کیونکر
--	--

جو کلمات چاہیں ان کو لے سکتے ہیں۔

جو کلمات چاہیں ان کو لے سکتے ہیں۔

ہر ایک مراشمع معجب انہو کیونکر
 تو زلف شب خواب لچا انہو کیونکر
 اسی یار شب بھو تو ایسا نہو کیونکر
 بدنام مجھے کر کے وہ رسوا نہو کیونکر
 طوطی کی طرح آئینہ گویا نہو کیونکر
 جی کہتا ہوں خواہش تھو اھلا نہو کیونکر
 پھر ہر کوئی مشتاق تماشا نہو کیونکر
 تیرے لیے آغوش تمتا نہو کیونکر
 نیچے نظر آتے نہیں وعدا نہو کیونکر
 بوسے کی ہوس اور زیادہ نہو کیونکر

وصف دہن یار میں منظور ہے وقت
 اوس رخ کو اگر حسن میں ٹھہری سہفت
 کیا ترک محبت کے ستم کر کے شکایت
 بین عاشق و معشوق تو یکجان قالب
 منہ دیکھ کے کیونکر نہ پر ہے اس کا کلمہ
 انسان ہوں درشتہ نہیں کیونکر نہ مانگوں
 بتلی سیرجہ وہ بہت پردہ نشین ہے
 جب باغ کو تو جای تو جو غنچہ ہو کھل کر
 قابو میں کر آگے ہو چلے ہو فقرہ
 اب تو لب شیریں کی نرہ چکھ کر پیر جانا

رازی غزل
 ہر کوئی پریشان غم و دل
 آہ ہونے پہ لعل عیا و دل
 خندہ گل ہی جب نہ دیکھو
 لاون گویا ہر دم تیرا
 فاقہ قافلہ ہر آن تیرا

مرجاؤں میں جبر ہے دفن آئے
 اسی نطق لب گو سے شکو انہو کیونکر

دل میں ہی جوار مان برون در دہو کر
 دیوانہ آسمان ہو مجھ کو جو جہ تار ہے
 میں کیا مرفستے واقف نہ بخش سوزی
 آئی خزان حسن میں مٹی میں تل کو گل
 میں مر گیا تو وحشت رور و گدگد ہے
 اگر تری گلی میں کیا خاک قدم پانی
 تسکین نہ لگو دیکھ ماندرہ جان میں

ہر کوئی پریشان غم و دل
 آہ ہونے پہ لعل عیا و دل
 خندہ گل ہی جب نہ دیکھو
 لاون گویا ہر دم تیرا
 فاقہ قافلہ ہر آن تیرا

ہر ایک مراشمع معجب انہو کیونکر
 تو زلف شب خواب لچا انہو کیونکر
 اسی یار شب بھو تو ایسا نہو کیونکر
 بدنام مجھے کر کے وہ رسوا نہو کیونکر
 طوطی کی طرح آئینہ گویا نہو کیونکر
 جی کہتا ہوں خواہش تھو اھلا نہو کیونکر
 پھر ہر کوئی مشتاق تماشا نہو کیونکر
 تیرے لیے آغوش تمتا نہو کیونکر
 نیچے نظر آتے نہیں وعدا نہو کیونکر
 بوسے کی ہوس اور زیادہ نہو کیونکر

سب سے پہلے یہ کہنا چاہیے کہ یہ شعر
 میر تقی میر کی ہستی پر مبنی ہے
 جس نے اپنے ہمعصرین کو اپنے
 شعر و ادب کی عظمت سے ہمہ گیر کر دیا
 اور ان کے دلوں میں ایک نیا عالم
 کھلیا جس میں عشق و محبت کا
 رنگ بکھرا ہوا تھا۔

دنیا وہ بیسواہی زائد کو پہاڑ بن گئی چل ہو نہ سہا تیرے اوس بخت تو کو کیا جان پڑ گئی ہے قاتل جو لوٹ آیا اوس بخت میں میرا اغیار کے برابر سیکھنی بلا شرت قتلے نے قیامت	ممکن نہیں ہو چکا عورت سے مرد ہو کر اسے چرخ کیا طلیکا یہودہ گرد ہو کر بسمل تیش تین بہرین سرگرم ہو کر دل کا سایہ ٹھنڈا تھا اور ٹھنڈا تھا درد ہو کر اوس چشمہ سر نہ گینے کے دنبا لہ گرد ہو کر
--	---

ای نطق ہر طرح پر دنیا کو جیل فی الا
 کیا نرم سخت ہو کر کیا گرم و سرد ہو کر

آج جان نکلی فزوت میں درد ہو کر اوڑ جائی ہو پ تیرے جلو سے گرد ہو کر رنگ وفا و الفت مجھ یوں پر جمایا مردان حق کو جو کچھ ہوئی ہوائی نیا جاڑوں میں ہو پ کہاں وہ ازین سے دلو جلا رہا ہے کیا نور صبح و صلت ای شیخ چو ر خلوت رند و کی نہ زمین زیرہ و سنوں کی تہہ سیار و نکاہی پایا و کچھ کوئی تماشیا کیا کیا سانچے رولایا کیا کچھ کیا دیکھا یا چاہت کی کیا دیکھایا تو عاشق خدا ہی میں عاشق ضمیر میں ایدل زمین سے باہری اگر کوئی عشق باز ہے	آیا جو دم ہو پیر تو آہ سرد ہو کر خورشید ڈوب جائی چہرے زرد ہو کر آنکھوں میں سرخ ہو کر چہرے زرد ہو کر اکسیر و رتی بہرتی گلیو تین گرد ہو کر تو دہو پ چاندنی سی ہو جائی شہر ہو کر اگر تابی مجھ کو گرمی کا فور سرد ہو کر کیوں عورتوں کی عادت سیکھی شہر ہو کر ای ماہ حسن تیرے دنبا لہ گرد ہو کر تحریک لہ کی ہے اوس رخ کی درد ہو کر ہاتھ بھونکین شک ہو کر سینو تین دہو کر ای شیخ یہ علامت یوں بل درد ہو کر خود اس جو میں مارا جائیگا زرد ہو کر
--	--

یہ شعر میر تقی میر کی ہستی پر مبنی ہے
 جس نے اپنے ہمعصرین کو اپنے شعر و ادب
 کی عظمت سے ہمہ گیر کر دیا اور ان کے
 دلوں میں ایک نیا عالم کھلیا جس میں
 عشق و محبت کا رنگ بکھرا ہوا تھا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تیرا سخن نہ سمجھے جو لوگ ادویۃ
کیا شاعرین یا یا اے طبع فرد ہو کر

غیر و نکود ہو کما دیکو ذرا وقت نکال کر
 دامن کیچے نا کوئی دامن نہال کر
 جو بلہو سے مل کے وہ بات نکال کر
 ایدل شوخ چشموں کی تو دیکھ بہال کر
 ساری بہار بادہ نشی تھی بہار تک
 مایوس من سے آنے سے ہم ہو کر سو ہے
 نازک بہت ہر موج چلائی میں بجائی
 ایسا نہ ہو کہ آپ ہوں اپنے خریف تہ
 پیاسا جو نگاہ تو بسیم بندہ دیر کیا
 دیدار بھی نصیب ہوا یا بھی بوسن ہی
 اللہ نے کیا ہے مجھے یاد شاہ حسن
 خوش خشم ہو تو اپنے لئے ہو سیکو کیا
 دل پر دیر سے بتو نے خدا کی طرف مرا
 اوس صاف صاف ساق کی خوبی نیامیگی
 جان ہی تب مراقب میں ایک ہ کیجئے کر
 خورشید کا نینچا تو آجلا میں
 تہک تہک گئی میں اتنی جلیں تیرو بات

م

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[A large rectangular area filled with dense, overlapping handwritten script in Urdu or Persian.]

ہم کو پڑا ہوا ہے دیوار و دیگہ
ساقی پلاؤ جاو نہیں سہیار و دیگہ
لیتے ہیں دو بن کو وہ خیر و دیگہ

باتیں تو ہے کہ جو موزوں ہوئیں ہتھیں ملتی
محجوب وہ ہوئے مرے اشعار و دیکھ

گل سپید آئین نظر شرم سے تھوہو کر
 تیغ یارب ہو روانِ حلق پر افر ہو کر
 شبنم آئی ہمت تن باغ میں آنسو ہو کر
 رہ گئی رات قبا جسم پر اوتو ہو کر
 اسی دولت کی روش اور گئے ہم ہو ہو کر
 شرم ہی بگنی کیا آنکھ سے آنسو ہو کر
 خال رخ رہ گئی ڈنکے بچو ہو کر
 منہ پر آئنے کے عوض دوزا تو ہو کر
 شور محشر کا پڑے یانوسین گنگر ہو کر
 اب نکلتی ہے نظر آنکھ سے آنسو ہو کر
 چشمِ عالم سے گرے جتے ٹکڑے آنسو ہو کر
 سانسِ کاہر و کی ہو کیسو ہو کر
 درود دل ساتھ دیا کرتا ہی باز ہو کر
 گر ٹہری دیدہ ساغر سے وہ آنسو ہو کر

نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران
نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران نام دران

[illegible]

منشی

ای بیداری غافل منال
ساقی شراب منال
دیکشمن قتل
زنگنه
بوجا
و هلال
اوتو
چن
تو
۴۴

۴۴

یہاں پر ایک شخص نے ایک شخص کو دیکھا
کہ وہ ایک شخص کو دیکھ رہا تھا
اور اس نے کہا کہ یہ شخص
میرا دوست ہے۔

جان لے تو عنایت بیداو	خوش کرے دل تو مہربانی ناز
سب گزشتے تھی حسن تک ای طوق	ناز کیا ہوں گدا وہ بانی ناز
کس دل میں ہے دستاویز ناز	ناز تانی مگر ہوتا ہے ناز
چشم و ابرو کا جوڑ توڑ بہ خوب	غیرہ انگیز یہ وہ بانے ناز
جان نے تیری بارہ دہو سے	عاشقوں پر ہے تیغ زانی ناز
ستم و جور کے پیام و سلام	آنے جانے لگے زبانی ناز
کہہ رہا ہے کہ دم چور آیا ہے	یہ مرے پر ہے بدگمانی ناز
کچ آدائی کے یہ ستم لو اے	واو رہا وہ مہربانے ناز
اوپ بھاتتی سے زور کر تین	نہ سنیں طعنے گرائی ناز
ہو گئی اب شب شباب سحر	چوڑ دین آپ قصہ خوانی ناز
نطق مجھ کو نیاز مند گما	
ای میں قربان دانی ناز	
کیون نہ زور حکمرانی ناز	ہے جوانی میں اب جوانی ناز
گلشن دیدہ و بہار نگاہ	جلوہ حسن و گل فشانی ناز
مار کشتی کے اپنے تدبیریں	سن چکا ہوں میں سب بانی ناز
دیدہ ناول ہی ایک جولا نگاہ	واہ واری سب عنانی ناز
کیسے کیسے جوان دے سکے	ناز کی پر یہ پہلو آنے ناز
حسنِ فتنہ کی بہن بہارین یہ	چہن ہوں گل خزانہ ناز

[illegible]

اے اللہ! تو کو بارے یوہا
 اے اللہ! کلام کبر ختم
 اے خوش از زندہ گرائی ناز
 ہوش اور یسن کو گرائی ناز
 وہ پروردگار اے لطف
 ہے ناز از پریشانی ناز
 میری سی حسن پرست آنکھ کسی کو پار
 حیا یار کی سوخی حسن پرست
 قضا الح سے اجازت جو دی کلنے کے
 نہیں عارض بن نور کے قریب زلف
 بہشت نقد و امید بہشت بند و کو
 اوسن حسن میں جہی بیٹھے تو جہالت
 نہیں قریب ہن سرخ سرخ خسار
 میں بیٹھے بٹھیکار جو آبیٹھے الگ
 زوال حسن میں کیا انکو تم دکھاتی ہو
 وہ لطف خستہ ہو دیکھو لطف کش
 مراڑی ہے کوئی شے اس گلے کی باتیں
 جو وہ اسکے ہون چارہ نامی بخش
 جو وہ زلف کرتی مداو اے بخش
 عدو کا کرو تم مداو اے بخش
 یہاں اوسکے جلوے نے اوسین
 نہ ہوس آنی بے کہ ہر اے بخش
 تو ہوتا داغ کو سوداے بخش
 مجھے رشک ہے کیون نہ آجا بخش
 کرے کون کسکا تماشاے بخش

انقطاع
 نہ کہ کثرت ہی خوب وصل ہو لیا
 خدا کی دین میں مہمان کو سمجھا ہوا
 برا نہیں کوئی نیز نگاہ کی قدرت کا

نہ کہ کثرت ہی خوب وصل ہو لیا
 خدا کی دین میں مہمان کو سمجھا ہوا
 برا نہیں کوئی نیز نگاہ کی قدرت کا

نہ باغ خوش نہ بیابان خوش نہ دریا خوش
 فراق میں بسین ہی فطرت میں نہیں گستا

<p>ایسی ہی بزم عام و مان رخصتا خاص ہوا ہی دمان بخیر کے دن عام و خاص تیرے لیے ایجا دیگو تازہ ادا خاص لیکن ہے مری تیرے دیدار و احاطہ اترا ہی کیوں گل کو تو جہم صبا خاص میں خاص ہوں اسلوب جہم سے جفا خاص میرے لیے اوتری غم کیسویں بلا خاص ہے سایہ لطافت کو اوپری نہیں صفا خاص غیر و نسے شکایت نہیں مجھ سے گلا خاص یہ میرے لیے بد مزگی کا ہے مزا خاص کرتی ہو لگاؤ تری آنکھوں کی صفا خاص پیدا ہوئی تیری ہی تاز و ادا خاص ہوئی ہی نہیں میں تیری شفا خاص میں خاص میں میرے لیے لازم رخصتا خاص</p>	<p>ایسی ہی بزم عام و مان رخصتا خاص ہوا ہی دمان بخیر کے دن عام و خاص تیرے لیے ایجا دیگو تازہ ادا خاص لیکن ہے مری تیرے دیدار و احاطہ اترا ہی کیوں گل کو تو جہم صبا خاص میں خاص ہوں اسلوب جہم سے جفا خاص میرے لیے اوتری غم کیسویں بلا خاص ہے سایہ لطافت کو اوپری نہیں صفا خاص غیر و نسے شکایت نہیں مجھ سے گلا خاص یہ میرے لیے بد مزگی کا ہے مزا خاص کرتی ہو لگاؤ تری آنکھوں کی صفا خاص پیدا ہوئی تیری ہی تاز و ادا خاص ہوئی ہی نہیں میں تیری شفا خاص میں خاص میں میرے لیے لازم رخصتا خاص</p>
--	--

۴۹

نہ کہ کثرت ہی خوب وصل ہو لیا
 خدا کی دین میں مہمان کو سمجھا ہوا
 برا نہیں کوئی نیز نگاہ کی قدرت کا

میں نے اپنے دل سے کہا کہ میں نے تجھے کبھی نہیں بھلا دیا ہے
 مگر اس کا اندازہ تو خود ہی کر لے
 میں نے تجھے کبھی نہیں بھلا دیا ہے
 مگر اس کا اندازہ تو خود ہی کر لے

<p>تصویر اور سکی اور یہ آلات خیر ہے رنگینیاں دکھائیں مضامین شوقی دل میں ہر اپنے دل سے ہیں کیا کیسے مگر اس کا اندازہ تو خود ہی کر لے آمد ہے اسکی آمد مضمون فرخی وہ خطر خ ہے کاتب قدرت کی مائت کا</p>	<p>بہر او موقوفہ کا ملا تو کرسے خطا لا ختم تر لکھیں اور نہیں خون جگر شوقیاد کو لکھتے ہیں کس دوسرے خط قاصد تو لایا کیا مرے شک فرمے خط لاتا ہے نامہ برت فرخ گھر سے خط ٹکے نہ ایسا ملک و بنان لکھ کر خطا</p>
--	--

عنوان سیر نام کا مضمون غیر کا
 برسوں میں نطق آج کیا اور دگر خط

<p>اب انہیں ہمارے کیا خاک لگا کر دیا مست او سے تاثیر ہوانی بے اتنی کاوش سے بنا شانہ تو کیا کیوں مرے جی میں حیرت میں طمعی باوصبا پوہ میں ہاں تو روٹ کر ذرا فحش سے تجھ کو بیدار میں افلاک بنائیں ستار اچھی تعلیم تجھی ناز وادانے دی ہے پر وہ کعبہ کا اوٹھار ایر و کو عید ہوئے یار مست شباب اور میں مست ہوئے ضبط کر ضبط کا موقع ہے تڑپنا لکھا شوق کیا دہیا نہیں بکری ہوئی رلا</p>	<p>بجیا شرم ہے سرکار کی بیباک لگا باغ میں ٹوٹ گیا ہے تہ تاک لگا گیسو یار کا ارب کیا دل صد جاگ لگا دامن یار کا ہر خاک کر خاک لگا دوست دشمن کا رہی دیدہ نہا لگا تیرا میج کر کے امی بت سفاک لگا آنکھ میں شرم نہ دل میں بت بیباک لگا کیوں رخ پاک سے کرفی نام لگا جبکہ شہر ہوا توں سے خار لگا دامن بن کا کراہی سب سے قرا لگا دیکھو کسے کوئی کرتا ہے یہ بیباک لگا</p>
--	---

میں نے اپنے دل سے کہا کہ میں نے تجھے کبھی نہیں بھلا دیا ہے
 مگر اس کا اندازہ تو خود ہی کر لے
 میں نے تجھے کبھی نہیں بھلا دیا ہے
 مگر اس کا اندازہ تو خود ہی کر لے

یہ سب کچھ کہہ کر وہ بھاگ پڑا اور کچھ دیر بعد واپس آیا تو دیکھا کہ وہاں ایک لڑکا بیٹھا ہے جس کے ہاتھ میں ایک کھنڈ ہے۔ لڑکا نے اسے دیکھا تو بھاگ کر اس کے پاس گیا اور کہا کہ یہ کھنڈ ہے جس سے میں نے تمہیں ڈر دیا تھا۔ وہ نے اسے دیکھا تو ہنس پڑا اور کہا کہ تمہیں کچھ نہیں ہے۔ لڑکا نے اسے دیکھا تو بھاگ کر اس کے پاس گیا اور کہا کہ یہ کھنڈ ہے جس سے میں نے تمہیں ڈر دیا تھا۔ وہ نے اسے دیکھا تو ہنس پڑا اور کہا کہ تمہیں کچھ نہیں ہے۔

وہ بام نہ آئے ہیں لگا رہی تو میری
ہی بھری شب خود مجھے سودا مرغ
ہی ختم زن تار فغان شوق میں
کبخت کی کیوں شوخیاں ہیں
یوں خیال رخ یار کو دل تانک ہے
جیانی شب وصل بہر رات رہے سے
بیشانی دل ہی مری یوں لہن خیم
ای موج صبا صبح پہلی تو چری بہر
می نوش شد وصل کو ہو لطف زیادہ
کیا مر گیا ہوں شب فرقت پہل کر
آئی نہ دل وصل کی بات ہی ہو
وہ گرم مری وادی وحشت کی ہوا ہی

لی اور مجھے ای شوق سکائی مرغ
وہ رات کی جس میں تعلق و طبع
شکام سحر زمر نہ پڑہ در مرغ
کیا شام وصل ہی میری ہو مرغ
ہو ہو کہ میں جیسے سوئی اپنے مرغ
تا چاشت ہو فرقت میں تہ بال مرغ
ہو وہاں میں جیسے پیش ہے اثر مرغ
گردن کی جہاں کہ وصل صلت میں مرغ
ساقی جو لگا لانی کباب جگر مرغ
اب تک صد آئی کوئی ہی خبر مرغ
یوں تیر لگانا کہ اور طے مرغ
جل جاتین پرو بال اگر ہو گد مرغ

ان وصل کی چھری ہی بیان ات دل ہی طوط
کچھ خوف موزن ہے نہ ہم کو خط مرغ

بار بار ہی رہا نہ ہی بکجا ہی وہ لہن
شیخ کی کیا میں کہوں کیا ہو کہ کیا ہو
پیلے خالص کو چرخ یہ بھیا نہ لہن
خیم خیم ہی رہے تن اور شکستہ یکسر
بال ہستی میں تو وہ اور ہی چلی ہی

غرض اپنی ہی سہا رہے سودا میں نہ لہن
قبلہ کہتے وہ رخ کچھ کا پروا نہ لہن
تب کہوں و چراغ یہ بھیا ہی نہ لہن
مجھ سے بخت کا گویا کہ سر پا ہے وہ نہ لہن
تو سن واد اسکے لیے کوڑا ہی نہ لہن

یہ سب کچھ کہہ کر وہ بھاگ پڑا اور کچھ دیر بعد واپس آیا تو دیکھا کہ وہاں ایک لڑکا بیٹھا ہے جس کے ہاتھ میں ایک کھنڈ ہے۔ لڑکا نے اسے دیکھا تو بھاگ کر اس کے پاس گیا اور کہا کہ یہ کھنڈ ہے جس سے میں نے تمہیں ڈر دیا تھا۔ وہ نے اسے دیکھا تو ہنس پڑا اور کہا کہ تمہیں کچھ نہیں ہے۔ لڑکا نے اسے دیکھا تو بھاگ کر اس کے پاس گیا اور کہا کہ یہ کھنڈ ہے جس سے میں نے تمہیں ڈر دیا تھا۔ وہ نے اسے دیکھا تو ہنس پڑا اور کہا کہ تمہیں کچھ نہیں ہے۔

سیری بقا تا کتب سجده تقاضای عشق
چهار تا می بلبل خونین نوای عشق
بیدا و حسن جمیل بی وفای عشق

کیا جانیں غم کوئی کہا ہی نہیں
سہم تو میں تازہ وار و صہانہ امی عشق

دل جو اندر تو سینہ باہر چاک
 ہو گا جب اس گل تر جان
 مثل نغمہ ہے دل سہرا چاک
 اور ہر دل غم کے برابر چاک
 کیون تو میر دامن گل تر چاک
 اور دل کا دراز ہو ہر چاک
 پر وہ در کا حور یک چاک
 بے پڑ ہے خطا کا تعلق تر چاک
 خیر غم کے کا تھا جو دل چاک
 بسکہ ہیں چاک کے برابر چاک
 سرکلی بین ہیں ساٹھ ستر چاک
 نفس ہی ہیں قبا کے چھپر چاک
 رشک کے دل ہوا سہرا چاک
 مثل خط دار ہوا میر چاک

<p>یہ گیسوں کر نیک و وفا تو یہ کیجئے ناز ان نہیں ہو دل رخ گلگون کو شوق میں جز و صیغ کا ہا و آسائی ہو ہی ہو کہ وہ</p>	<p>میری بقا تک کہ سجیے بقای عشق چکار تابی بلبیل خونین نواہی عشق پیدا دامن بلبیل ہی ہی وفا عشق</p>
<p>کیا جاسین خلق تم کوئی کہنا ہی سہی ہم تو ہیں نازہ وارد صبا سہی عشق</p>	
<p>خجھر گئے ہے برابر چاک تب گریبان ہم ہی پہاڑ نیگے پاس ناموس سے ثابت جیب دلہین ہر آبلے کی پاس ڈانگ بے اثر ہے جو نالہ بلبیل دے خدا دسکو طول نہ ختم ایک دن تیرا پردہ در ہوگا قدمہ اوس طفل کو دیتا ہے جان کو جسادہ فشا شہر میر سنیہ بنا ترے حلیم اسی جینوں کیا قبا کو پہاڑ ہی جھکو دیوانہ یہ بھی جان گئے دیکھ کر ریا شادہ تو کیسو نامہ پر توجہ جو شکے صاف جواب</p>	<p>دل جو اندر تو سینہ پہ چاک ہو گا جہا امن گل تر چاک مثل خنجر ہے دل سر چاک اور ہر دل کے برابر چاک کیوں تو ہر دامن گل تر چاک اور دل کا دراز جو ہر چاک پر وہ در کا جو ہر چاک بے اثر ہے خطا تہ جان کر چاک خنجر غم کا تھا جو دل چاک بسکہ ہیں چاک کے برابر چاک سر کی میں ہیں ساڑتہ چاک ستنس ہی ہیں قبا کے چھپر چاک رشک کیے دل ہوا سرا میر چاک مثل خطا دل ہوا سرا میر چاک</p>

جس خفاش کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار
 جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار

جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار
 جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار

<p>طرح زلفین تری ہن قد و تشاد غار زخ پر تو پان ہونہو نیر کیا عجب ہونہو پین جواور جاوڑ کل سنہوئے تیری آن الگ کیا کلا کالی کالی زلفونہن اونے جلسے کی کچھ تو ہو تھریب غیر ممکن نظارہ تشوخی سے بنکے دیوانے موسم گل مین واہری تازگی و شا و ابی</p>	<p>بوی گل تن مین زمین گل کانگ سب جہاؤ پین آینا آینا رنگ اسی ضبا ہی گلونکا کچا رنگ سب نقشہ جدا انرا لارنگ چاند سے منہ کا گورا گور رنگ ہنسے جو سر ہے کا جبا یا رنگ تیرے رخسار کا ہی بردار رنگ اونے لای پین ہم ہی کیا رنگ چپکا پڑتا ہے رستے گویا رنگ</p>
---	---

<p>سب جلو ہی پین او سکتی رکے ایک سے ایک کی نرا لے بو گل کو بھی لکیم بہال لیتا ہون</p>	<p>واہ کیا گل کسلی پین بنگا رنگ ایک سے ایک کا تماشا رنگ کچھ کچھ اونے ہے ملتا جلتا رنگ</p>
---	---

<p>یہ رونا نہیں سکرانے کے قابل نہیں بکسی سے ستانی کے قابل کبھی تھے وہاں آنے جانے کی قابل پیل سو ہے اونکی جوانی کا ایسا</p>	<p>مرا حال ہے جسم لانے کو قابل ترجمہ کہ ہون ترس کیانی کی قابل نہیں تبو ہم یاد آنے کے قابل ہمارا آئی ہے رنگ لانے کو قابل</p>
---	--

جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار
 جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار

جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار
 جس کی تونش سنائی
 زار و دہار و دہار و دہار

[illegible]

یہ ہمہ دم ہے اونکے سوا نیکے قابل
کہ اس دل نہیں نازا و ٹھانے کے قابل
یہ سخت تمام رہی جانے کے قابل
نہ سے ضعف سے نہ اور ٹھانے کے قابل
غول کہ کی لایا ہوں گانی کے قابل
کہ منہ بھی تو موٹے پڑے پائے کے قابل
کہ یہ بھی ہے منہ سے نہانے کے قابل
کہ وہ زمین ہیں کہ گدا نیکے قابل
میں ہر حال میں ہوں تسانگی قابل
نہیں محض سے لب ہلانگی قابل
نہیں انسو و نئے جھپٹانے کے قابل
پیشگو نہیں شہر کے جلانے کے قابل
کہ ہو جاؤ توین میں ستا سیکے قابل
کہ میر بھی ہوں آنے جانے کے قابل

شرفِ خجری کی بزمِ بین اور پرست
گرم بھی سستہ خانوؤں نے زمین ٹھہرا
تھیں یہ بے دست کی سکرہ ہوئے
نہی تانواؤں سے زانو میں حالت
ہوا ت ہوا سے کی اسکی کئے میں
بے غم کیا تیرے غم وہن پر
نہ غم ہوں آپ کے غم میں شاید
خدا کا نہ دے اور دے و ترس نہی
تجرباں سے تو کیا عاف ہی تو کیا
سب زار ہوں آہ دم لے شہر جا
میں اور پاسی رو میں آگ کی
ترجیح خج پانے سے شمع جل کر
تو آکر کر کے کچھ دن عسایت
وہاں ہی خلق بھگو لیا رات

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

	۱۰۸	در لنگر شکو قیاس ایل
--	-----	----------------------

نہ لے ہی لیا نظروں
پر تھا ہی نہیں

چاہی گا کوئی کیوں فرج جانے
پر دھیم کوئی جا کے کہ نہ گدول
اونکو تمہیں مانتیں ہے اثر دل

الوقت میں ہی تیری حطر جان حطر دل
یوں بٹھہر کے پردہ میں نہج پر درویش
کیا انوکھی نزلت ہو میں شرمندہ توں

[illegible]

اور سن لطف کی بو بڑھ گئی ہو در محفل
اتک می سینہ میں جھانک اٹھوں
دل کیا یہی حیران خواہ سنہ گول
اندازِ تغافل ہی پہی پیرہہ دول
گوئی نہوا وقت بڑی برسرِ دل
جو رخصتہ گرد دل ہی شمعِ گول
تھا غفل جوانی میں جھانک کر دل
اب مٹان کہاں ہے مرا ضمیرِ دول
بس سنا سو اور نہیں جو بحرِ دل
دامان و مژدہ میں لوتھیں کچھ دول
وہ دل جو حکمرانی توبہ ہی بحرِ دل
ایو امی ہاڑے بے بال و پیرِ دل
دل کو سر کیسوی تو کیسہ کو سرِ دل
پان ہوش میں آؤ نہ میرا بحرِ دل
اوستے خمر کیسہ کو سرِ بارہ ہر دل

ہیں اور ان کی تمام تر ضرورتیں
شاور میں ان کے لیے ہیں جو ان کے لیے

بجرت سے جیسے برقِ نخلانیں ہیں ہم
ہیں خاکِ رنگار جو مائیں ہیں ہم

لیا اپنی نگہ جبرگی موسیٰ نہیں دین ہم
اس کی گھر گھر نیکی زانی کی نگہ تیر

مجلس

بیون ل میں گر کیا ہی تو اپنی اہل
 جب ہوئی ہیں تجھ کو شکر کے شیفہ
 ای طلق کیوں ہر ایک کے دلوں کو ہار
 نہم حفا و داغ مٹا نہیں ہیں ہم

دوسری حکم شاہ حسن کہ ہوں باریاب ہم
 غفلت سے کرتے دلوں کا شکر اب ہم
 ارض سما کیسے کہیں تو رات کو
 جن لوگوں میں گزر ہوا اس زمین میں
 اس زمین کل مطالب کوں میں ہے
 کتب میں ایک طفل سے دبستا ہوئی
 عاشق کی قدر چاہی عشق مزاج کو
 پہلو ہر ایک فقر میں سو طرح کی ہیں
 نشانی یہ ترنگ میں سوچی ہر بار
 ہوئی ہمارے کسی قسم آشنا
 نقد جڑ سے سوکھی کیا ذکر و حاصل کا
 نشے میں سوچی آتش می پر پے کرک

سیکہ تھی ضبط سی تری محفل کا دہم
 انیوں کہا کرتے ہر شراب ہم
 دل کو نروکتی جو دم اضطراب ہم
 پیر رنگ میں شریک ہی مثل اب ہم
 اپنی اخل میں کہتے ہیں طرہ کتاب ہم
 پڑھتے تھی باپچوان کی نگہ کتاب ہم
 بلبلیں جو بالی تو پلائی گلاب ہم
 کیا لکھیں سکے خط کا جو کہ میں اب ہم
 گردوں چین میں قبح آفتاب ہم
 سو جہان میں آئی میں مثل جناب ہم
 راتوں کو دیکھتی نہیں سن میں خواب ہم
 لیکر شراب لگائیں کیا اب ہم

دنیا کی جستجو کیا نطق کیا ذیل
 اس میںو آتی ہے ہوسے میں خراب ہم
 دیکھتے ہی شکل عشق ماتی ہیں ہم
 وعاد ہر آئے اور ہر جاتے ہیں ہم

لیون ل میں گر کیا ہی تو ایسی اہل
حسب ہوئی ہیں غمہ سو تنگوار کے شقیقتہ

بتی نہ ہم نہیں ہیں کلیسا نہیں ہیں ہم
تب کہ یہ سمجھ بیٹے ہیں گویا نہیں ہیں ہم

ای عشق کیوں ہر ایک دلوں کو ہلا کر
زخم خفا و داغ تنہا نہیں ہیں ہم

دوسری حکم شاہ حسن کہ ہوں باریاب ہم
مفسر کے کرتے دل کو کہنا تنگ باب ہم
ارض سما کہیں سے کہیں تو رات کو
جن لوگوں میں گزر ہوا بس وہیں ملے
اس دسین کل مطالب کہوں میں بہر
کتاب میں ایک طفل سے دل بستگی ہوئی
عاشق کی قدر چاہی عشق مزاج کو
ہر ملو ہر ایک فقر میں سو طرح کی ہیں
نئے نئے یہ ترنگ میں سوچی ہر بار ما
ہوئی ہمارا ہی کیسی سہم آستنا
تقدیر ہے سو کئی کیا ذکر و حاصل کا
نئے میں سوچی آتش می پر ہے گزک

دنیائی جستجوئے کیا نطق کیا ذلیل	
اس میں ہوا آگ کیجیے ہو سے بین خراب ہر	
دیکھتے ہی شکل عشق کماٹی بین ہم	و عادی ہر آئے اندر ہر جگہ بین ہم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ہیں فائدہ مستحقان سے مستحقان
ہماری ویدہ تر سے اوٹھا ہوا ٹوٹا خان
دماں نہ ختم سے تیرے شہید کتبہ میں
ادواناز و کرشمہ کی کیا نمود میں ہیں

کسی اندین تباہی ظلم کی پاداش
لو سے مورچہ لگتا ہے نطق خجریں

بقول تیری ترا عشق ای حسین نہیں
 گلہ نہیں کہ خوشی مل میں جو نہیں تو نہیں
 میں اتنی بات پر اب ہوسہ خوش ہو کر نا
 کسی سے ہلو محبت ہی یہ جو کہتے ہو
 جوں شوق میں کہنجا جو انکو اس کو
 کہ انیا حال سنا تا ہوں تو وہ کہتی ہیں
 مرا اثر کیا نہیں جو رشک ہو محسوس
 نہیں نہیں جو وہ کہتی ہیں محسوس نہیں
 کیا تھا جل کے کل انکار اب ملو تو ملوں
 جو جو کہی تھی انکے ہر طرف کیا
 کہین جو ہوئی تو بد نام ہو گیا ان کے
 تمہیں خباہتی ہی بندی فی ان محبت کیا
 بلکہ تیرا کیا میرے فکر عالی ہے

[illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳

[illegible]

جانان حفظ

چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ
چرا او صفی نام قرآن حفظ

دلخون و سینه چاک میں آفت سبیدہ ہوں
ہوش طالع جہاں سے دست کشیدہ ہوں
بر باد میری سارے عیش ہوا می شہنم
اب میری باز گشت چمن میں محال ہے
چمکے نہ جیکے برق تجلی مصر ہے کون
رونی کا رنگ دیکھ کہتا ہے دل یہی
آئی جو رحم ہی تو کوئی کیا بنا سکے
ثابت ہی میری رنگ تیرا کمال حسن
شوخی کہاں آ نکھین بعد از زوال حسن
ممنون بروا نہ منت کش ہمار
گلزار و کوہ و دشت کہیں ہی نہیں قرار
حسرت تیری ہی بھی جو میری نہیں ہے
ضیاء تاتہ دل بس اب بات آ چکا
ہوں لطف بندہ بندہ بی دام آپ کا

کیا الگ ہیں یاد کروں تان کہی تان لطف
اب تو خوش ایک نہ بان بریدہ ہوں

چوڑے اوسی تو چارہ سودا می ل کروں
اب یاس کو حریف شامی ل کروں
وہ مفت پریر میں تو نہ پروا می ل کروں
پریر سبز اگر کرے تو ماوا می ل کروں
تان در دبی دو اسی ماوا می ل کروں
سوا نہیں پریر جو میں سودا می ل کروں

اس گلشن جہاں میں انار رسیدہ ہوں
جاتا سنیں کہیں قدم آ رسیدہ ہوں
نحس کی لگا لگا کہ ہوا می وزیدہ ہوں
ای نجان گلوں کا میں رنگ یدہ ہوں
جلوی ہزار دیکھی میں کیا یدہ ہوں
بس بکینین قطرہ خون چکیدہ ہوں
ایوای میں صدای گلوں بریدہ ہوں
گو یا زمان مصر کا دست بریدہ ہوں
وہ چل بسی یہ کھلی غزال رسیدہ ہوں
کیا باغ باغ ہوں کہ نہاں پیدہ ہوں
جوش جنوں کو موج نسیم وزیدہ ہوں
کستی ہی تیری جان کو تیج کشیدہ ہوں
طائر نہیں جنا کا میں تک پریدہ ہوں
دیال زر غلام عنایت خریدہ ہوں

کیا الگ ہیں یاد کروں تان کہی تان لطف
اب تو خوش ایک نہ بان بریدہ ہوں
چوڑے اوسی تو چارہ سودا می ل کروں
اب یاس کو حریف شامی ل کروں
وہ مفت پریر میں تو نہ پروا می ل کروں
پریر سبز اگر کرے تو ماوا می ل کروں
تان در دبی دو اسی ماوا می ل کروں
سوا نہیں پریر جو میں سودا می ل کروں

مردان یاری الی

سینے سی میں لگاؤں اگر یاؤں دے کو
وہ کوئی داسی کہ جو دل ربانہ تے
ای غم بنادی شانہ اوی کرکھاں جاں
گلشن نہیں ہی سوختہ درود داغ ہے
ہو ہو گئی ہیں تہ دہائی دہائی شکر
بی پردہ ہو وہ برق تجلی جو جلوہ گر
دل پر ہزار ظلم ہیں اور سیرہ ظلم ہیں
ہر قدم یہ خوشی رفتار کھتی ہے
افو کی نگاہ کی دیوہیت بغل میں تھی
کتبک غم ایک قطرہ خون چکدہ کا
جولانیوں پر آئی وہ گلگون تازا اگر
اوس گوشہ خیال پر آئی وہ صہون تو

آہی جو داغ ادھر تو سویدائی ل کر
حیران ہوں میں اس سے تھا ضائی ل کر
اوس کف میں یوں میں گر جائی ل کر
کتنے ہو گیا کہ لاین تماشائی ل کر
ہی ہی میں کیا علاج شیشی ل کر
ہر داغ غم کو دیدہ ہوسائی ل کر
وہ کاٹ لیں بے بان اگر مائی دل کر
سو ہو جو دل پسین تو نہ ہر مائی ل کر
میں لے لے کوں ہوں کہ خود بخودی ل کر
کتبک میں لے مائی لے داسی ل کر
میدان گشت وسعت بیداری ل کر
صدقی ہزار سوت صحرائی ل کر

پائی یہ لطف یاس میں چچا ہا ہی حق
ناکامی ابد کو تفت سی دل کر
ہلو کا ما نہیں کتنے نے جو بولا جائیں
ایسی دیوانی وہ تشہ خون میں تھی
برق چکی جو یکا کرتی ہی خسار و غمی
شوق لاہا تھا مائی سے نہیں طاقت
آرزو و کجا جب تھا ہو شہ وصل ہجوم

کوچہ یار کو کیوں چور کے صوا جائیں
قتل اگر کر نہ سکدیں نصیری کلو جائیں
خوش تو کیا جانی شہنشاہ تماشائیں
کہ ہر اب لوٹ کی مایوس نہا جائیں
جانی لضاف ہی کیونکہ وہ کبر جائیں

مردان یاری الی

کیا دیکھو گے کہ جو لوگ دنیا میں رہتے ہیں وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔

<p>آج کل سی سی زیادہ بھی بتائی ہے واہ محرومی دیدار مقدر و پاکو میری ٹہلہ ٹی ٹھہرتا دل تباہ نہیں میری گہرائی میں یا جو نہ آنیکا جاب چاہی تھو اوس سچائی یہاں آتے سچ ہی مان جو تیرے ہی صلک وعدہ نہ</p>	<p>کچھ عجیب جان نہ ہدم وہ اگر آجائیں آتی آتی وہ مری سامنی شہر آجائیں دو گھڑی کے لیے اگر دی ٹھہر آجائیں بس وہیں ٹ پڑی جی میں کھانیا جائیں نہ کہ آئے تیرے دل میں سمجھا جائیں کس طرح مان لوں جب وہ قسم کھا جائیں</p>
--	--

مختصر آہ کی تقری میں ادا کرا سی گفت
 طول سی قصہ مگر وہ نہ کہہ رہا ہیں

<p>وہ درخت کے دلمیں بھائے ہوئے ہیں وہ منہدی ملی پان کھائے ہوئے ہیں یہ کیسو بھارے بنائے ہوئے ہیں کہ گو یا وہ منہدی لگائے ہوئے ہیں کہیں کیا کہ کس کے تباہ ہوئے ہیں بھلے کو کھجہ بنائے ہوئے ہیں کہ اس ظلم پر ہی وہ بھائی ہوئے ہیں ابھی تک تو کوئی بچائی ہوئے ہیں بہت لوگ آنکھیں پھٹائی ہوئے ہیں یہ خرقی تھے پر زنگائی ہوئے ہیں کہ دم صبح محشر چورائے ہوئے ہیں</p>	<p>سہم گراہن پر چکوا بنائے ہوئے ہیں مرے قتل پر زنگ لگائے ہوئے ہیں بچپنی سے کیا بچ ہم چلیں گے یہ رنگ خدا داد مانوں نی پائی فلک کے قبضہ کے دل کے بتوں کے ترے گہری ہے منزلت اپنے دم سے بلا دلفریب اونکے ناز وادامیں نہیں آنے دیتی ہیں دل خال پر ترے منتظر مثل نقش قدم کے ترے عشق میں نکل لائی ہیں زاہد شب بچکاؤر یہ غالب ہوا ہے</p>
--	--

وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔

یوں بل
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔
 وہ دنیا کی باتیں کرتے ہیں اور دوسروں کی باتیں نہ کرتے ہیں۔

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

چرخِ عالمی را در کمالِ کمال
 چرخِ عالمی را در کمالِ کمال
 چرخِ عالمی را در کمالِ کمال
 چرخِ عالمی را در کمالِ کمال

خود گد گدی سواد مثنی ہی لای نکی مین کیا لطف ہی جو آئی گلہ در میان مین اتنی سکت کمان ہی تر تو توان مین رمی کیا جو ناله بلبل سے کان مین بادام کا ہی مغز ہر لیک استخوان مین نالی کی وہ کشش نہی جو مدنی ان مین ٹوٹن کی گم سہ کے فرے امتحان مین مہر آئی ذرہ بکے ترے تابدان مین	تہہ پیر یون کا جو ہن جوانی خوش مین ہی بڑا سہی مگر آپہی نہا سہی دنیا ملی ٹہرے جانے کی طعنی ادھی سے سنتا ہی چہر چہرے کے وہ گل مین عشق آنکھ کا رنگ پی مین سما گیا صبح شربصال لال سیاہ او داس تھا آئی ادھر جو ازلی طبیعت یون ہی نوبی نقاب ہو تو نظاری کی واسطے
--	---

نور خدا ہی نام انہیں کے جمال کا
 کیے کی پتہ بن لفظ یہ ہندون مین

دو چار رات آئے جنور کے دیکھ لیں تہر ہی لاؤ جاتی براب کے دیکھ لیں شیشے میں شراب کبھی بھر دیکھ لیں جوئے سی بھی کڑی ہی ہم جسے دیکھ لیں منہ پیرے ذرا لہ نظر بہرے دیکھ لیں جی میں ہی یہی جو ٹھہرا کر دیکھ لیں خورشید و ماہ اپنی برابر کے دیکھ لیں جی میں جو زخم دل میں نمک بھر کے دیکھ لیں وہ تار تار الگ سے بستر کے دیکھ لیں	جنبش نہ کی سینہ سیر کر کے دیکھ لیں شاید کہ ہوسلی دل کے دیکھ لیں جو جو جیتی مین کیا دل پر خون کا رنگ ہے ہی طفل اپنی جنبش ابرو دکھا مین جاتی مین آنے کیلئے اب کب خدا ملای وعدہ وہ کر گئے مین جیازی پر کر کے بولی کہا کی جرن کو وہ نقش پا مین نظارہ کر کے آپ کے روئے صبح کا اذکو جو بقراری شب یاقین سہو
--	--

کیا پیراں
 کیا پیراں
 کیا پیراں
 کیا پیراں

دیکھ لیں
 دیکھ لیں
 دیکھ لیں
 دیکھ لیں

بام بر طبعی بن کیلک اور پیکار
 نام کو دیکھ کر باقی سے انکار
 بن کیلک اور پیکار
 بن کیلک اور پیکار

[illegible]

بوسے لیتے سی جو وہ جو تک پڑی ہو کما
 دیکھئے اسکی حقیقت کو تو سب کچھ یہ ہے
 گالیان کما جو پر بوسے لیا وہ بوسے
 ہم گلا کاٹ مری اونکے درد دولت پر
 حسن با صد سپہ ناز او پر آمادہ جنگ
 بزم آراستہ بی یار کے بے رونق ہے
 مٹنے پیا جفا اہل دغا سے باتر با
 ترک سید اوسی ہوتا ہی تغافل کا گنا
 بی اثر آہیں ہیں فریاد و فغان بی تاثیر
 بی تعلق یوں زانی سی سبک نہ صفت
 بندشیں کل گھنٹیں ہی یار ترے لیے کی
 کہنی کھلی نہ ہماری ہوس بوسہ کنار
 ہی جو معذوم تو مضمون ہم آغوشی کیا
 بوسی چشم و ذقن و لب کے لیے غفرون نو
 یہ طلسمات جہان صرف نظر بندی ہے

یہ تعلق بین جان و جگر
 تا شیر کی طرف
 آج جو بیان خدایا تا شیر کی طرف
 بیجا زور سے نہ بی بی کی طرف
 دیکھو بی بی زلف کی طرف
 زار و جانی خانہ زلف کی طرف
 نہ ہر توبہ کی بے بی کی طرف

ہوئی بد خواب تم ای رشک فرمے ہی نہیں
 گو کہ یوں خاک کا چلا ہی بشر کچھ ہی نہیں
 بیجا و نکو طامست کا اثر کچھ ہی نہیں
 حشر بر پا ہوا پر او کو خبر کچھ ہی نہیں
 عشق پیچہ رکری کیا کر دہ کچھ ہی نہیں
 نعمت بادہ سبھی کچھ ہی مگر کچھ ہی نہیں
 دور رخ او دہرائی کہ جد ہر کچھ ہی نہیں
 چین یوں ہی تو نہیں ہلو اگر کچھ ہی نہیں
 بان بھائی کو سبھی کچھ ہی مگر کچھ ہی نہیں
 دیکھیں سب جھکو جو مد نظر کچھ ہی نہیں
 تیج پر تیج لگائی ہیں مگر کچھ ہی نہیں
 ہیں تو کیا ہیں وہ دین اور کچھ ہی نہیں
 شاعر وید نہ کہو تم وہ کچھ ہی نہیں
 چمن حسن کی جو کچھ ہی ہیں مگر کچھ ہی نہیں
 سنامنی آنکھ کے سب کچھ ہی مگر کچھ ہی نہیں

نطق سے کہہ چکے او پر وہ نشین لوٹ تو ہی
 ہر قسم کیوں نہیں کما تا ہی اگر کچھ ہی نہیں

۹۹
 دل بوی ہو دیکھ کر کما
 دل نہ ترے دیکھ کر کما
 دانا ترے دیکھ کر کما
 صوفی کو کما ترے دیکھ کر کما
 بوسہ ترے دیکھ کر کما
 زلف ترے دیکھ کر کما
 چشم ترے دیکھ کر کما
 لب ترے دیکھ کر کما
 ہاتھ ترے دیکھ کر کما
 پاؤں ترے دیکھ کر کما
 ہر کچھ ترے دیکھ کر کما

ہم خاکسار لوگ دعا کے فقیر ہیں
 اوس مانگ کی لکیر کے ہلکوں فقیر ہیں

کمرے نشین عرش خدایا کہہ ہیں
 آزاد اصر زلف میں صد اسی ہیں

یہ تعلق بین جان و جگر
 تا شیر کی طرف
 آج جو بیان خدایا تا شیر کی طرف
 بیجا زور سے نہ بی بی کی طرف
 دیکھو بی بی زلف کی طرف
 زار و جانی خانہ زلف کی طرف
 نہ ہر توبہ کی بے بی کی طرف

قاری عشق

غمرے کر گئے آپ کے گھٹنے شیر زمین
 کچھو ابلانین شاہ کو سو دم وہ فقیر ہیں
 جگمگ کی ات سر ہر جا دکھ ناز
 تو چاندی اگر تو ساری ہیں خوب رو
 اؤنکی نگاہ ناز سے الدہ کی سپاہ
 دولت لٹا رہی ہیں جو حسن شباب کی
 اس وجہ نالو ان ہیں کہ اوتی ہیں نگلیں
 قید تعلقات سے نکلے ہوئے ہیں ہم
 پانی ہی ایک گھاٹ کا اڑو تیغ میں
 بسن سلوٹی سی جا کی ٹان چھوڑاؤں میں
 ای گولے کی آئی ہیں شاید پیام یار
 دیکھو فروغ جلوہ حسن پریر خان
 کچھ اوٹھی بیٹی کہ کے نکالین گی مدعا
 منتظرین خشک غنچہ ہیں اوسین زردی

البسی عاد و لطف رسانی ہو یا ترک مین فی سائے آپ بھی پہنچی فقیر مین	۴
خاک کی تیل پودہ کیل گیا فقیر مین ای صنم ناصح ہوا ولی قید کی تیر مین تیری گھنٹی کی گئی ای طفل خوش خط و ہوش	بولنا ہی اور کوئی اس سلی قصو مین نسبتہ کیسو مین خود جاگڑی ہوئی بخت مین دی کبھی اصلاح میگر مہی خطا تقدیر مین

[illegible]

[illegible]

۱۰۱

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

شیریں و میوے کی لذتیں نہ جانیں
بہری ہین کوٹ کر صانع کو گواہ کریں

بہر ہی اصل طبع متعلق نگاہ نہ بین
اس طرف سے کھنڈ سے لگا کر آنکھیں

شمع شبصال رہا اس عذاب میں
 دیکھی جو کو نہ تھی ہوئی بجلی سحاب میں
 جلسہ ہی جی لگے وہ بے تک سحاب میں
 بوسہ لیا تو لطف کھلا رو سے یار کا
 کافی خبر تھی آنکھ کا ساقی پس ایک عالم
 الہ سے دعا ہی مری رفرد و شب ہی
 پہر ہی کہیں کی نہیں ریا کی سامنے
 خانا میں نہ حضرت علی سے بیشتر
 کیوں میرا قتل نہ کیا لوگ گئے
 سرفی جو ہائی کا لونگی پہر بوسہ لیا
 آخر سوا نہیں کے تو لکھنا نہیں کیجیہ
 مشنار سیکڑوں میں اکو لکھ تو بند
 اسے جو صباں کا مضمون کہل گیا
 آپہی نہیں میں جوانی میں کچھ بیک

[illegible]

چون میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے
 چوں کہ میں نے اپنے دل کو توڑ دیا ہے

دانا کوئی ساسی میں کنا روخین بی میں
 وہ میں ہر بام اور یہ کوٹھی کوٹے ہیں
 نچھکو تھی لپی چلی کدھر آب چلے ہیں
 دیوار ونگی اندر کی طرف ساسی بی میں
 وہ گال کسائی ہی کو سونی کوڑی میں
 پیرا رخ و ساد کھیتی اوپر کی تلے ہیں
 گویا بد قدرت تھی یہ سنا کے کوڑی میں
 پتھر پر بڑی زور کیے ہیں توٹے میں
 اچھو میں مچھی بڑی بڑی باگڑے میں

ای گور کر کر کشا رون کی نہیں ب
 عشاق کوئی اور تو پڑی شوق لگا
 نالوں ہی یہ کتھو پڑی جان آئی تھو
 اسی پارتی کو کھنڈنوسی خیر ہے
 رو عارضی نہ کنا ہی طبع کا ہی سہام
 دینے پتھر بند کو تڑپنے کی اجازت
 بیچوڑ کوئی عضو حسنیوں کا نہیں ہے
 مشکل تھارتی پاس سے غور کو اٹھا
 کیونکہ نہ بنا ہونگا کہ ہوں اہل فحاشین

یاد سنا شمل
 ہی لڑی تو فی بن سنا شمل
 ۱۰۶

و صعداری ہی کہ تم ترک نہیں کرتے ہیں
 نذر ہم آپ کے جان دل و دین کو لڑا ہیں
 آتش میری مرا ذکر نہیں کرتے ہیں
 روز قبضے میں فی ایک میں کو لڑا ہیں
 او کو عادت ہی نہیں کی نہیں کو لڑا ہیں
 کیونکہ غیا ہوتی ہو تم شکوہ نہیں کو لڑا ہیں
 بید رہتی ہیں کچھ بات نہیں کو لڑا ہیں
 وہ ہی ہوتی جو خرابات نہیں کو لڑا ہیں

کو خفا و تہم جو رحسین کرتے ہیں
 لے لو جو چاہیں نہیں یا نہیں کرتے ہیں
 بہوں جانی میں بھی ٹیکے او سکی صورت
 شاہ قلم سخن جو ہیں بی فوج و شمع
 بوسے لینے کی نہ خوں ہی میں لیا ہوں
 اپنی تقدیر کو روتی ہیں تمہارے آگے
 گالیاں لکھوں ہی بی میں ہر او میریت
 شیخ حق تری کیا جگہ ہی آوازہ لاد

یاد سنا شمل
 ہی لڑی تو فی بن سنا شمل
 ۱۰۶

یاد سنا شمل
 ہی لڑی تو فی بن سنا شمل
 ۱۰۶

لب جان بخش یار کتنا ہے
 گل سی کس آن سوی کتنی ہیں
 پس با ہون فلک گزشتی
 شہر آشوب سری و شہر ہی
 نہ ہو دیکھ کر جسے انجان
 میر سوا سرشمان کو ہے
 کہ رہی ہیں وہ مجھ سے عہد و صلہ
 دیکھ لو جان کا نگلنا ہے
 تیری شہرت ہی میری سونی

در دہون در دی دوا ہون
 تو تو لالہ ہی میر ز ہون میں
 سنگ یرین آسبا ہون میں
 گردش چشم نہ میر ہون میں
 آشنا ہون میں آشنا ہون میں
 سایہ شہر میر ہون میں
 دلمیں کتنی ہیں ٹالٹا ہون میں
 اور تھر و کہ ہو چکا ہون میں
 گوڑا ہون مگر نہ ہون میں

رشک ہو نہیں نطق بزم آشوب
 چشمک چشم آشنا ہون میں

جادو بہر ای سری فی چشم سیاہ میں
 عشق تباہ فی آکی بیان بھی کیا ہلاک
 وہ بت کیا جو صومعہ تو تار سحر سان
 ہم سوختہ دلون کی جلائے سے فائدہ
 بزم نام میں ہوا ہون تو رسوا ہوا ہی یاد
 میں کہ چکا ہون قیمت دل بوسہ تم کو
 زندان کو ای خون لئی جانی ہیں بھون
 کیا ایسا سنگ نام ہی کیا ایسا یاس وضع

غم نے فی تیغ سونی فی سست گاہ میں
 اکسے میں آچیا تہا خدا کی پناہ میں
 گن گن کہ سو سودا لئی ہر نہنگاہ میں
 شل سپند ہون کے تمام ایک آہ میں
 وہ ہی شہر یک ہے مری حال تباہ میں
 کتنے کا مال ہے یہ تمہاری نگاہ میں
 حیرت ہی پکڑی جاتی ہیں ہم کس نگاہ میں
 اگر میں بلاتی ہونہ تو لیتے ہو راہ میں

لب جان بخش یار کتنا ہے
 گل سی کس آن سوی کتنی ہیں
 پس با ہون فلک گزشتی
 شہر آشوب سری و شہر ہی
 نہ ہو دیکھ کر جسے انجان
 میر سوا سرشمان کو ہے
 کہ رہی ہیں وہ مجھ سے عہد و صلہ
 دیکھ لو جان کا نگلنا ہے
 تیری شہرت ہی میری سونی

جادو بہر ای سری فی چشم سیاہ میں
 عشق تباہ فی آکی بیان بھی کیا ہلاک
 وہ بت کیا جو صومعہ تو تار سحر سان
 ہم سوختہ دلون کی جلائے سے فائدہ
 بزم نام میں ہوا ہون تو رسوا ہوا ہی یاد
 میں کہ چکا ہون قیمت دل بوسہ تم کو
 زندان کو ای خون لئی جانی ہیں بھون
 کیا ایسا سنگ نام ہی کیا ایسا یاس وضع

لب جان بخش یار کتنا ہے
 گل سی کس آن سوی کتنی ہیں
 پس با ہون فلک گزشتی
 شہر آشوب سری و شہر ہی
 نہ ہو دیکھ کر جسے انجان
 میر سوا سرشمان کو ہے
 کہ رہی ہیں وہ مجھ سے عہد و صلہ
 دیکھ لو جان کا نگلنا ہے
 تیری شہرت ہی میری سونی

اشعار کا صلہ تو رماندار لفظ
 اس لوگ بخل کرنے کے واہ واہ میں
 ہر وقت لبون بر مری نالی ہی ہری ہیں
 ارمان ہی مان مرغی ل میں ہری ہیں
 برسوں ہی می کشت تینا میں چری ہیں
 گوانا چلین کم ہو مگر کس لری ہیں
 ایو ای ہم اس وقت تو بوقت مری ہیں
 رہ جائیں گے غصے سے ہی کہ لری ہیں
 ہم انہی ہی عالم میں عجب بی خبری ہیں
 تصویر میں اوس شوخ کے گنا گنا ہیں
 تیری سپہ حسن میں بر لوں کی بر ہیں
 اور اصل میں وہ دیکھ کر خواب ہی ہیں
 اوس لب ہی اگر وہی جی زندگی میں ہیں
 لبست لب شیریں میں کیا موی خطای لفظ
 یہ مورچے جتنے ہیں شکر منہ میں ہری ہیں
 سب بیک جلوہ جسے شہرہ سے ہیں
 ستم و جور کو ہم ناز واداکتے ہیں
 ہم کھتے ہیں انداز و عمل صحبت
 غیب کو اپنے ہر حس لہر سے ہیں
 ایسی ہی حسن کو ہم قہر خدا کتے ہیں
 انہی خوبی ہی بر فکری سلاکتے ہیں
 آہ جن فتنو کو گھٹیں پہا کتے ہیں
 نیچائی کو وہ سنی ادا کتے ہیں

بیباکیان ادھر ہوں اور تیج بیاں
 اگر نرہیں دونوں لپٹ جائیں گیار
 جب تکلفی کی یہ نوبت پہنچ چکے
 ای نطق اور ہو جو نہ ایسا تو صبح تک
 وہ نرہیں سو خیل ہوا ہے یہ تنگ ہو
 جاو نکادوں غم فرقت کا کدھر کاٹنے کو
 لہجے او کو لے تشریف نظر کاٹنے کو
 پار کچھ ٹھہر بھی غم درکار سے کٹنے کو
 جائی باغ کو رنگ گل تر کاٹنے کو
 دور سے دیکھ کے دوڑا بھج کر کاٹنے کو
 مشغلہ نہ لگا تا بہ سحر کاٹنے کو
 ہو جری گردن مرغان سحر کاٹنے کو
 دو گزنی چین سے ہم سستہ جگر کاٹنے کو
 سنگ لہر جھٹایا دودھ ہر کاٹنے کو
 ہوں لکھنا میں خلقت کا سب کچھ نطق
 چھپا ہوا ہے ہرمان عمر مگر کاٹنے کو
 معشوق کے تپاک سے عاشق ہلاک ہو
 قصہ تمام عمر کا دم بہر میں پاک ہو
 سر پہ وبال دوش مراقب کیا گاہ ہو
 تلوار لاجو دے اگر تجھ کو پاک ہو

کرنی کی قطع جان باب نذر کاردار اور کسب
مسیحی و پاک و غوثی کو روئے بانی
نہداری کی کرب و بختی کی بکیر
کیا جاتا ہوں شاہ صاحب فرما دینا
کہ انکار خواں دربر دعائی خرمی
قدس یا بدین و

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آہا ہی طرح یاد خدا منور کرے
 صد حرف اولیٰ تین دن دیوانہ بناتا
 لی تکلف میر کو نکلا وہ اس جمل بل کو
 نیکدی پر میں جو پہنچا دوشا بالی
 اون جن میں پر یوں لیکن کشت خضر را
 باز و فیر بار بار آتی ہے اگر وہ کشت
 دونوں اردو میں چلے نیکدی ایک
 رند مشرب جو پہنچا نہیں ہو تو اسے شہر
 لطف وہ بی تفسیر سے ناکا کاشی ہزار
 آبا گرج و اولٹ دین گیشین کی کتاب
 کل کی ہمارہ بھوک گڑھی کیا کیا خال
 خبائاتی ہی پیدا ہو تو میں آغ خون
 پیشا چلتا ہے ظالم نے نکالی ہے وہ حال
 شہر قد عاشق کو کب تو میں سید پر کن نہیں

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

فیس کا حق ہے مگر بحث میں غلطی نہ ہو کہ اس کے ساتھ

ہر چیز فکر کو عرض برین کے ساتھ
 دیدار وقت نزاع وہ اگر کہہ لائے
 تکلیف در دل کو نہ پڑی تھی نہ
 دور کو سوال اصل کا پورا اگرچہ
 کیا تیغ اوٹھ سکی گی مری قتل چھوڑ
 بجلی ہی گر پڑی مری کشت امید پر
 لہجہ جگمگاہ گار کو درخ بُری نہیں
 پیل فریب مگر دغا ہو ٹھہ جانا
 تیر کو شمع کوشت ابرو سے چوڑ کر
 انگوٹھیں مٹا ہی تیرا دیر شمع
 کیا کیا ہی زنج اسیں ہر شمع
 جیسے شمع کے سے زنج کا شمع
 سوچ نیم شمع مری بیڑیاں نہو
 صحت یار قصہ کی کب پار ساسے ہو
 تکین سیکہ پیندہ گردی سے فائدہ

یار و نستی کیا چپاتی ہوای نفقہ کس کیا
چوری چہی کار بطورہ پردہ نشین کوسانہ

قیس کا حق ہے ملک و بحث فن عشق میں
 نطق نہ بھی گفتگو کرتے ہو کہیں بالکل کے ساتھ

اے نبی بات چیت ہی روح الامیں کرتے سرشت نکل گئی نفس الہی میں کے ساتھ لو جان ہی نکل گئی آہ حزین کے ساتھ یہ جان لو کہ ہم ہی نہیں ہیں زمین کے ساتھ چہرہ ہی لگا اہی ہے جو دم زمین کے ساتھ اسی برق و دش نری لکھ لکھیں کے ساتھ جلتا جو اسی خدا ہو تباہ حسین کے ساتھ وعدہ تہ نکال مان لیا یقین کے ساتھ آہوی دل کو مار کمان کہین کے ساتھ اچھٹان جائیو نگہ واپسین کے ساتھ لی لی لیتے ہیں بوسی برابرین کے ساتھ سوئی لبت لبت کو گنگوٹین کے ساتھ ولبت کی مسئلہ غمزن کے ساتھ دنیا نہو گی جمع کسی طرح دین کے ساتھ اسی حیرت مہرہ کہین جاکرین کے ساتھ	ہر چہ پیر کا کو عشق برین کے ساتھ دیدار وقت نزاع وہ اگر دکھائے تکلیف در و دل کو نہ ہی تھی ساتھ دو گر سوال اصل کا کیا اور اگر ساتھ کیا تیغ اوٹھہ سکی گی مری قتل چھوٹے بجلی ہی گر پڑی مری گشت امید پر لکھ مج گناہ گار کو زرخ بڑی نہیں ایل فریب کر و خا ہو ٹھہ جانتا تیر کرشمہ گشت ابرو سے چوڑ کر اہنگین چمک اہوی ہے اور یہ شہنشاہ کیا کیا ہی روح انہیں چھوٹے جیسے شہنشاہ سے ملوین کا شہنشاہ سوچ تمیم شہنشاہی بیڑیاں نہو صحبت بزار قبہ کی کب پار ساسے ہو تکلیں سیکہ پیہرہ گردی سے فائدہ
--	---

یار دوستی کیا چھپائی ہوای نطق کھانیا
 چوری چھپی کاربطا وہ پردہ حسین کے ساتھ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

ربا سے جو فیر سے بیوہ آپ خوب کیا
 مثال صبح تھکے سے ہوں گریبان چال
 ہی کو زرد کیا آم میں لگا دواغ
 شہید وہ جو مر کر دکھائے رنگِ فا
 نیچے ہی جم نہیں ہے نیچے جو صبرِ نصین
 وہی کو جو قصہ خوش کل کساتا نیچے
 چراغِ خانہ دل نورِ دیدہ عاشق

براسکا تذکرہ بندی کی رو برو کیا ہو میں جانتا نہیں بخیر ہے کیا فو کیا ہے تمہارے ایک نچلے امیں نیک ہو کیا ہے جو جھوٹ جانی جھوٹانی ہی ہو کیا ہو کے گا کیا مری دت کو تیری فو کیا ہو خلاف واقعہ تقریر دوہرو کیا ہے کہ نہیں کے سوا کیا وہ شعر و کیا ہے	ربا سے جو فیر سے بیوہ آپ خوب کیا مثال صبح تھکے سے ہوں گریبان چال ہی کو زرد کیا آم میں لگا دواغ شہید وہ جو مر کر دکھائے رنگِ فا نیچے ہی جم نہیں ہے نیچے جو صبرِ نصین وہی کو جو قصہ خوش کل کساتا نیچے چراغِ خانہ دل نورِ دیدہ عاشق
--	--

قمار کھانے اکت نہ جبکہ جئے دے
 تو نطق شکوہ عبت ہی ترا ہو کیا ہے

یہی صفا ہے جو سارمہ لقا کے لئے حضورِ دل عالم ہنوں کی کیا کے لئے گناہ کی گنہی ہے مری سزا کے لئے حرم کو کب میں چلا تھا بود عا کے لئے شرفِ صال کا گریہ تھا ہر روز فرات وہ آب میں ہوں گریز گریہ ہوں کل گز مودیا نیسے تو صحرای نجد کے کانٹے مری بخت کو باعث بنوئے ظلم ہوسے پلائی او نہیں ہی تا وہ بکلف ہوں نہ آئے تپ کہیں اگر مٹی آتش گل سے	حلیہ آئیے ہر جا میں کی جلا کے لئے بزور تیغ لئے ملک سب با کے لئے کرو شہید شہیدان کربلا کے لئے جو تیرا جو تین موجود دست و پا کے لئے ہم ابتدا ہی میں تھی تھی شاکر کے لئے وفا ہے میرے لئے میں بنا و خاک کے لئے قدم ہر ایک قیس بر بندہ پا کے لئے بہانہ جانیے کچھ رحمتِ خدا کے لئے حریف نئے کو نہر ائی حیا کے لئے چمن میں آئے جایا کرین خاک کے لئے
---	---

۱۲۷
 ہر جا میں کی جلا کے لئے
 بزور تیغ لئے ملک سب با کے لئے
 کرو شہید شہیدان کربلا کے لئے
 جو تیرا جو تین موجود دست و پا کے لئے
 ہم ابتدا ہی میں تھی تھی شاکر کے لئے
 وفا ہے میرے لئے میں بنا و خاک کے لئے
 قدم ہر ایک قیس بر بندہ پا کے لئے
 بہانہ جانیے کچھ رحمتِ خدا کے لئے
 حریف نئے کو نہر ائی حیا کے لئے
 چمن میں آئے جایا کرین خاک کے لئے

ہر جا میں کی جلا کے لئے
 بزور تیغ لئے ملک سب با کے لئے
 کرو شہید شہیدان کربلا کے لئے
 جو تیرا جو تین موجود دست و پا کے لئے
 ہم ابتدا ہی میں تھی تھی شاکر کے لئے
 وفا ہے میرے لئے میں بنا و خاک کے لئے
 قدم ہر ایک قیس بر بندہ پا کے لئے
 بہانہ جانیے کچھ رحمتِ خدا کے لئے
 حریف نئے کو نہر ائی حیا کے لئے
 چمن میں آئے جایا کرین خاک کے لئے

دی جلا کا نہ باغز پورسا پیشہ مرادوں ہو
شکستہ اس کے جس نے وہیں سے دی جانے کو
دلف و حیا زلفت سے دل میں ہو
بانی چاند ناز اس کی بونہار ہو

[illegible]

اے شہر نشان کی دریا سیر دیکھنا
 غنچے کی بندر ہے سو کھلتا بولیں ہی
 محفل اداس بچو نہ آیا دہ مست ناز

وہ جانتی ہیں گہر میں جگنو بہر ہو
 اوس تو بہار ناز کی ہی بو بہر ہو
 گویا بہن چشم جام میں آنسو بہر ہو

کیا سات دی سکین کے مرے شہسوار کا
 اسی نطق میں نسیم کے پاؤں بہر ہوئے

اب خجور جو پیا نید کی سستی آئی
 بوی دلداری لائی تھی پیغام صال
 تجھ سے ایدست دعا بابا جانت نہ کھلا
 آج اوس شوخ نے کیا بند قبا کہو میں
 آہ کی کس میں سکت سانس ہے جیسے میں
 دل تو بوسے نہ پہر لگا کہی صحر و کی طرف
 یاد آتا چپ چپ سے وہ آنا آسمان
 جانی کس اور سی رنگ رسی کھانڈا

دہر دیا عشق کی بھگارت میں قسمت کی اسے
 کو کین چوٹ گیا نطق کی باری آئے

ہم او کی پاس سے کج بختی لڑکی او کو
 میں نہ کیا ہوں ناگر لکپتی ہوئی بیٹھے
 کہو قیامت سے بہن سسر محفل بہ
 بن مئی کی جو کہیں بن کر غمی شاد سے

اوسنی بارہ کے مگر مای دل بکیر کے اوسے
 تری دوکان سے پریشان گروئے اوسے
 بگاڑ دیکھے ابھی منہ جو سم گھٹکا اوسے
 پڑا ہن پر تو سدا کی جو پاؤں پڑا

اے شہر نشان کی دریا سیر دیکھنا
 غنچے کی بندر ہے سو کھلتا بولیں ہی
 محفل اداس بچو نہ آیا دہ مست ناز
 وہ جانتی ہیں گہر میں جگنو بہر ہو
 اوس تو بہار ناز کی ہی بو بہر ہو
 گویا بہن چشم جام میں آنسو بہر ہو
 کیا سات دی سکین کے مرے شہسوار کا
 اسی نطق میں نسیم کے پاؤں بہر ہوئے
 اب خجور جو پیا نید کی سستی آئی
 بوی دلداری لائی تھی پیغام صال
 تجھ سے ایدست دعا بابا جانت نہ کھلا
 آج اوس شوخ نے کیا بند قبا کہو میں
 آہ کی کس میں سکت سانس ہے جیسے میں
 دل تو بوسے نہ پہر لگا کہی صحر و کی طرف
 یاد آتا چپ چپ سے وہ آنا آسمان
 جانی کس اور سی رنگ رسی کھانڈا
 دہر دیا عشق کی بھگارت میں قسمت کی اسے
 کو کین چوٹ گیا نطق کی باری آئے
 ہم او کی پاس سے کج بختی لڑکی او کو
 میں نہ کیا ہوں ناگر لکپتی ہوئی بیٹھے
 کہو قیامت سے بہن سسر محفل بہ
 بن مئی کی جو کہیں بن کر غمی شاد سے
 اوسنی بارہ کے مگر مای دل بکیر کے اوسے
 تری دوکان سے پریشان گروئے اوسے
 بگاڑ دیکھے ابھی منہ جو سم گھٹکا اوسے
 پڑا ہن پر تو سدا کی جو پاؤں پڑا

اے شہر نشان کی دریا سیر دیکھنا
 غنچے کی بندر ہے سو کھلتا بولیں ہی
 محفل اداس بچو نہ آیا دہ مست ناز
 وہ جانتی ہیں گہر میں جگنو بہر ہو
 اوس تو بہار ناز کی ہی بو بہر ہو
 گویا بہن چشم جام میں آنسو بہر ہو
 کیا سات دی سکین کے مرے شہسوار کا
 اسی نطق میں نسیم کے پاؤں بہر ہوئے
 اب خجور جو پیا نید کی سستی آئی
 بوی دلداری لائی تھی پیغام صال
 تجھ سے ایدست دعا بابا جانت نہ کھلا
 آج اوس شوخ نے کیا بند قبا کہو میں
 آہ کی کس میں سکت سانس ہے جیسے میں
 دل تو بوسے نہ پہر لگا کہی صحر و کی طرف
 یاد آتا چپ چپ سے وہ آنا آسمان
 جانی کس اور سی رنگ رسی کھانڈا
 دہر دیا عشق کی بھگارت میں قسمت کی اسے
 کو کین چوٹ گیا نطق کی باری آئے
 ہم او کی پاس سے کج بختی لڑکی او کو
 میں نہ کیا ہوں ناگر لکپتی ہوئی بیٹھے
 کہو قیامت سے بہن سسر محفل بہ
 بن مئی کی جو کہیں بن کر غمی شاد سے
 اوسنی بارہ کے مگر مای دل بکیر کے اوسے
 تری دوکان سے پریشان گروئے اوسے
 بگاڑ دیکھے ابھی منہ جو سم گھٹکا اوسے
 پڑا ہن پر تو سدا کی جو پاؤں پڑا

[illegible]

گل سنین کیا عیب بلبل کی
 اوسنے بسد سیر کو چلیے ہو
 ہرچ وہ بلبل ہر سیر سے بہتر ہے
 بکھوس ہواک جائیں گے قاتل

حسن چاہے پران و زروالے
 منتظر ہونے رہز زروالے
 وہ ہوں نہ سب جو ہوں اثر والے
 جانن میں گے ہمیں جگر والے

ہوس ہی کی عکس ہے ہوس پرین
 عکس ہے ہوس پرین

جلوہ دیکھ کر سوت کی دل کو ہلا دینا
 شہرہ پانی سے بہا رہی گئی جہاں کی
 شہرہ دیکھ کر ہر دل کا دل ہوا
 یہ مقرر ہے جیسوئے جو پر بیان آئین
 اپنی کوچی ہی نہ کہہ داتھیں نہ نام نہو
 گشت کو کر جائیں گے درون نفس جیساو
 ہر گشت مر اتھو را نہیں بتیابی سے
 چاندنی کو جو خوش تر آتی تری کوئی چوپ
 چین سے نیکو دل چاشن کہیں شوق ہو چوین
 چارون کی ہر تہا ہی کل غرض کی بہار
 بھول محشر سے ہر تہا بہن اہر منظر
 لیجیج تہا شوائی گئے بال و مان
 سیر بازار سے رگت ہوئی اون کی تبدیل

چاندنی مار گئی چاندنی ہوا
 وہ گئی گئی گشت ہوئی شہر و مہارون کو
 راہ نالی کو فراموش ہوئے مہارون کی
 دیکھوں شہر کی نکلا دشاگر ہی مہارون کی
 اسی تھکر پزار میں ہن و فادارون کی
 جب کہ خیر خیر پائیں گے کلزارون کی
 سات ہر خیر شاقی ہیں دیدارون کی
 ایسی لہی کہ سفیدی ہوئی دیوارون کی
 ابھی کس چاہی قلعی تری دیوارون کی
 رگت اور چاہی ہر ہول ہر خوارون کی
 کس تر ہشت است آج شہر ہزارون کی
 شہر نایان کٹ گئیں لغو کی گرفتارون کی
 ناز کی سی نہیں برداشت ہو غلامون کی

گل سنین کیا عیب بلبل کی
 اوسنے بسد سیر کو چلیے ہو
 ہرچ وہ بلبل ہر سیر سے بہتر ہے
 بکھوس ہواک جائیں گے قاتل

حسن چاہے پران و زروالے
 منتظر ہونے رہز زروالے
 وہ ہوں نہ سب جو ہوں اثر والے
 جانن میں گے ہمیں جگر والے

ہوس ہی کی عکس ہے ہوس پرین
 عکس ہے ہوس پرین

جلوہ دیکھ کر سوت کی دل کو ہلا دینا
 شہرہ پانی سے بہا رہی گئی جہاں کی
 شہرہ دیکھ کر ہر دل کا دل ہوا
 یہ مقرر ہے جیسوئے جو پر بیان آئین
 اپنی کوچی ہی نہ کہہ داتھیں نہ نام نہو
 گشت کو کر جائیں گے درون نفس جیساو
 ہر گشت مر اتھو را نہیں بتیابی سے
 چاندنی کو جو خوش تر آتی تری کوئی چوپ
 چین سے نیکو دل چاشن کہیں شوق ہو چوین
 چارون کی ہر تہا ہی کل غرض کی بہار
 بھول محشر سے ہر تہا بہن اہر منظر
 لیجیج تہا شوائی گئے بال و مان
 سیر بازار سے رگت ہوئی اون کی تبدیل

[illegible]

سچے تھے نعمت اپنی سرخوان کو واسطے
 تعویذ نقش پای ضم آگیا ہے ہاتھ
 غربت میں آگیا جو وطن سے کسی کا خط
 اسے روزِ حشر لے نہ درازی میں لبیان
 پیدا ہوا ہوں آج میں تیر کا آدمی
 کیا نسبت او سکی اتنی سی نگین ہو تو ہو
 جی بہر کے خوب بخت کو سو لینے دیجیے
 ز قار تیری باد ہساری ہے چمن
 کشتہ جو آرزو میں ہوئی ہیں قنوع داغ دل
 حجتِ معلوم نہی منجھے علم میں نہیں
 اہل عدم نہ جو جیے آنے کا کچھ سبب
 داغِ ضیوں نے یہاں کھڑا کیا تمام جسم
 اہل نظر بجاتے ہیں نگین نیاز سے
 کاستی سے نکلی اگر ہو تو کیوں ہو
 آئینہ لیے عارضِ نگین کو دیکھیے
 اگر چلا کہ ہجر میں مردہ سا ہوں پڑا

وہی کہ جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے کفر کیا ہے وہی ہے جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے ایمان لیا ہے

وہی کہ جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے کفر کیا ہے وہی ہے جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے ایمان لیا ہے

وہی کہ جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے کفر کیا ہے وہی ہے جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے ایمان لیا ہے

رات کتنی تھی یکہ پہ چہ کہ کتنی سنا
 کہیں نہ ہی تو بھلے کا گھونٹ نہ سنا
 سہاڑی کسا قی ہی جہا سہاڑو آج وچوٹ
 یاد ہی آئی وہ اگلے کج ادائی اور نکلے
 بی بجائی سچھل نکرو سمجھ نہ
 لے سنے خوف و زلفو کی بو سسج کا
 ہونہ سوخ کا لودل کی سی سے لے لو
 عشق سے صاف کیا تار تو ان کی کول
 کیا جوانی فی ہوا ہی تری تصویر میں کس
 رات جاگی ہو کہاں کسی جگہ ہی بھینب
 اشر عشق بلا کی کہ مری مرگے وہ

دم میں ہر گئی ہیں رات ہی تنہائی ہے
 نطق ٹالیں جنہ دل کا کوئی ارادہ ہے

ہر بار او بھتی ہیں سکر آہ رسا سے
 ہیں ایک ہی تہہ پیری کی کمر کچھلے
 شربت ہی بلانی وہ دم نہ آئی
 سمجھیں گے وہی لوگ ہی جو کہ کہ حقیقت
 سیری نہیں ہوتی غم دلداری جو کو
 کیا شان الہی ہو کہ بندے سے دبا ہے

ایسے وہ لڑاکا ہیں کہ لڑتے ہیں ہوس
 ہشیار ہیں اپنی آواز و مناس سے
 پیاسی ہی گئی شربت دیدار کے پیاسی
 بے پوچھے نہ لے یہ مرا اپنے قضا سے
 نیت نہیں بہرتی ہے فریدار غدا سے
 وہ بت کہ جو ڈرتا ہے نہ تھا قہر خدای

محبوبی
 کہ میں نے اپنے رب سے کفر کیا ہے وہی ہے جس نے اپنے دل میں لکھا ہے کہ میں نے اپنے رب سے ایمان لیا ہے

کیا کہی میرے دیکھا نہیں شبنم کا سلوک
 ہوسہ خال کا بی طرح پڑا ہے لپکا ہوا
 شبنم کی جذبہ جوق پس ہے ریاضت کیسے
 ہو گئی ہے ہمیں میون کی عادت کیسے
 نطق جس کے میں غم بھرے مر رہا ہوں
 اوسے اتنا ہی بوجھ ہے طبیعت کیسے
 اوس تک چھوٹے خدا کی پناہ ہے
 منزل کا اشتیاق بزرگ نگاہ ہے
 وہ چوری چوری کیتھین بن زمین پر
 کی بحث رنگ قطرہ خونیں سرشک ہے
 ذوق جمال و نغمہ بادہ جسے نہو
 کیسا جفا سین نام نکالا ہے آہ نے
 مضمون عشق کا ہے لکھا سطر خمین
 چلیے بڑات دیکھئے میدان خسیرین
 ہوسہ لیا ہے دیکھئے کیسے حسین کا
 صد حیف تلخ ہو گئے اسی نطق زندگی
 سمجھتے تھے کوئی چیز مزید ارچا ہے
 قابل مراد ہی صنم کج کلاہ ہے
 دھاتی ہن قمر لطف سے لوگوں کی جان پر
 نکلی جو آنکھ سے تو ترہ بن کر رہ گئے
 باتو تمہیں مہرہ کہ ہیں تسنیم کان کو
 شاہد اوسے کا غم ہے عشوہ گواہ ہے
 میٹھے چہری حضور کے مین گاہ ہے
 کیا ناواں آہ ہماری نگاہ ہے
 وہ رخ شگفتہ یہ کہ بہشت نگاہ ہے
 خدا دادی کی ظلمات ان سے
 عین کے او میں زندہ نشان سے
 اردن کی مشن قس پر باق ان سے
 حلاوت کا وہ تھا آستان سے
 لکھنا

179

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

کتابخانه ملی ایران
مجموعه خطی هیئت مؤلفان
کتابخانه ملی ایران

[illegible]

[illegible]

ہر تر اتنا ہی شمشیر جفا ہے
 چلتے ہی ہوتی ہیں کف افسوس کمریخ
 اسی مہر نور ترے جلو کی ہوا میں
 مت ادنیٰ پہر ہی نہ پری تب ہمارے
 اوس گل کی ہی بو عطر گریبان قصور
 سو چاک کئی جبکہ مری لے گوارا
 بیا کئی محبوب میں بنھانہ کشین
 یہ دل وہی بلتا تھا فکرت کی ترے
 کرتقل مجھے ہر عشت اندیشہ دیت کا
 مان مانگے بوسہ وہ اگر بوسہ دین گے

ہر زخم کس مثل گل آغوش کنا ہے
 بیدار و بختا ہی کہ یہ رنگ حسا ہے
 جو ذرہ ہے روئے کی دین بال کشا ہی
 پہلی تو حیا شرم تھی اب شرم حیا ہے
 مانند نسیم اپنا نفس غالیہ سا ہے
 تبت لطف سی شانی کی طرح رہا رہا ہے
 آخر بھی مہر چاکہ سستی ادا ہے
 مردہ سا حوا جی بخت سی پہلو میں ترا
 میں صفا میں اگر کوئی کمی یہ بھی کہ گیا ہی
 تو نعت میں تمام کا موجود مرا ہے

جب بلیٹھی اسی نطق وہی شکل ہے حاضر
 اب سیر اول آئینہ مقرر نما ہے

ہنگام خرام آپ کے شیریں یہ اداس ہے
 وہ اکھیں کہانی میں میں سنبھلے ہائے
 سمجھی نہیں جاتی کہی س جوروں ستم پر
 جیتے تو یقیناً گزلی شکر ہے مرے پر
 کیا جان کالیگی تڑپتی ہے پری علی پ
 کیا بات تمھاری لب شیریں کی جان
 اوس بزم میں عشرت ہو خرم ساز طرب کا

شکر ہے وہیں نقش کف پا کا ہر لہے
 میں مجھ کو فی ہوا وہ مگر مہر جفا ہے
 آخر کیں اصنام میں بھی خدا ہے
 زائد وہ تری نور کوئی طرفہ بلا ہے
 قاتل تری خود سہیل انداز قضا ہے
 وردا و سکا جو دل میں ہے تو اس میں بھی
 نامی نئی نالہ بھی مان نعمت کنا ہے

ہر زخم کس مثل گل آغوش کنا ہے
 بیدار و بختا ہی کہ یہ رنگ حسا ہے
 جو ذرہ ہے روئے کی دین بال کشا ہی
 پہلی تو حیا شرم تھی اب شرم حیا ہے
 مانند نسیم اپنا نفس غالیہ سا ہے
 تبت لطف سی شانی کی طرح رہا رہا ہے
 آخر بھی مہر چاکہ سستی ادا ہے
 مردہ سا حوا جی بخت سی پہلو میں ترا
 میں صفا میں اگر کوئی کمی یہ بھی کہ گیا ہی
 تو نعت میں تمام کا موجود مرا ہے

ہر زخم کس مثل گل آغوش کنا ہے
 بیدار و بختا ہی کہ یہ رنگ حسا ہے
 جو ذرہ ہے روئے کی دین بال کشا ہی
 پہلی تو حیا شرم تھی اب شرم حیا ہے
 مانند نسیم اپنا نفس غالیہ سا ہے
 تبت لطف سی شانی کی طرح رہا رہا ہے
 آخر بھی مہر چاکہ سستی ادا ہے
 مردہ سا حوا جی بخت سی پہلو میں ترا
 میں صفا میں اگر کوئی کمی یہ بھی کہ گیا ہی
 تو نعت میں تمام کا موجود مرا ہے

ہر زخم کس مثل گل آغوش کنا ہے
 بیدار و بختا ہی کہ یہ رنگ حسا ہے
 جو ذرہ ہے روئے کی دین بال کشا ہی
 پہلی تو حیا شرم تھی اب شرم حیا ہے
 مانند نسیم اپنا نفس غالیہ سا ہے
 تبت لطف سی شانی کی طرح رہا رہا ہے
 آخر بھی مہر چاکہ سستی ادا ہے
 مردہ سا حوا جی بخت سی پہلو میں ترا
 میں صفا میں اگر کوئی کمی یہ بھی کہ گیا ہی
 تو نعت میں تمام کا موجود مرا ہے

عبدالمطلب

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

جنگ جہاد کا نام ہے جس میں اللہ کی راہ میں جان و مال کی قربانی کی جائے۔ یہ اللہ کی راہ میں جہاد ہے۔ جس میں اللہ کی راہ میں جان و مال کی قربانی کی جائے۔

<p>ہوں سبک دج بھی تیر نظر کافی ہے بس چری پیرے کو مرغ سحر کافی ہے ای فلک سی لے دیدہ تر کافی ہے ایکے ایک عنایت کی نظر کافی ہے اسکے کی لے بس نہی نظر کافی ہے</p>	<p>سیر لوار مبارک ہوں گران جانوں کو دج تکر سے زائد تو شرب وصل نہ کر ننگ ناموس بونے کی عبت نکو تھے دل بتیا کسکین بڑی بات نہیں حسن کا اور کسی سے نہیں پرکشا شرط</p>
<p>رفع رسوائی الفت کے لئے زمرہ کہا نطق اس شہر سے کہہ ورون نظر کافی ہو</p>	
<p>جو روگر کافی وعدہ جفا سی آہی نباہ دیکھ مین ہونا ہے اچھا یہ عرض حال ہماری گلا سی خوش ہیں ہم اے قیب تجھی ہی فاسی اسکے سوانہ کون سی تیرے جفا سے بیدا دھیلی ناز اوٹھائی جفا سی سٹ منشین تمہارے بری آشنا سے وہ پائی ناز میں جو نہیں نقش پا سے یہ کو سنا نہیں بہت اچھا دعا سے اس غل کو کیا کرے کوئی ناے سا سے کیا کچھی گانا کہ ہمیں نے کیا سے گو رشک غیر نہیں سکتے سہا سے</p>	<p>اندھیرے جو ہی تو متم کیوں ادا سے اچھے برین حضور ہے بندہ برا سے امید مہر لون ہی تھی وہ جفا سے عادت تو ہو او نہیں کو ہمیں ہی امید ہو رشک عدو کی ایک قسم تو نہ نیکے ہسم رکھ لی خدائی شرم گبت نہا دی بگڑے تو ہو جو رشک آئی تو میں کون بوسی کی آرزو ہی لب اشتیاق کو کہتے ہیں ہم ہی غیر کے حق میں قبول ہو وہ مجھ راگ زنج میں ہے ہن ات دن گو تھا تو رات غیر مگر کیوں ستائیں آپ نخت سیاسی بار جواو اس سخن میں ہو</p>

جنگ جہاد کا نام ہے جس میں اللہ کی راہ میں جان و مال کی قربانی کی جائے۔ یہ اللہ کی راہ میں جہاد ہے۔ جس میں اللہ کی راہ میں جان و مال کی قربانی کی جائے۔

جنگ جہاد کا نام ہے جس میں اللہ کی راہ میں جان و مال کی قربانی کی جائے۔ یہ اللہ کی راہ میں جہاد ہے۔ جس میں اللہ کی راہ میں جان و مال کی قربانی کی جائے۔

۱۶۳

دری سلام که ای اجل رسان
ازانه هیچ نمی بین
دین است هم به سادین پی پوری
و حق وصل من پی پوری
ان چو می بینم کز این
از ادگی می کشد و چون
چرا بابوی گل کی جیج
چهره بخت از روی تو
چرخ بر خیزد و در آید

ایک دفعہ ایک شخص نے اپنے دوست کو بتایا کہ میں نے ایک عجیب و غریب خواب دیکھا ہے جس میں میں نے ایک عجیب و غریب شخص سے ملنا تھا جس کا نام میں نے نہیں یاد کیا ہے۔

ایسی جسم روح ساتھ تراکیے دے سکے
غیر غمی کی لے رفیق سے ہی غم ہی یار
بازار امتحان جو کیلے گا تو دیگی جان
لطف خرام سے تو مشق خسران کو
ایدل سمجھو وہ تشہمی میں بہک گئی
کیا شکوہ دوستوں کا گلہ و دشمنوں کا کیا
لب غمی بند رکھ کہ وہن گوہی نہیں

جرج اوسکے واسطے سے زمین تیرے واسطے
کیون جہت سے کیا میں نہیں تیرے واسطے
توڑا سالتیں گے ہم ہی یقین تیرے واسطے
درکار ہو گا عیش برین تیرے واسطے
ورنہ غنائیں تو نہ نہیں تیرے واسطے
دل ہی ہے جب تین تین تیرے واسطے
ولیا بنم نکلیں تیرے واسطے

تو اور وہ تو دونوں میں روایوں کی خوش
چلتے ہیں نطق ایک نہیں تیرے واسطے

وہ مست اور برقع اوٹھائی ہوئی آج
ایسے ہی کہ کیا ہیں حوا و نہیں حم نہ آج
معلوم ہے کہ جاؤں تو وہ چہرے کیوں
ظاہر دل کہ حوصلہ کر دی خوشے کو
ما تھو کی سائی کا تو احوال ہے ظاہر
الہ و نہیں مجھ سے بیوجہ عداوت
سچ ہی کہ وہ بدخوب ہے پر ای حضرت ناصح
انشا کرے کوئی مری دزدی دل کو
نالہ مرا کیا وقت قلع جسمیں اثر ہو
مفضل میں بہت شمع ہی گرمی نہیں آج

کا تو نے جسے جوستے ہیں انکھوں کی کما جا
پر جہ سے ہی کہ جوش قلع میں کما جا
پر جہ سے ہی تو مشکل ہے ذرا دیر کا جا
ایسا نو و شام کا بھی مفت مرا جا
خود حسن کی شوخی ہی کر رہا وہا جا
فی میں مرا خون تک نہ لسی جو پیا جا
بتلائی کیا تجھے جنت ہی کو سا جا
یہ اور مصیبت ہی جو وہ انکھیں آ جا
نان جان کی مجبور کر رہا تو میں جا
اتنا بھی جہت کہ پیسے میں نہ جا جا

۱۶۵

ایک دفعہ ایک شخص نے اپنے دوست کو بتایا کہ میں نے ایک عجیب و غریب خواب دیکھا ہے جس میں میں نے ایک عجیب و غریب شخص سے ملنا تھا جس کا نام میں نے نہیں یاد کیا ہے۔

ایک دفعہ ایک شخص نے اپنے دوست کو بتایا کہ میں نے ایک عجیب و غریب خواب دیکھا ہے جس میں میں نے ایک عجیب و غریب شخص سے ملنا تھا جس کا نام میں نے نہیں یاد کیا ہے۔

کلمہ نواہ وصل کی سیرت میں کمال ہے
 حقیقت ہے کہ جو شخص اس کی سیرت میں
 داخل ہوگا وہ اپنے آپ کو بہشت میں
 لے جاتا ہے

<p>رہزن تھی وہ ادا کر لیا جان مال سب بتلاؤن کیا کہ تاں تو ان کوں لگیا گل کو دکھا کی عارض نگین شوق مین تو اور تیرا کہ نہ مجھے بہو لانا بعد مرگ ہی ہی جینیش لب جان بخش مین لیغ</p>	<p>کافر نے وہ نگاہ کر ایمان لے گئے کچھ ناز غم سے لے گئی کچھ آن لے گئے فصل ہمارا اور بھی مہسان لے گئے ہر چند جو خلد مین مہسان لے گئے جان کے ایک تات کارمان لے گئے</p>
--	--

نیکے اگرچہ جان بڑے حسرتوں سے نطق
 کیا کہ یہ ہی تو دید کا احسان لے گئے

<p>ظالم سے خود جھاک تلافی نہو سکے قریا و صلحت ہی کی کچھ ظلم سے نہیں ڈر ہے کہ او کی ضد نہ کہیں او کی لگائی دربان کو بیٹ کر خوشامد مری کرے قریاں ایک سہل ستم کے جو ہم کریں قابو مین آ کے عذر زراکت بھی لگے شربت کی طرح غم مین وہ تلخا بہ شربت باہر بھرت ہی ہے یہ دل کی لگی ہوئے</p>	<p>ہو بھی تو دل وہ ہی کہ تساہو سکے مطلب یہ ہے کہ شیفہ کوئی نہو سکے کیا ہو جو رفتہ رفتہ ستم ہی نہو سکے میرا یہ دل دماغ کہ او کے نہو سکے ناز کہ وہ اس قدر مین کہ وہ ہی نہو سکے لیکن یہ اوس گہری ہی کہ شوقی نہو سکے سمجھنے پیا کہ اور سے کلی نہو سکے بے سوز تو پسی سے پی پی نہو سکے</p>
--	---

ہو بھی پہلی بس تہا پر نہ لگای نطق
 تم چاہو وصل پر ہی تو راضی نہو سکے

<p>دل کا گرمی مین جو آتشکدہ ہر سہرے نکلے حور سے خاک کے پتے کہیں بہتر نکلے</p>	<p>جان کے درسی مہمند مین ہر سہرے نکلے قابل حسن تقویم مین ڈہل کر نکلے</p>
--	---

۱۷۷

جس نے اس کی سیرت میں داخل ہوگا
 وہ اپنے آپ کو بہشت میں لے جاتا ہے
 حقیقت ہے کہ جو شخص اس کی سیرت میں
 داخل ہوگا وہ اپنے آپ کو بہشت میں
 لے جاتا ہے

خدا کا نام لے کر پڑھو
 اس کی سیرت میں داخل ہوگا
 وہ اپنے آپ کو بہشت میں لے جاتا ہے
 حقیقت ہے کہ جو شخص اس کی سیرت میں
 داخل ہوگا وہ اپنے آپ کو بہشت میں
 لے جاتا ہے

[A large rectangular area containing dense, handwritten Persian script in Nasta'liq style.]

نطق ہم ختم ہوئی وہ نہ مگر ختم ہوئی
نازاوس شوخ کی انداز سے باہر نکلی

وہ شوق فی فراز کا جبنا زد کہائے
لے آئے جواب خط شوق کہ پوتر
کیا رنگ حسینو کا مجھے آپ کے آگے
پتھر کے تو مورت سے تسلی نہیں ہوتی
غصے سے تو زندہ ہوا آنکھ کا مارا
جہنم کا جامی تو شاخ گل تر بود چمن بزم
امید رانی تو اوڑی کچھ نفس نین
چو رنگ کبری کشنی عشق میں جا فر
غیسے کی مانی کی مری مر و جلا بے
اے فاختہ سہراوے کے برابر ہی کاشی
منہ کہوں کی اوس منہ کی کیا بندہ دم اسکا
سنتی ہی ہزاروں کی نکل جائیں اگر جائیں

معمشہ تو کونکے عشاق کا انداز دکھائی
قسمت کا بنا کھیل گرہ باز دکھائی
تصویر پر لو تو خاکے کا انداز دکھائی
تیجا نہ بت خانہ بر انداز دکھائی
اب بات ہے لیت کیا اعجاز دکھائی
تنکڑ چو چرے کا انداز دکھائی
ایسا حیران تیزی پرواز دکھائی
تلوار کے جوہر نگہ ناز دکھائی
حسد ملب جان بخش فی اعجاز دکھائی
رفتار نہ گفتار نہ انداز دکھائی
کیا منہ سخن فرقہ انداز دکھائی
خاقانی مزاج آپ کا ناساز دکھائی

ای نطق مرا ساکنین معشوق طر حدار
دیکھا ہو جو کوئی تو نظر باز دیکھا ہے

رات ادھی گئی اے نہیں آنے والے
کیون تر ٹپ ل میں بھی یادہ میں نی دا
ستم و جو روہ جو کچھ کریں تھوڑا ہے

سورجہ کی امدادی قسمت کے جنگانی و
پیشوائی کے لئے ہوش میں جانی والے
غزے عمار صاحب بن سکمانی و

وہ شوخ کی طرز کا جننا زد کماے
 لے آئے جواب خط شوق کبوتر
 کیا رنگ حسینو کھانجے آگے
 پتھر کے تو مورت سے تسلی نہیں ہوتی
 غیسے سے تو زندہ نہوا آنکھ کا مارا
 جہک جاسی تو شاخ گل تر سو جو چین
 امید رانی تو اوڑی کج نقشیں ہیں
 چو رنگ کری کشتنی عشق ہیں جافر
 غیسے کی نانی کی مری مڑ جلاے
 اے فاختہ سرو او کے برابر ہی کمانو
 منہ کہول کی اوس منی کیا بندہ اوسکا
 سنتی ہی ہزاروں کی نکل جابیں کی جائیں

نطق ہم ختم ہوئی وہ نہ مگر ختم ہوئی
 ناز اوس شوخ کی انداز سے باہر نکلا

معشوق کو عشاق کا انداز دکھائی
 قسمت کا بنا کھیل گرہ باز دکھائی
 تصور ہو تو خاکے کا انداز دکھائی
 تجنا نہ بت خانہ بر انداز دکھائی
 اب بات سے لب یکا ایجا زد کھائی
 شکر جو چلے سر کا انداز دکھائی
 ایثار خیال تیزی پر واز دکھائی
 تلوار کے جوہر نگہ باز دکھائی
 حسد لب جان بخش فی عجا زد کھائی
 رفتار نہ گفتار نہ انداز دکھائی
 کیا منہ سحر تفرقہ انداز دکھائی
 خالق نہ مزاج آپ کا ناساز دکھائی

ای نطق مرا سا کہیں معشوق طر حیدار
 دیکھا ہو جو کوئی تو نظر باز دکھائی

رات آدھی گئی آئے نہیں آئے والے
 کیوں ترے لپٹن ہی شاید رہن کی والے
 ستر جو روہ جو نہ کریں تھوڑے ہے

سورجے کیا مری قسمت کے جگانی والے
 پیشوا ہی کے لیے بوشن من جان والے
 غم نے عجز مصاحبین تسکنا والے

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

خیر مدد کی مجھی شام سے اہی شک ملا
ایک نقشی کے لئے لاکھ جلائی نقشے
سیر لکھن درم نیرغ یہ رو کر بولے
ہرزم عالمین کرمع شب تیرہ ہون
روکئی کے لئے تم شوق سے کہو زبان
جان بچان بھی تھی مہسی کہی ایتھی
آمد اثر از کئی اور سن مین آغاز ہوئی
نانی چھلی کو جو کر تابون تو دھتی ہیں
اپنے ہاتھوں یہ تم کرنے ہیں اپنے اوپر
واویدادی بخیر دہنوں سے نائق
کیا شہ وصل ہی منظور ہو جائے
کیا بتوبندہ سمجھی ہو خدا کے گھر کو
جورسی موڑ کے منہ طغی سے میری بلا

۱۶
دیکھیں بیجان کینوں کو وطن
دراں کئے
مقدسات کو ملی
برو سا آہ ریشا آہ وہ بی دریا کئے
نہاڑ زمین کی لاکھ کی دریا کئے
خواب کئے

تاریخ پرین ومان افقین طوائفی والی
دیکھیں کیا ماری پڑی کوئی کوٹاؤ والی
ہیں ہر ایک گیسو سرخ عسارض
کچھ سی کچھ دیکھو سکھای ہیں فناکی معنی

پیام از زمین بھولے ہوئے
 شبِ عمر میں بھی چھوٹی
 صبحوں کے بھی چھوٹی

بی بی پنهانی کا وقت ایسا ہے

یہ آزار دل جانے والا تھا
 عدو سے بھی آخر گڑبڑی گئے
 جو دل اوس پر ہیز کرتا نہیں
 بند ہی اوسکی بوٹی سی قدی ہو
 مہ چارہ چارہ دین ہوئے
 پتنگا سی جو ایک ہے جان زار
 مری نامی سن سنی بولا وہ بت
 تمہیں کج مری جان کچھ ہو تو ہو
 کر سن کیا ہو سوتا ایک آہ پر

بھین ہو چکے بس دوا ہو چکے
 نہ کہتے تھی تنہی دوا ہو چکے
 تو مے ہوا سکے دوا ہو چکے
 صنوبر کے تشو و نمسا ہو چکے
 ترقی کے ہی نہتا ہو چکے
 وہ اوس شمع ویر فدا ہو چکے
 شکایت مرے ناخدا ہو چکے
 مسیحا سے میرے دوا ہو چکے
 وہ کجبت بھی نار سا ہو چکے

او بہارِ گامی نطقِ جوشِ شباب
و بسینِ دہنِ شرم و حیا ہو چکے

لو موت شب بحر نہ آنے پر اڑی ہے
 طمانین میدانسی گودھوپ گری ہے
 اسی وح نکل زرگستانہ کے غم میں
 پردہ میں ہی ہے حسن تماشا جلالت بیک
 بوسون کی ہری جاتی ہی اوس شوخ سب
 پردہ جواد ہمایا تو نگاہوں کا ہی محکم
 بجلی کی طرح غم میں رہنے سے نہ ظالم
 رونی میں ہیں گھٹ جگر و دل کی ہارین

[illegible]

۱۳۰۰

[illegible]

چوٹ پوٹ اس قدر اچھا نہیں ہے
چاہتا تھا نہ تری بزم سے دل چاہیگو
کے پاس آج توکل کی یہاں ہی مینا
او کی خاطر کو اگر ان خیر کے دلکو بہاری
اثر نالہ ہے وابستہ دور و افست
ایلی راجہ زوال اس سے نہ کچھ خوف کری
قہری نکل ہی کہ بیل کو ملی کچھ قفس
گینہ و شست میں غزلون ہی لی شریانی
خجور سے بحر جان گزران جب دیکھا
یہ خط سبز نہیں او کی لبون کے نزدیک
اتنی طاقت ترے آئی سی بد نہیں آئی
و کی ہی جیت تھی لہن کی جس خلقی میں
اس نگاہ غلط انداز سی کیا تسکین ہو
غیر کے پاس کیلانا اسی چوٹ کے
گہرے نکلے شرفِ عہدہ کبھی ہو کر قیاب
ضبطہ گریہ سے ہی کٹھکھا مجھے دل کا بزم

دیکھا ہی دیدہ گریبان کیناں گھڑیئے
 رات کو بچھ کوئی سو مرتبہ اوٹھکر بیٹھے
 بیسواوہ ہی کیسے نہ کہی گھر بیٹھے
 خاک ہر پیسے وہاں بیٹھے جو تہہ بیٹھے
 دلی نخل اگر اسی جان تو دل پر بیٹھے
 نامہ دی باتہ پراوست کی کہ توڑ بیٹھے
 شبنم آغوش میں ہو خار برابر بیٹھے
 سامنی میرے بلوے ہی تو چھوڑ بیٹھے
 ایک ہی ناو میں تھی خرو سکند بیٹھے
 حضرت فخر حسین گویا ب کوثر بیٹھے
 آج مدت میں تم اوٹھکر میرے ستر بیٹھے
 خوب ہی ٹھنسی ہی نر زجیر بیٹھے
 تیرا پتو لگا جو میری ل پر بیٹھے
 رشک کے صدمی ٹھانی ہی تنبہ بیٹھے
 ہو کے یا بوس کہی جا کی پہر اندر بیٹھے
 اس میں کچھ رشک نہیں بانی حور گریٹھے

نطق کمال جابی ہماری گ جان کی قسمت
اگر اوس سیر مژہ یار کا نشتر بیٹھے

زخم دل گویا نہیں برشائے بیداری

ان میں سے کئی ترقی کر کے

۷۷۱

دامن خفاہ غنیمت را فرما سے
 یہ بھی نہ مانا تو ان پر غلام کر دیا
 انھیں قتل کیا کہ ان کے ساتھ
 سب سے بہتر کی جیسا کہ وہ

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله

سرفرازی اور تقدیم اس کے ہی مجیدین نطق
ایک نقطہ کا نہیں بلکہ الف از او ہے نہ

لے قتل محجو کرے جسے جی تین اگر آئے
 یہ غصہ جو کمین بات پر آئے
 پتھر کے بھی لہجی اوٹھا ضد وری
 اوستا دتا چو کا نہ شب وصل سو ترک
 گہرائی ہی پر اپنی طبیعت کئی دن سے
 یا آتا ہے یا آتا ہے رٹ لگے دلو
 شیشے میں بری خوب تصویر نے اوتار
 ہستا ہوا شاید کہ وہ گل ہو کے اوتار
 وہ زلف بہت بڑھ چکے خیر نہیں ہے
 وہ بھی جو مجھے کرنے لگیں پیار کیا
 جب غیر کو ہر بہ کے کیے جام عنایت
 سونا ز سے رنگین کے قدم چٹے اوتار
 اللہ ہی دانی تری تم شہر نگہ کے
 فریاد سے اپنے انہیں آرزو ہو پایا
 کج بحث پیہر نے نہیں آکے سنائے
 منہ سے بھی نیا پر چہ چاراز محبت
 باری خاش غم سے کھلا ہے ابھی باقی

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

<p>یہ تیرا ہے</p>		<p>اوس نکالے گا اسے پیر ہوتا ہے</p>	
<p>لگے جو پیر و نکو پیر تو یہ صدا آئے</p>		<p>یہ کل کی بات ہی آگے لکھی ہو</p>	
<p>پہلی یہ خوب تین پہل بہت نہال ہوئے</p>		<p>وہ ناتوان ہیں جسٹ تھا مثل نکست کلر</p>	
<p>مری ہوئی تین گویا ہزار سال ہوئے</p>		<p>کہ مہوجہ نامی شیر بہا رجاں ہوئے</p>	
<p>گرمی بہن کشتہ ابر و اوسی گلی میں جھٹک</p>		<p>بہشت کے وہ موئے خاک جو حلال ہوئی</p>	
<p>خاف نہیں ہوں خواب میں تیری جال سے</p>		<p>جشت ٹیکے ہی مری جان مال سے</p>	
<p>نقش قدم لڑاتی ہیں آنکھیں غل سے</p>		<p>نکلا پڑک کی دام سے کیسو کے مرغ دل</p>	
<p>کیا صاف بال بان بجا بال سے</p>		<p>ای زرد و خزان مجھے بتا لو کیا ہو</p>	
<p>وہ سبز سبز پتو عین گل لال سے</p>		<p>کھرے ہوئے وہ زلف ہے مجموعہ بلا</p>	
<p>اندیشہ جان کا ہی مجھے بال سے</p>		<p>دکھلا کے تل ہلاک کیا دوسرے مجھے</p>	
<p>گولی کا تم نشانہ اور اتنی ہواں سے</p>		<p>پچھ خدانے مہر سا دوسرے کو دلی بڑ</p>	
<p>مست سے سہیلیاں ناخن ہلال سے</p>		<p>تم تمیت اوسکی توڑ دین بازار فقر میں</p>	
<p>کوئی جو آگینہ لڑائی سفال سے</p>		<p>کیا پوچھنا ہے داغ جگر کے چراغ کا</p>	
<p>روشن ہوا ہے آسکے سمج جمال سے</p>		<p>ہو ہو کے خاک اوسکے ہوا ہی ٹوڑاؤ گئے</p>	
<p>دھ کی ہم کل گئی گرد ملاں سے</p>		<p>ہر نقش پا میں نقش ہے نقش مزار کا</p>	
<p>برہر قدم سے ہیں جو ظالم کی چال سے</p>		<p>پہوڑن کی ایک دن وہ نظار کی جرم پر</p>	
<p>آنکھوں کو تھک رووگی اس کی یہاں سے</p>		<p>دل سی ہوا لایہ بھی گری ہی ملحق کم سی</p>	
<p>یہ بھی ہیں تین سی جو رہی تم سے</p>		<p>یہ بھی ہیں تین سی جو رہی تم سے</p>	

یہ تیرا ہے

اوس نکالے گا اسے پیر ہوتا ہے

یہ کل کی بات ہی آگے لکھی ہو

وہ ناتوان ہیں جسٹ تھا مثل نکست کلر

کہ مہوجہ نامی شیر بہا رجاں ہوئے

گرمی بہن کشتہ ابر و اوسی گلی میں جھٹک

بہشت کے وہ موئے خاک جو حلال ہوئی

خاف نہیں ہوں خواب میں تیری جال سے

جشت ٹیکے ہی مری جان مال سے

نقش قدم لڑاتی ہیں آنکھیں غل سے

نکلا پڑک کی دام سے کیسو کے مرغ دل

ای زرد و خزان مجھے بتا لو کیا ہو

کھرے ہوئے وہ زلف ہے مجموعہ بلا

دکھلا کے تل ہلاک کیا دوسرے مجھے

پچھ خدانے مہر سا دوسرے کو دلی بڑ

تم تمیت اوسکی توڑ دین بازار فقر میں

کیا پوچھنا ہے داغ جگر کے چراغ کا

ہو ہو کے خاک اوسکے ہوا ہی ٹوڑاؤ گئے

ہر نقش پا میں نقش ہے نقش مزار کا

پہوڑن کی ایک دن وہ نظار کی جرم پر

آنکھوں کو تھک رووگی اس کی یہاں سے

دل سی ہوا لایہ بھی گری ہی ملحق کم سی

یہ بھی ہیں تین سی جو رہی تم سے

یہ بھی ہیں تین سی جو رہی تم سے

دین بین کہیں کو نہ ہو جانتے
دریا نہیں تیرے پاس
کیا فوٹو میں شامی
یہ غم تر جی
نظمی دیوانے کا دیوان
فارسی غزل نہیں
میں ازل سے
میں غزل نہیں
میں غزل نہیں
میں غزل نہیں

یوانہ کر دیا ہے کسی چشم مست نے
 لایا ہے ایسے واوی تفسیدہ میں جنوں
 طفلی سے ساقیا ہی مجھے ذوق دیکھتے

اگر زمینیں تاکہ لکھوں دوسری غزل
 ساقی سہی اتھا جی دوبارہ شراب کے

جادو جادو علی خ سدا و سداوی نقاب کے
 سنہمی ترے یہ دل پر اضطراب کے
 رکھ دیکھی کتاب کتاب کے
 اسے تجر حسنات جو ترے پا ترے لئے
 دیکھو ہمارے مست و رازی شوق کو
 کسکی گلی سے ہمی اوڑیا مرا غبار
 اثاثہ نقان خستہ کو درگور کیا کہین
 او شہسوار تو نے نکالا نہیں ہے پانون
 عالم میں ترے روی خط کا شور ہے
 بوئے ہین کا نئی حق میں تری تیرے جو
 مارا ہی بن میں گور و کفن سے نہیں نصیب
 نیچی نگاہیں خردوں کے ہن گہات میں

دیکھو اسی گلی میں اگر ہی تلاش طوق
 رہنی کی ہے جگہ وہی خانہ خراب کے

اوٹ آسنے نے لاکے کڑی کی حجاب کے
 بجلی ہری ساگی جوڑ کے کملی حجاب کے
 کچھ کھنی بیچ جی کرم بے حساب کے
 زنجیر برق موج نبی اضطراب کے
 وہ شوخ خیر مانگے نامے نقاب کے
 دیکھو صبا نے کیا مری مٹی خراب کے
 خود اوٹنی گھر ہے فاتحہ خوانی شباب کے
 پسلی نکل پڑی ہے یہ حشر رکاب کے
 ہے وہوم اس پیر صاحب کتاب کے
 یہ خط نہیں ہے اوتری ہی بت غراب کے
 تو نے تو ای قضا مری مٹی خراب کے
 مٹی شکار کی ہی یہ مٹی حجاب کے

یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔

بزم سخن میں جد یہ ہے از دام کے
 گرفت آبِ میچہ خوش نیام کے
 گزرا شبِ حسن میں یہ چمک لہاں
 کیا بات اون بسوئی ہی تو زبانِ حیا
 ایوای سے ہے تو زبانی عدو کی آئی
 چاہے خدا تو اس کی اپہر چشمِ مست
 بیخ گاہ ناز سے عالم کس بلاس
 بعدِ فضا ہی گور میں پرتا ہے زلزلہ
 کرتے ہوئی کے غیر و مکن تم ہی جابجا
 پی پی ہی تکتے یہی نے جان وے

یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔

دل ہو کھلا کشمکش آرزو سے لطف
 نوار حب ہے تو خیرے نیام کے

ٹھہرے سے نقابِ اقبال عام ہے
 آتی ہے اون کی چرخ فی صبحِ نیام کے
 باند ہے ہی ایسی بخل پر اجا ہے کمر
 نو اور ہے جاگتی وہ خوشِ غیر میں
 طغی ہے اکت وی کتابے کاشوق ہے
 لائیں کہ مانتی نازِ بلبل کا وہ دماغ
 تم دیکھنا کہ حشر میں حشرِ سیا ہوا

یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔

یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔ یہ ساری باتیں ہیں جو کہ ہمارے دل میں ہیں اور ہم نے ان کو کبھی نہ کہا ہے۔

ق
مفیدین این کتب را در حقیر جا بیست
مکتوبه های میری بوسیله شانی بفرست
مکتوبه های میری بوسیله شانی بفرست
مکتوبه های میری بوسیله شانی بفرست

ن

میں نے کہتا تھا کہ اؤ کوچی بے ہمتا
جلی تھی ات کو کی بات نطق شیدا کے

مرا دل بسبب اوسکا نشیون اوس سے
 پہوئی ایجاد و نشیون اوس سے
 چراغ دانہ میں ہے روشن اوس سے
 کہ نشیون کے تنہا ہر گشت اوس سے
 رفو اوس سے ہے چاک اس اوس سے
 کہ برق اس سے ہی جمع خورشید سے
 چڑاؤن کیسی لگا داس اوس سے
 ہوئی جاتی ہے حم وہ گردن اوس سے
 کٹا روئی تڑپتے ساون اوس سے
 وہ خوش دشمن ہے خوش دشمن اوس سے
 کہاں بروکی ہے تیرا فک اوس سے
 زیاں معجزہ ہوا لکن اوس سے
 عین ہوتا کس قایر بد ظن اوس سے
 مرا دیدہ مادل گلشن اوس سے
 ستر ہے تم کجا و دامن اوس سے

بہار رنگ لبوی گلشن اوس سے
 وہ نطق ایست کہ ہی بیدار کن سے
 وہ رخ روشن کہ دل ہی دشن اوس سے
 سلامت تیری تیغ زخم باران
 جنونِ انم خود پائیدہ یارب
 مرا صبر اک کا جلوہ ہمیشہ ہے
 اوسی گل کے چمن کا خار غم ہی
 الہی ٹوٹ جائے پہلو نکار
 وہ جس برق بھی شوخی میں ہے مات
 وفا اس میں اوس میں پر ہی تار
 رہی غم ہی تھی یارب خوش کشادی
 اگر بولے تری آنکھوں کا جادو
 نہیں میرا تو کیا دشمن کا ہونا ہے
 بہارِ یحیٰ زان جلوہ تمہارا ہے
 تمہاری راہ میں جو خاک ہو جا

خدا شاہد ہی تیرا ہو رہا منطق
رہا کرتا نہ اتنا بدھن اس سے

بات ہوتی ہے
میں نے اس کی بات ہوتی ہے
بات کو بیان ہوتے ہیں
نئی کی بات ہوتی ہے
دل غلی خال میں ہوتی ہے
۱۸۸

شمع سے کوئی بات ہوئی
 خود بخود بجھ کر رہ گئی
 پھر ان کے سوا ہوں
 کیا ہے رات ہوئی ہے
 کیوں کہ وہ رات شامت
 ہے اور رات ہوئی ہے
 پھر رات ہوئی ہے

[illegible]

ہم اہل غم سے ہیں ہمیں ماتم پسند ہے
 سوز و رن کی گریہ و ماتم پسند ہے
 گھٹاں بدی پر ہی دام ایک تک پر
 پیدا جو زلف غنیا فل قسم جفا
 جنت مبارک کل قسم کوز ابد و
 کس قسم کے یہ اہل محبت ہیں آدمی
 ایسا بعد و ملین شک کا مارا کشتی ہون
 پھر او میں ہن کا وصف معقول شلو و
 جو ماہی عہد یار کا ہم کیون مان لین
 ای طفل ترک جنبش ابرو و کسا کیو
 ملتی ہی زلف یار سے عمرت دراز باد
 زما و بد مذاق کا مارا ہوا ہے موندہ
 ڈالون گلی میں جی جو پھانسی پہن ہون
 رکھتا نہ جو دردی بتا ہے بقرار
 تھکو بلال غمید مبارک ہو زاهد و
 او پر کسی نگاہ ہے پیچھے کسے نگاہ
 کہی اطمین ای ملائکہ ای دیو کیون جسد

چاندون میں صفت ماہ غم پسند ہے
 گرمی میں تھکو بارش بہم پسند ہے
 گل کی گنتی سی گریہ سہم پسند ہے
 یہ سب عیوب او میں ہیں ہم پسند ہے
 جسے بلا کشتہ کو جس قسم پسند ہے
 تم تو بہت پسند خوشی کم پسند ہے
 نام خدا وہ شوخ تو عالم پسند ہے
 یہ بات اہل راز کو ہم پسند پسند ہے
 بتیاں لکھ دینے کو یہ دم پسند ہے
 اس نچی کا تھکو قسم و غم پسند ہے
 تھکو تیرا طول شب غم پسند ہے
 جو چیز ہے نرمی کی بہت کم پسند ہے
 اتنا کسی کا کیسوی پر ختم پسند ہے
 مان الہی زخم پر ہمیں مرسم پسند ہے
 تھکو تھکا ابرو ہی پر ختم پسند ہے
 کیون آکھو ہلاک دو عالم پسند ہے
 خالق کو جبکہ خلقت آدم پسند ہے

ای طوق ایک عمر سی پی لٹا باہمی
 ہم تھکو میں پسند ہمیں غم پسند ہے

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

۱۹۱
 ۱۹۱

فان من بي شقيقا له

دل کو فرست دھال پائیں ہے
 دیکھو فرست دھال پائیں ہے
 دل کو فرست دھال پائیں ہے
 دیکھو فرست دھال پائیں ہے

اب جو تجھ کو لگی ہے اسی چراغِ بزمِ حسن
 جامِ گردان میں جلوہ فقط دل ہی نہیں
 جانتے تھی نبی ہی لگو خراب جلوہ ہم
 دوراوس قاتل کا آہا بگینہ پہرہ کوئی قتل
 تیرے انداز سخن سے کیوں نہوں یوں صبا
 سیر ہو تا ہی کہیں عاشق کا جی معشوق سے
 محو آئینہ جو ہر دم دلیہ خود ہیں ہے
 خارِ خارِ عشق کی کانٹوں تو نکلے دل بوج
 یہ تو میرا بوسہ باقی دیا ہی آپ نے
 آج خواب کے گل کارہ رکھی آتا ہی خیال

کل کو آئی پر اوسی طلق آج یہ جانی گیا
 اسے بڑھ کر کوئی دنیا میں نہ آئے رہے

طاق مسجد اور ہی ابروی جاناں ہو
 اوس کے توبے جان آئی اس کیوسف کے
 اوس کے ہر حلقے میں ان لیل کے کہیں نشان
 بجلیاں اس سے جو گرتی ہیں تو اس سے کون نکلتا
 اہمیں پہلے کہوں کر گئی او میں تیش تک نہیں
 اسکا باجھت ہی شہود اسکا ستر صفوی
 کہ نصیب اسکو ہو میں تین لہریں آگ لگایا

لطف انسان ہی لطف چراغان ہے
 سبب حبت اور ہی سبب نخران ہے
 شاخ سنبل اور ہی گیسوی بچان ہے
 چشم گرماں اور ہی بر بہار ان ہے
 ابروی یار اور ہے شاخ غولان ہے
 کفرندان اور ہی ابد کا ایمان ہے
 تیرا چہلا اور ہے مہر سلیمان ہے

قاریاں ہوں زار میں ہے
 قاریاں ہوں زار میں ہے
 قاریاں ہوں زار میں ہے
 قاریاں ہوں زار میں ہے

جامِ نیت عشقہ دار میں ہے
 مضمون نہیں ہی
 مضمون نہیں ہی
 مضمون نہیں ہی

دل کو فرست دھال پائیں ہے
 دیکھو فرست دھال پائیں ہے
 دل کو فرست دھال پائیں ہے
 دیکھو فرست دھال پائیں ہے

و رفت کا تو لطف کو سوز و درد
 و رفت کا لطف کو سوز و درد
 و رفت کا لطف کو سوز و درد
 و رفت کا لطف کو سوز و درد

<p>سو گئی ہے او کی سب تی ہر سو کو ملکر سنا کہ سنتی ہے ہی گلزار زمی ہو اس میں صبح رخ سے ہی پیشانی زبان اس میں بد داغ گلر سوز اس میں شمع نور سینہ گردون کو نسبت میر سے ہو سچوتہ پروانی او کی اس کی مرغ جان تنگ میری مضمون ہیں اناس کی مضمون</p>	<p>ما رہا جان رہی گسوی چال رہے لعل جاناں اور ہی لعل بد خشاں رہے زلف جاناں رہی شام غریبان رہے جیب فالوں رہی میر اگر بیان رہے داغ سوزاں رہی مہر و خشاں رہے روی تاباں رہی شمع فروزاں رہے وحی جبریل ام رہی فکر سخن ان رہے</p>
---	---

سانچہ جو اس میں ہیں ناز و غیم و چین ہیں نطق
 گنج قارون اور ہی گنج شہیدان اور ہے

<p>وخت دل سنی اور نہ پہلے دیکھے مر کے ہی حسرت عاشق نہ کھلتے دیکھے بھیاں ہی چلی پر ویت کی کو ذیل سوختہ جھٹوں کو نیم الم و عیش ہو گیا اور آزار میں وہ چین تھا ہونی ہے تربت عاشق و سوز و غم عارض بر ناز کی اپنی جاتی ہو مجھے کو دم وصل گرمی عشق سی کسر جہ طبعیت ہی گداز مانع دید صفائی ہوئے رشتا روں کے رو بروی ہن یار یہ کہو یا سا گیا</p>	<p>شاخ آہو نہ کہی پہلے دیکھے شمع پروانی کی جبر ہی تو ہلتی دیکھے جب یہ گنج طبعیت نہ پہلے دیکھے نئے تو سمع جان کی ہی چلتی دیکھے عشق کی گڑھی طبعیت نہ پہلے دیکھے داغ حسرت کی سوا سمع نہ چلتی دیکھے نات آغوش میں چین کی نہ کھلتے دیکھے رو دیکھے جہان سمع کیلئے دیکھے آنکھ پرتی ہی نظر سے پہلے دیکھے بات بھی منہ ہی چوئے کھلتے دیکھے</p>
---	--

۱۹۳۰
 سدا ہی تھی
 آہ بیدار و کدو کہ در و سدا ہی تھی
 چوین اس میں تھی تھی کی و سدا ہی تھی
 ہن یار یہ کہو یا سا گیا
 ہن یار یہ کہو یا سا گیا
 ہن یار یہ کہو یا سا گیا
 ہن یار یہ کہو یا سا گیا

و رفت کا تو لطف کو سوز و درد
 و رفت کا لطف کو سوز و درد
 و رفت کا لطف کو سوز و درد
 و رفت کا لطف کو سوز و درد

[illegible]

بوسے وہ دیکھ کر مجھے وصل میں لولائی ہی ملتی
 آج تو حسرت دل توئی بھلتے دیکھے
 کیونچہ رخ یہ سب عیش بانی کی لکھی ہو
 اوس خال میں ہم کو تنہی غولی نہیں پا
 ای چرخ کسی نعمت الوان کی ہو جا
 کتے ہیں جسے جذبہ ہلو کر ہے ہمارا
 سرائے ادایر جو بکل جاتی ہیں جانیں
 کیا باہر ہے ہوئی بالو میں مینا جتہ میں ہے
 ہم لوگ بھی شاکی ہیں سلف بھی ہی کے
 خود رونے کو چاہتے کو تو ای سمع ہے

<p>ایسی نطق نہ کہ یو جیسے انفت کی شہرارت یہ دولوں طرف انگ لگانے کے لیے ہے</p>	
<p>دولہ اگر نہیں ہے تو سہمی برات ہے پیر معان کی گھرے جانے کی بات ہے یہ خاص اونکے ناز کا اکا اکا تعاف ہے پہلو میں مل نہیں ہے غنچے اردات ہے پریوں کی روزانی بیان حضرت ہے وجہ جانتے ہیں سکوت قرار و تہات ہے دولہ کو یہ جبر نہیں سہمی برات ہے</p>	<p>تیرے ہے دم سے یار کے کائنات ہے بنت العجب کطف اوٹھانی کی راست ہے واقع نہیں تو مرتعاف سے اسی قیاب عجم کہا گیا کہ دل غدا جانی کیا ہوا حاکم ہیں آجکل عمل جذب لگی یہم تاب خلق بیان نہیں او سہم ہے یہ سہم ہوں غش میں مجھ کو لوگ لگے جانی نہیں</p>

۱۹۳۰

[illegible]

دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے

دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے

جگر اسی میں تھکتا ہے ہر دم کے قلق کا
 ابد کے منہ سے کلیجہ نکلتا آئے

رتبہ یہ ملا رحمت ابروی صمیم سے
 محروم رہیں غیر یونہی لطف و کرم سے
 جی سے ہنسنے پر ہے وہی جان کا صبر
 ہر وقت خیال آنسو میں نہیں لیں سے
 جب ہو گئی نہ ہم لوگ یہ سنگامی ہو گئے
 وہ کہیں میں ہو میں نہ نظر کیا غضب آیا
 رونے سے ہرے ہو گئی وانہ جگر اپنے
 کہہ جئے بھائی او نہیں کیا اور ہی ہو جو
 انجی ز میسا تو نہ ہوا ہی چکا تھ

دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے

۱۹۶
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے
 دل چاہی میں ہوں اور دل سے

کھنڈاں کی طرح ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے
 ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے ہر طرف سے
 ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے ہر طرف سے
 ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے ہر طرف سے

<p>دیکھو تو اچھا دیکھو میں یہ ہیں کیا کہ</p>	<p>تجانی کو ای شیخ جی نسبت ہی حرم سے</p>
<p>جب کہ بھی تھی کہ تھی اب تو میں ہر</p>	<p>ہستی نہ نیند آئی نہیں نطق عدم سے</p>
<p>کرتے ہیں ستم روز جزا سے نہیں کرتے</p>	<p>تم لاکھ سناؤ نہیں جھٹنے کے محنت</p>
<p>ارباٹ فاجور و خفا سے نہیں کرتی</p>	<p>کیا واکو ڈرائیو خدا سے نہیں کرتے</p>
<p>اس سے تری ہدایت کو بیات سے نہیں کرتے</p>	<p>تو لاکھ پلائی اونچین آسمان سے نہیں کرتے</p>
<p>آفت میں نصیبت سے بلا کو نہیں کرتے</p>	<p>سہ لیں گے پڑی گی جو رہ مہر فائین</p>
<p>ہم سانس سے بچھو سے بلا سے نہیں کرتے</p>	<p>کچھ خوف نہ کا کل سے نہ تلی سے نہ خطو</p>
<p>نہ سے وہ درین جو کہ خدا سے نہیں کرتی</p>	<p>غصہ یہ ہو گیا ہے ذرا ہوش میں و</p>
<p>بل کہانی ہوئی زلف کو دل ہی ہی نہ نطق</p>	<p>ہم ہیں وہ بلا جو کہ بلا سے نہیں کرتے</p>
<p>اوراد ہر زہر ہری ہو ہی نگہ سی کم ہو</p>	<p>جانب بخر نظر پیار ہری پیہم ہے</p>
<p>کھنڈاں میں ہر طرف سے صفت ماتم ہے</p>	<p>یار کو نامی میں تکرر جودل کا غم ہے</p>
<p>وصل میں ہی پیش لگا دی گئی ہے</p>	<p>در جو وقت کا لگا ہی تو قلق کیا کم ہے</p>
<p>باغ عالم کا گریہ نہ تو ام ہے</p>	<p>بہم ای جیخ بیان کیا ہی شاد و غم ہے</p>
<p>یاد شاہی جے کہتی ہیں غم عالم ہے</p>	<p>سخت نادان ہی اس جو کوئی خور کم ہے</p>
<p>خون لکھیں آنکھوں میں ہمارے کم ہے</p>	<p>رومی ہم اور بہت رو کر گمان رکھن</p>
<p>غم اوس کی ای سے کا جھے اب ماتم ہے</p>	<p>نامی ہی ل کہ گیا ہی لگو ہی ہی گیا</p>

۱۹۷

نارنگی میں کی گئی دیکھنا
 ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے ہر طرف سے
 ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے ہر طرف سے
 ہر طرف سے چھوڑ دیا ہے ہر طرف سے

[illegible]

[illegible]

آخر آخر یہ تقاض کے بڑے مار سے
خیر سخی ور کر و دور سے دیدار سے
ہم ہی اتنی نہیں بادی ہیں ہر پرکار سے
پیش دروازہ نہ بیٹھے پس دیوار سے
غم و غصہ سے تلخ مزیدار سے
سیکڑوں خمیں سہی لاکھوں آفر سے
تم جو سو بار کلاو گے تو سو بار سے
جیت آج ہی می سے خیر میار سے
مگر اس وقت کوئی بوسہ خسار سے
رات بہر بندہ نواز اس کے تکرار سے

[illegible]

مگر طرزِ آہ رسالے اوڑھے
نہیں بوی گل کو صبا لی اڑی
میں تھیں کیا بلا لے اوڑھے
اسی آتشِ شوق کیا لی اوڑھے
مجھے فصلِ گل کی بوی اوڑھے

[illegible]

کلاشن کو دینا ہمارا ہے
 روغن ہمارا لگو کر دینا ہے
 کلاشن کو دینا ہمارا ہے
 روغن ہمارا لگو کر دینا ہے

اور زاری کی سوا کسا سہارا ہونے پر
 کو تھی کاوش و کمین کرنا کوئے
 بام پر تیرے ترپ آئین تو کی دودھین
 سگ دنیا ہی لڑیں جھپٹ دنیا کے لئے

نماز غم و غمی مانی ہی بجا ای شہ حسن
 نطق پر ٹوٹا پڑے ہیں تری لشکر والے

یہ کوئی بت اوس نہ لقا کو نہیں پائے
 شانی ہی بیٹا نہ گئی گزرے جوش ہر
 لے جانی تاز لطف کی بوقید ہی کردین
 تو اسکے تھا آغوش میں آغوش تیرے
 سوتی ہو جگلا میں گھر ہو تو جلا لائیں
 جو رہ ستم و مکر و غاسٹ ہیں جاہر
 اسی شیخ سنو میرے مروجہ کی تبون پر
 کہ لطف بناوٹ کا حسین نہیں ہی لیکن
 آفسانی سے ناورد و چمکینے کے ہم نے
 شاداب ہوں برگ گل تر گشتی ہی لیکن
 خوش کن فغانی گل گل لالہ توں لیکن
 مرجائیں عدد تو ہی نہوں پھر برابر
 تشبیہ لب بارے ایسی ہوئے نایاب

کلاشن کو دینا ہمارا ہے
 روغن ہمارا لگو کر دینا ہے
 کلاشن کو دینا ہمارا ہے
 روغن ہمارا لگو کر دینا ہے

یہ نالو ان ہونے لگی کہ مانند لوی گل
 یوں ہی ہی شکل دید کہ ہر تھا
 آرزو خاطر ہی مزاج مرض ہون
 باوصاف جتنے گراے ہی برگ گل
 معلوم ہو گیا ہمیں خوش قسم آہیں
 اونکی حضور نے ادبانیہ ہی خندہ زن
 کیسے چمک نکلتے ہیں تو عین کلیان
 اس دم ہی ہو جلوہ ساقی سے بخودی
 ایدل ہی پردہ داری پردہ نہیں دور
 کیسے لگی تھی مائی کہ پردہ جمل مرا
 یہ لن ترانیاں تو کس کی ورسی رہیں
 یہ تیج ہی کہ یار کے ہی سرچے ہی ہوئی
 ہر دن نکالتے ہیں مجھے اپنی گہری پ
 زلف سیاہ سانس لیکن بلا کا ہے

ہر تہی ہی دوش پر مجھے باوصاف
 تار نگاہ شوق سے جانی نکالے
 جاتا ہوں ماتہ سی محض صاحب
 بننے مجھ کے تخت جگر سب اجڑھائے
 بس نہیں بچھا بہت آنکھیں نکالے
 گل کو چمن کان پلڑ کر نکالے
 چلے نہال طور میں شاخیں نکالے
 کس کس بزم بادہ کشان میں سنبھالے
 دو دو جگر کو پردہ شب میں نکالے
 کیا آگ تھی اوس لگ کو دوش میں لائے
 موسیٰ نہیں ہونے جیسے باتو نہیں لائے
 دم بہر میں ورنہ زلف کا سب بل کالے
 میرے بدل گئی سرسرت نکالے
 کالا چہ نہیں ہے جسے کیل لائے

مضمون نہیں ہیں دریا بہرین
 گوش میر میں نہیں اپنی نطق ڈالے

لکھ لکھ کہ یہ دیوان نطق جلد دوم نمبر کلیات نطق ۲۰ - اگست ۱۹۸۷ء کو حیدرآباد میں
 مصنف صاحب لکھ لکھ مطبعہ صحیفہ صفا و قی سیتا پور میں جس کے تمام ہوا فقط

یہ نالو ان ہونے لگی کہ مانند لوی گل
 یوں ہی ہی شکل دید کہ ہر تھا
 آرزو خاطر ہی مزاج مرض ہون
 باوصاف جتنے گراے ہی برگ گل
 معلوم ہو گیا ہمیں خوش قسم آہیں
 اونکی حضور نے ادبانیہ ہی خندہ زن
 کیسے چمک نکلتے ہیں تو عین کلیان
 اس دم ہی ہو جلوہ ساقی سے بخودی
 ایدل ہی پردہ داری پردہ نہیں دور
 کیسے لگی تھی مائی کہ پردہ جمل مرا
 یہ لن ترانیاں تو کس کی ورسی رہیں
 یہ تیج ہی کہ یار کے ہی سرچے ہی ہوئی
 ہر دن نکالتے ہیں مجھے اپنی گہری پ
 زلف سیاہ سانس لیکن بلا کا ہے

یہ نالو ان ہونے لگی کہ مانند لوی گل
 یوں ہی ہی شکل دید کہ ہر تھا
 آرزو خاطر ہی مزاج مرض ہون
 باوصاف جتنے گراے ہی برگ گل
 معلوم ہو گیا ہمیں خوش قسم آہیں
 اونکی حضور نے ادبانیہ ہی خندہ زن
 کیسے چمک نکلتے ہیں تو عین کلیان
 اس دم ہی ہو جلوہ ساقی سے بخودی
 ایدل ہی پردہ داری پردہ نہیں دور
 کیسے لگی تھی مائی کہ پردہ جمل مرا
 یہ لن ترانیاں تو کس کی ورسی رہیں
 یہ تیج ہی کہ یار کے ہی سرچے ہی ہوئی
 ہر دن نکالتے ہیں مجھے اپنی گہری پ
 زلف سیاہ سانس لیکن بلا کا ہے

رباعیات

واسوخت فغان طوق موسوم با ستم تاریخی
۱۲۹۰ هجری

عشق کے نام ہی بس روح کو بزاری ہے	غم سی فزائیں ہیں جینے ہی جی ماری ہے
جان و ہر شے سے زندگی انہاری ہے	زہر کمالینے کی برجانی کی تیاری ہے
بہرند و دین کر شے نکرنا بہتر	ایسی جینی ہی گلا کاٹ کے مزاحمت
وجہ کیا کس لیے معذور رہوں کیا حاصل	خرد و ہوش سے کیوں دور رہوں کیا حاصل
خون آنکھ کی میں بخور رہوں کیا حاصل	ہو کی اختیار جو مجبور رہوں کیا حاصل
زیر سر کیوں کیا دن گلا سلسلی کا ٹول اپنا	آپ سے فیضیہ چکا لون اپنا
آج طالع دوزخ کے قصہ کا بکیرا ہو جاے	فیصلہ آج کے دن میرا شمار ہو جاے
بان وراثت کوے گلی گچھے آیا ہو جاے	یکسوی ہو کہین جو کہ کہے ہوا ہو جاے
آج جی کول کی من کہنی پرا دھو ہوں	آج تم ایک کو جھکوتو ہیں کہ ہوں
کیوں ہوں خیر سے دینی کا سبب تو کیے	بات بید بس کسی پہلوئی سے کیے
گرم ہو کر کوئی فقرہ بغضب تو کیے	باتیں کھلی جو کہیں نہیں مجھی تو کیے
کیا مزا آج میں بھی چکھا دیا ہوں	بزرگانی کا صلہ کہیں کیا دیا ہوں
آج ہر کل کی طرح ہوشہ جیا تو سہی	تیو ریاں اور آئینہ کین کیا تو سہی
لوک کی لو تو سہی منہ کوئی آؤ تو سہی	جھ سے بگڑو تو سہی چھو کیا تو سہی
اور سی دنگ سے اب خیر خدا بھی	زیر کج بگڑے اب خیر خدا سے مانگو
لطف اب آپ کو ہے تازہ ملاقاتوں سے	صحبتیں تہی ہیں بد وضعوں سے ڈالو سے
اس طرف کی نہ چلے راہ بہت راتوں سے	یک گیا یک گیا دل میرا نہیں تو آج سے

یہاں پر غزل کی ایک نظم ہے جس کا مطلع ہے
عشق کے نام ہی بس روح کو بزاری ہے
جان و ہر شے سے زندگی انہاری ہے
بہرند و دین کر شے نکرنا بہتر
وجہ کیا کس لیے معذور رہوں کیا حاصل
خون آنکھ کی میں بخور رہوں کیا حاصل
زیر سر کیوں کیا دن گلا سلسلی کا ٹول اپنا
آج طالع دوزخ کے قصہ کا بکیرا ہو جاے
بان وراثت کوے گلی گچھے آیا ہو جاے
آج جی کول کی من کہنی پرا دھو ہوں
کیوں ہوں خیر سے دینی کا سبب تو کیے
گرم ہو کر کوئی فقرہ بغضب تو کیے
کیا مزا آج میں بھی چکھا دیا ہوں
بزرگانی کا صلہ کہیں کیا دیا ہوں
تیو ریاں اور آئینہ کین کیا تو سہی
جھ سے بگڑو تو سہی چھو کیا تو سہی
زیر کج بگڑے اب خیر خدا سے مانگو
صحبتیں تہی ہیں بد وضعوں سے ڈالو سے
یک گیا یک گیا دل میرا نہیں تو آج سے

یہاں پر غزل کی ایک نظم ہے جس کا مطلع ہے
عشق کے نام ہی بس روح کو بزاری ہے
جان و ہر شے سے زندگی انہاری ہے
بہرند و دین کر شے نکرنا بہتر
وجہ کیا کس لیے معذور رہوں کیا حاصل
خون آنکھ کی میں بخور رہوں کیا حاصل
زیر سر کیوں کیا دن گلا سلسلی کا ٹول اپنا
آج طالع دوزخ کے قصہ کا بکیرا ہو جاے
بان وراثت کوے گلی گچھے آیا ہو جاے
آج جی کول کی من کہنی پرا دھو ہوں
کیوں ہوں خیر سے دینی کا سبب تو کیے
گرم ہو کر کوئی فقرہ بغضب تو کیے
کیا مزا آج میں بھی چکھا دیا ہوں
بزرگانی کا صلہ کہیں کیا دیا ہوں
تیو ریاں اور آئینہ کین کیا تو سہی
جھ سے بگڑو تو سہی چھو کیا تو سہی
زیر کج بگڑے اب خیر خدا سے مانگو
صحبتیں تہی ہیں بد وضعوں سے ڈالو سے
یک گیا یک گیا دل میرا نہیں تو آج سے

[illegible]

پیش ازین تکوینات نہ کرتے تھے
 شرم بجا عورت شرم میں نہلاتی تھے
 جیسے تھی کہی محفل میں آسکتے تھے
 اتو ہر روز ترستے ہیں ہزاروں نقسے
 انکھیں پیرہہ لاکڑی ہیں بغیر نونے
 لگات دل کھنی کی کیا کیا نہیں تھوڑے
 سیکڑوں طالعیدار ہزاروں شیدا
 خیر کھو بھی نہیں لطف ملاقات ذرا
 آدمی ادبی انقض جو ہو جاوے جو
 اگیا تہانہ ابھی مل ہی کچھ ایسا حضرت
 ناز غم نہ ہنوز ایسے بنے تھے آفت
 بہرانی تھی طبیعت مری کچھ تو ایسی
 آپ کو غم ہوا یہ مری لفت بین ہی چور
 ستم و جو رہی سب جلی گاتے المقتدر
 خیر گزری جو طبیعت کہیں ہی تھی
 شکوہ ٹکرا آئی ہوئی سرسری گلے
 چھٹ گئی تھوڑی کاوٹ میں حضرت اگلی
 جو بصورت ہونے پر اب اوپر و پور
 اب فرمائی کچھ حسن کا شہر اوسرا

گفتگو کرتے ہوئی شکل بکڑ جاتی تھے جیکے ہر نرم میں نہ کی نہیں کھلواتی تھی انکھیں بکھیرتے تھے ہم ہر نہ ملا سکتے تھے شوخی ایجاد ہوا کرتے ہیں بیٹے بیٹے میلار تباہی نظر باز و کاکو ٹھی کرتے تھے خلق اسو طہلت اوسا دہائی تھی تین	
واقعی اب نہیں کیوں گی ہماری پروا ہٹ گیا ہٹ گیا دل چلی چوڑا چوڑا دوڑ دوڑیکے کد تکی چلو دوڑ دوڑو ہو گئی تھی نہ کچھ انداز سے باہر لفت بات اتنی تھی فقط دیکھ کے اچھی صورت بہر گئی تھی یونین نہت مرتجہ تو ایسی	
آج کل اس سی جو کد و کاکر گیارہ ضرور یہ نہ سمجھی کہ یہ سچا ل سی ہے کوسونچ ور آپکے دام سی کہیں ج رمانی ہو بخت یا دور تہانہ کچھ چرخ ستم کے چلے ایک لٹکی میں طبیعت ہوئی پر اچھی سہلے ادبی کون بلائی تھر کو دیکھوں	
خواب غفلت میں ہوا اب تک کہ سو رہی ہو انکھیں بکھیرتے تھے ہم ہر نہ ملا سکتے تھے شوخی ایجاد ہوا کرتے ہیں بیٹے بیٹے میلار تباہی نظر باز و کاکو ٹھی کرتے تھے خلق اسو طہلت اوسا دہائی تھی تین	

پیش ازین تکوینات نہ کرتے تھے
 شرم بجا عورت شرم میں نہلاتی تھے
 جیسے تھی کہی محفل میں آسکتے تھے
 اتو ہر روز ترستے ہیں ہزاروں نقسے
 انکھیں پیرہہ لاکڑی ہیں بغیر نونے
 لگات دل کھنی کی کیا کیا نہیں تھوڑے
 سیکڑوں طالعیدار ہزاروں شیدا
 خیر کھو بھی نہیں لطف ملاقات ذرا
 آدمی ادبی انقض جو ہو جاوے جو
 اگیا تہانہ ابھی مل ہی کچھ ایسا حضرت
 ناز غم نہ ہنوز ایسے بنے تھے آفت
 بہرانی تھی طبیعت مری کچھ تو ایسی
 آپ کو غم ہوا یہ مری لفت بین ہی چور
 ستم و جو رہی سب جلی گاتے المقتدر
 خیر گزری جو طبیعت کہیں ہی تھی
 شکوہ ٹکرا آئی ہوئی سرسری گلے
 چھٹ گئی تھوڑی کاوٹ میں حضرت اگلی
 جو بصورت ہونے پر اب اوپر و پور
 اب فرمائی کچھ حسن کا شہر اوسرا

پیش ازین تکوینات نہ کرتے تھے
 شرم بجا عورت شرم میں نہلاتی تھے
 جیسے تھی کہی محفل میں آسکتے تھے
 اتو ہر روز ترستے ہیں ہزاروں نقسے
 انکھیں پیرہہ لاکڑی ہیں بغیر نونے
 لگات دل کھنی کی کیا کیا نہیں تھوڑے
 سیکڑوں طالعیدار ہزاروں شیدا
 خیر کھو بھی نہیں لطف ملاقات ذرا
 آدمی ادبی انقض جو ہو جاوے جو
 اگیا تہانہ ابھی مل ہی کچھ ایسا حضرت
 ناز غم نہ ہنوز ایسے بنے تھے آفت
 بہرانی تھی طبیعت مری کچھ تو ایسی
 آپ کو غم ہوا یہ مری لفت بین ہی چور
 ستم و جو رہی سب جلی گاتے المقتدر
 خیر گزری جو طبیعت کہیں ہی تھی
 شکوہ ٹکرا آئی ہوئی سرسری گلے
 چھٹ گئی تھوڑی کاوٹ میں حضرت اگلی
 جو بصورت ہونے پر اب اوپر و پور
 اب فرمائی کچھ حسن کا شہر اوسرا

[illegible]

ایضا
 بیاون بویحی کتدی بیاون
 چارسال لانی سانهرد غلبه
 بوغده محمود و الامام
 مایه قنده زده و کلام
 ایضا
 بیاون بویحی کتدی بیاون
 چارسال لانی سانهرد غلبه
 بوغده محمود و الامام
 مایه قنده زده و کلام
 ایضا
 بیاون بویحی کتدی بیاون
 چارسال لانی سانهرد غلبه
 بوغده محمود و الامام
 مایه قنده زده و کلام

[illegible]

قطعات

ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا
 ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا
 ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا

مخلی سے بچا ہو چکا ہے چمپا چھوٹے	آپ شریف جو لی ہیں تو جگر اچھے
کیوں کہے جانی ہو سرور پر اوٹھا تو سے	وہ خاصوئی وزاری کی تیار تو سے
تازہ حال جو کہ دل کا سے لاء تو سے	غش کے آثار میں کیوں ہو تھیں تو سے
کدو جلد سے لے لے تھیں کیا	دل ہی بیباں جو بیباں نہیں کیا
ملنے ناخوش ہو گیا گھر او کی جھ سے نہ پرو	میں جو کتنا تھا کہ پتھر او کے مجھے نہ پرو
خواب ہو کر میں پر آد کے مجھ سے نہ پرو	ادب سے گزر جاؤ گے مجھ سے نہ پرو
سے وہی لیت و خوار می نہ لیت کیا	کیوں ہی کتنی نہیں ہی بھی تھیں کیا
سچ کا اسے نہیں کہا نیکو آئے غم خوار	وہو میں نیکو رہتی تھی جو ہر دم تسار
اس کے کرتے نہیں کچھ فکر سے دفع ہمار	نئے پانی میں جو ہوئی تھی شریک ہمار
اب تو گراہ کوئی نہیں گراہ نہیں	وہ ہوا دار نہیں میں ہوا خواہ نہیں
پاس اپنے نہ بٹھا تا ہے کوئے خاص عام	زنگ صحبت کا جو گرا تو ہوا یہ انجام
یاد آیا مجھے اوستا و کا اس وقت کا ام	صلح کا جو ہے بعد مجھ جو ہوتا ہے پیام
قرعہ فال بنام من و یوا نہ زوند	بارالہ ت نہ کیا جبکہ حریفوں کیند
دل لگی گرچہ کئی مر سے ٹھہرائے ہے	خبر کوئے نہ ملنے کے قسم کھائے ہے
جہاں سدرم کی خوشامدی بات آئی ہے	پتھیں کج بھی دینی و خود رائے ہے
پیسے فقیر تو الہی کرنا ہی محاف	کشت اس مال میں ہی برکت کو خلا
دنگو صحن گردن مع سی تم کینے سے	بہل ہو او لبت جاؤ رے سینے سے
توڑ و ٹکڑی کو نہ منہ موڑا بکینی سے	زیر کا نام نہ تو ٹنگ نہ بچنے سے
یاد آتی کوئے کہ بھولی سے نیا جان	اوٹو گرجا کے ابھی صل سامان

ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا
 ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا
 ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا

ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا
 ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا
 ایک یار علی علیہ السلام کا بی بی زادہ کو داروفاقہ سے ملنا تھا یہاں پہنچا

١٠٠

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

اے خاندانِ خضر! اب عورتوں
 کی بھی لاجان عورتوں
 کی بھی عزت ہو جائے
 اے خاندانِ خضر! اب عورتوں
 کی بھی لاجان عورتوں
 کی بھی عزت ہو جائے

110

۲۱۵

<p>چو کہ ہر وصل کا اسباب ہمارے گھر میں جو نہو سے وہ لوگ سے ہمارے گھر میں ہر شب ہستی و بنیادی جنگ باب</p>	<p>ر کو موجود و مہیا او سے پایے گھر میں آج پر عیش کا سا بان ہو ساری گھر میں سب میاں زمین لو شام کو جاؤ شام</p>
<p>نہری یا تو گناہ کر کر و ہر خدا وہ سر شخص سے ملے کا فطرت شوستا نہ یقین ہے تو نہ دیکھو کر جا کر</p>	<p>باعث ان سب کا جلال و غضب عشق پہ جو نہ موٹہ نہ کچھ نہ اتنا کفر فقر ہو جو کوئی تو نہاؤ نہ کمالی کر</p>
<p>جانے ہو کہ نہیں کو بن کیا ہیں ہم لوگ چند گشتے کے میان شہر ہیں ہم لوگ خوب تر جاتے ہو کی ہو کی ہو کی ہو</p>	<p>سحر بن قمر بن قمر بن قمر بن قمر لوگ یہ تو سب کچھ سے کراہی فہم ہم لوگ جان بچاؤ تھی ہو کچھ ہوا کچھ ہوئے</p>
<p>نہ نہ ہوئی خوب نصیحتی حاصل ملے ہی سہی سے سینے کے ملال و دل پہ وہی نطق وہی رہی صحبت ہے</p>	<p>پیشتر ہی ہوئی وہ خند طبیعت بادل رہ گئی اپنا سامنے لیکے عدوہ کے جمل پہری شک قیو کو کوئی لستہ</p>
<p>انیک شہید حاضر و من و داد خواہ تو از خاک من و میدہ گل رنگ گلین عشق رقیب بر تو نہ من بستہ ام زور امشب بکوی غیر تو رختے زمین نہان سر کہ کشید و ساخت مرا زین سخن جمل چو بختیوق بوسہ ربودن گناہ من در سیر باغ از رخ گل بوئی کفایت</p>	<p>تو نہ محکد ہنوز تیغ نگاہ تو نہ دارم ہنوز خمرت طرف کلاہ تو از رنگ خویش بر سچ چہ گوید گواہ تو مستان یدم از اثر گرد راہ تو چشم بر آب کرد از درد و آہ تو پردہ کشیدہ رخ نبودن گناہ تو شد نطق راز شوی رنگ گل شاہ تو</p>

غلام شکر یا احسان و قطعات
 نین بیکان اسامی
 غلام یحییٰ بنی الفاظ و معانی
 جوش و فوار و وقت سپری و یلان
 غلام شکر یا احسان و قطعات
 نین بیکان اسامی
 غلام یحییٰ بنی الفاظ و معانی
 جوش و فوار و وقت سپری و یلان

[illegible]

۲۱۶

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

آه و زاری سزاوارست بر او ای که
ببیند کار او را که در این عالم است

[illegible]

بعد اپنے

الٰہی دہی باندے گا گستاخیں ہوا اگر
 بس شو کو نہیں گئی تا بی تو ان دل
 ہلکوی کیا برا یہ غم جاو و ان دل
 حسین ایامتا شریک او حسین بہم مثل
 جی حسن طاعت اقی تمام
 نو شہ عدو کو حاجی شام
 بلکہ بیاوین ہودل دل میں بیکان تم
 کیا جانتیں سکتی ہیں تصویر میں ان
 سب سے بول نو دو جا رہا ان آسپہن بیا تم
 جانیں گی او لائیں کے حوت فلک کے ہم
 غمہ کار اوٹھا کہ ہیں حاضر لگا کہ ہم
 بے آس نوین سلسلی جو انکار کرو تم
 ضائع نہ یوین شربت دہرا کرو تم
 تمکو جفا کی پنج ہر تو ہکو ونا کی شرم
 ترے آگے سیحا کو ہی گونگا ہم تیریں
 بہارے نقش نقش کا خا کا ہم شہین
 ارنی نام بزل سٹ تیرا فراق ہم بھیجیں
 عدو دہرا لکرے ہوا نام مجھے ہیں
 آنکھوں کی تیلیاں نہیں تیلی جفا کی ہیں

FFI

۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰

[illegible][illegible]

نہاں کے دل و جان میں
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے

تکلیف شب غم کے ہزار و نکون خبر ہے
 انکار نکر نقش قدم میں ترسے شاہد
 اچھا کہیں نہ ہی اسی نطق تو غم کسا
 آغوش میں آؤ بھی شقائق میں صلت کی
 کہی وہ جو ہو کر مزار و زمین گزرا
 اثر کیا کر ن نامے بہت تنگدین
 مری چشم تر آبرو اسکی لی گئی
 هجوم تنہا نے قسمت دل کی کائی
 محبت فی جھکو بنایا ہے سایہ
 نامہ کے ساتھ عشق گل تریشیاں و
 غیر و نکو منہ لگا کی نہ کرنا تہابی ادب
 آغوش میں شوق کی ادا اور ہی کچھ ہو
 سید اور کو رو تا ہوں کہ ایمای عدو کو
 وصل کی رات در انداز و محل تہی کتنے
 لو اپنا بوسہ پہر یو دل میرا پہر دو
 اسی جذبہ کی اونی تو بعد اسلام و قوت
 کہلتا ہی ہر گاہ سے طومار انتظار
 رنگ اس پری سکافانی ہی ہی نطق آگیا
 مری گھر چہ وہ اسبابہ موقوف

معلوم فرستو نکوی تارون کو خبر ہے
 غیر و نکلی بہان جانی کے یار و نکو خبر ہے
 کہ میری نصاحت کی گنوار و نکو خبر ہے
 اب سے نہیں اوتھتی اپنا زناکت کے
 تو مری جانی اس سب کے پیچھے
 اوچ جانی تہن تیرا کو پیچھے
 پری مارتہ ہو کر خود دیا کی پیچھے
 پری میں یادان وانا کے پیچھے
 میں ہوں ہر جگہ شمع و نا کو پیچھے
 بلبیل یہ بات نام کی ہی حوصلی کی ہی
 خوں حضور آپ یہ جو چلی کے ہے
 بوسی میں بگڑنی کا مزا اور ہی کچھ ہے
 تم مجھے ہو کچھ اور گلا اور ہی کچھ ہے
 ایک از انجملہ یہ مزار زناکت ہی سے
 جھکو میں گون نہیں ہے جو منہ لگائی کچھ
 کرا تھاس جلیبی بلایا ہے آپ کو
 کچھ اندون مرے سے تنہا ہی آپ کو
 میری غزل تو کیا تہی یہ خوں گلی کی ہی
 فدائی آمد سیلاب ہوتے

خون و جان کا یہ ہے
 کہ میں اپنے دل میں
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے

نہاں کے دل و جان میں
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے

نہاں کے دل و جان میں
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے
 ہر لمحہ تیرا ہی ہے

[illegible]

۲۲۸

[illegible]

[illegible]

[illegible]

فقط تاج افکار را افتخار شایسته
مهر و سواد انسانی محو نیا
کند که در هیچ مظهری نشانی یافت
نشد بهر چه چون مبدع است
باز خلق را هم بسوزد
سودا پیری

اول کیسوں کی آگے بونا فہ چوڑ بہا گے
سودا بیونکی تیری لہن آگ ہی بہریتے
غیر و کھانہ نہ تھا اگر تیری جو کرتی تاہر
رود ہو کی جل جلا کر آخر کو تیرے کھما کر
جال اس میں کہ کہ چشم نقش پا پائی نہ ہی
گیا کیا تھا ہکونا کہ روزہ تازہ ہے
ہاتھ نہ بگڑو کہ جانتے ہیں سہم
ہر چند میرا دل تو چڑا نا صاحب
وہ سنیں یا نہ سنیں پر غم نہ بیان کیو
اوسکا احسان نہیں بوسی خود دین تو
مان خرابی میں سیراوسکا تیرے
اعنی بہن تل ہے آتھا نہیں
شب وصال تمنائی سکناری پر
بہن چہ آرزوی بوسہ آہ اور لہن
نازک کرو شک بہن ہیں وہ غصہ کے
میں لاغور کو کب کا فنا ہو چکا
و آہ و اکیلا تازہ بانی خیر قابل ہیں ہی
سخت دین تو کنی یون تو خیر چلنا ہی مگر
ہر نگاہ ناہی ہی اس جو روش کی و سنیں

مع شمس الضحای فصاحت شعشعہ بدالد حامی را غیت اعنی تقرظ کلیات نطق نیکو فارسی مضار
و ذات فشی حافظ سلطان محمد صاحب سلطان تخلص خلف اصغر ششی ولایت امیر صاحب حیدر آباد
پیس کا کوری برادر محمد مصنف سلمہ

الغیر ان بہائی صاحب قلم کا کیا کلام ہے منتخب الاجواب کا کلام ہے حضرت کو ابتدای شباب ذوق شعر ہوا
نیچے سے سن کر کہہ کر ترک کیا حال اگر مثنوی خواصا صاحب میر کے اصلاح کی نکتہ سنجی معنی پروری کی داد دی
بلکہ خیالی کاوش فرشتہ انداز پورا میں غزل کو آسمان پر یا ربو بندش حیات استعارہ لطیف و درست فکر بلند
زبان شنیدہ دلپند آمدی آخر آوردند از دگر الفاظ کیا خوب تر مرہ کتار مغربا ملکہ بندی مثنوی خواصا میں کی
بلندی ملی ہی بہترین نشدہ سادہ ہے کہیں خبر عاشقانہ ہے کہیں میر و مرزا کا انداز کہیں فوق و عالیہ رنگات میں مضمون
شفیقہ کا پرواز کہیں ناسخ و آتش کا وہ شگ کا لکٹ الفاظ کا کافی کہیں نینقات فارسی تخلص نہیں پہنچاں چونکہ الفاظ
مستحسن ہیں متروک جوت طبیعت یہ کہ بندش مضمون کی ساتھ حاضر رسائی خیال یہ کہ مضمون چونکہ سادہ حاضر
کہیں فکر شعریں وقت نہ پیری مثنوی کی ضرورت نہ پڑی اور احباب کی باتوں پر کان اور مضمون کا دبیاں آور
بات کا جو اچان دم شعر اجوائے آن کہ گوشت لوگ جانتے ہیں سر نہ ثابت و ذکاوت کوتاہی بین شکل شرانامائش و
خود نویس فی حبیبی جو شعر نہیں جب حضرت نے یہ فن ترک کیا جبکہ اس فکر نے لیا کہ مبادا شیعوہ گرا نا تلخیص ہو جا
تو ہر کہا نشانی تہ او تر و بدیدہ کمال ہوا القلم کا خیال ہوا آخر طبع صبیح صادق میں بن گیا خامہ مثنوی فرزند حسن تھا
سب سے بزرگ جماعتی صاحب کن دو دو لیلی خطی خوبی کسی کسی کی تعریف کروں نقاشی با صناعت کسی کسی کی اودون
خط اکثرطوحی سینان یو نو تو کج نگار من نقش پیشانی جبینان آج جبکہ تیاریا ہوا مشہور ہے بلکہ بیاد چھل عام عالم
حضرت مصنف کا از شرق تا غرب نام ہوتا تاریخ نامی موزون جو مکملہ سخنوں کی ٹوک سبز ظفر بینہ وسیل میں رقم بین
واقع ہو کہ کلیات ہذا کی سندہ ابجدی میں تبدابھونی اور جو جوبات سندہ ابجدی میں تبدابھونی قطعاً میں جو
۹۲۰۹۲ کا اختلاف ہے او کی بھی جہ صاف صاف ہی جس نے جب خبر پائی اپنی تاریخ ارسال فرمائے فقط

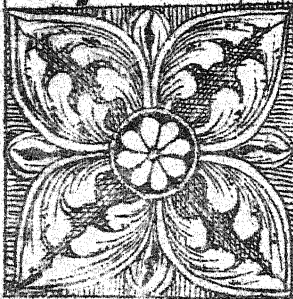
نطق کا کلیات طبع ہوا	طرفہ محرم و ملاحت ہے	سال فیصلہ یہ مجموعہ لکھا	جوش بہ قلم فصاحت ہے
مجموعی الطبع کاچ دیوان لکھا	کریم آباد و بار سخن ہے	اگر فکر تاریخ کی ہی تو ای محو	رفہ کر بیستہ بار سخن ہے
نشد الحمد للہ یا فصاحت	سخن نطق ستر بار سخن	و اگر فکر تاریخ محبوبت نگار	مطلع و مقطع بار سخن
قطعیہ تاریخ بفکر سامعشی	منظر و میناں شاعرانہ خیال	مقبول احمد صاحب محو	تخلص ادرا و رط نصف
مجموعی کے تیار دیوان ایسے	اگر لفظ جن کا برج فصاحت	لکھی طبع کی کلک سلطان تاریخ	بہ مجموعہ برج فصاحت
سبحان اللہ رحیم بدور	کیا حضرت نطق کا سخن ہے	سلطان یہ سال طبع لکھے	دریا مضمون کا موج زن ہو
ولہ			

طبع شد کلیات حضرت نطق	اوستا و زمان یگانہ افز	قلم خوش سال طبع کما شست	کلیات لطیف شعر و سخن
دولہ در سہ سیمت			
کلیات نطق جو طبع شد	مشتی بد عطار د ارسما	خوش سال الطبا عیش نہ در تم	طبع شد این نظم کوشین طبع
قطعه تاریخ بکھر شاہ شیرین زبان شیوا بیان مثنوی صفا صاحب اور غمہ زاد مصنف سید الہدعا کے	کربان مہین جو کولن کو صفیہ	توین فکرے تاریخ کی تواریخ	کلام شاہ شیرین بن و تحویر
قطعه تاریخ بکھر شاہ خوش فکر مثنوی مشرف احمد صاحب اور غمہ زاد مصنف صاحب			
حضرت نطق سے حضور کا	چپ چکا آج لا جواب کلام	ہے مثنوی یہ طبع کے تاریخ	غمہ و حیدر انتخاب کلام
قطعه تاریخ بکھر عالم علوم و عقلی لفظی مولوی مثنوی مطفر احمد صاحب بہر مخلص بن علیا مثنوی غایت احمد صاحب اور غمہ زاد مصنف	چو دیدم کلیات نطق شد طبع		
عجب بند شرف انعام رنگین	نوشتر ای نہر تاریخ طبعیش	زبی گلزار و گلہا مثنوی غامین	
قطعه تاریخ بکھر مولوی سید احمد صاحب بن مثنوی غایت احمد صاحب اور غمہ زاد مصنف			
چہا وہ کلیات نطق رنگین	کرم سے باغ فوان ہی خیل ہو	ہوئی سید جو فکر سال ہمیکو	تو باقنی کما مرغوث ان
قطعه تاریخ بکھر ناظم خیال شاہ پیشال مثنوی اکرام الدین صاحب بن کاشانی یا مخلص			
نطق مثنوی کر کے چپے دیوان	مشتی ہیں سخن تاسر تمام	انہی سال طبع کیا اس	سخن پیشال کر تمام
قطعه تاریخ بکھر عالی مثنوی لطاف حسین صاحب فضل کاشانی			
شاہ و شیرین ہو غمہ دیوان بکھے	ارمان کی سیر کا نہ کہتہ دانکوتا	دیوان بن کر دو چرخ طبعی طور	جن سے روح بسیل شہزادے خدا
جو کرم وہ نہر راجن بیان ہے	مہر بر ایک سروی غمہ کلام	قرآن لے ہی بسیل نظر کو تو	خوشہ بر ایک گنیمت کمال ہو
انقصہ حسنہ دیکھ لی اس باغی	سوسلی لکھ جائی ہو اسکی قفا	انی فی سال طبع کی کریر ہو	کلیات نطق کا آخر حبیب
قطعه تاریخ بکھر بلند مثنوی کاظم حسین صاحب غنی طبع کاشانی			
ہو اطمینان کلیات	ہوئی مشتہر قدردان سخن	غمی نے دم فکر تاریخ طبع	یکساں ہے گلستان سخن
قطعه تاریخ بکھر شاہ بان خیال حافظ محمد یوسف صاحب سدر طبع کاشانی			
طبع شد کلیات نطق و مقبولان	چشت صفت مثنوی ایام	معدال طبع در باغ تم سنگام فکر	کلیات نطق شد طبع اہل فہم
قطعه تاریخ بکھر زمین مولوی عبد الباقی صاحب خلق دیکھ کاشانی			
طبع شد کلیات نطق و اطمینان	بہار راجت لطافت مگان	گفت مثنوی نور اسال طبع	طبع این جزا شد طبع و اطمینان
قطعه تاریخ بکھر روشن مثنوی ساجد فیاض صاحب حدیث کاشانی			
چہا کلیات نطق کا دیوان رنگین	ہر اک طرحی سرو دوسانی	انصاف مثنوی ناجدی تاریخ	کلی، ہے گلین نغمہ مستان
کلام نطق جو طبع پاکان کی	بیان کما طرز مثنوی	کدام صاحب جدید سال طبع	کدام کلیات نطق آفرین ہی
قطعه تاریخ بکھر مثنوی مرتضی حسین صاحب سہل مخلص بن سید پور			
حرف طبع کا کلام چہا	لا جواب اور ہے طبع ہے یہ	یون لکھا سال صبح بسیل از اواد	ہم دہا بطور دل پر ہے یہ

قطعه تاریخ نیکی فکر سیا مولوی سید فضل حسین صاحب بیس کوری مدرسی رسد گور		چو دیدم کلیات نطق ای شوق	شکفته گلین مضمون نو شوق	برای سال طبعش به تامل	کلام منتخب موزون	نوحه
قطعه تاریخ نظر منشی کاظم حسین صاحب کوری		ز نطق تکتہ پر و طبع گورید	محب مجموعہ لغزو گراسے	ایکوی حکم ہر سال طبعش	کہ نظم لاجواب نطق تائے	۱۶۹۲
قطعه تاریخ نظر منشی بہوج راج جوہر سیکس لکھ طبع شاہجہان پور		چرکے دولون نطق گورید	ایکای سخن کا ہی جوش و فخر	لکھ جوہر نے طبع کی تاریخ	شہرین شایعہ آہ شہر	۱۶۹۳
قطعه تاریخ نظر منشی ناظر علی صاحب بل مشن مینیا پور جوہر سیکس		چو از تصنیف نطق تکتہ پر	بشد مطبوع این عمدہ دوا وین	من نئی نظر برای سال طبعش	کہ نظم گورم	ز بی گلین مین
قطعه تاریخ نظر منشی سیدان محمد بیان منشی نظام احمد صاحب مدار تخلص مشہر مطبع لکھ شہرانی رئیس خیر آباد		ساقیا جام برائے یاد گورید	بعد غری لب بر لب آید	سالی نظر نمودم دہرہ نو	انگلی نای سخن رنگ لب آمد	۱۶۹۴
مصرعہ تاریخ نیکی فکر کیا ز سیدان صاحب حیدر عمر جہان نعت منشی ریاض صاحب لکھ مطبع ریاض الاجا		کیا خوب چینی فار دیوان	دی نطق نے داد خوش محال	تاریخ پران کی طبع کے ہے	کیا طر سخن کی ہے نر اسے	۱۶۹۵
قطعه تاریخ از سیدان صاحب دیوان فرید دوران شاہ نمنہ منشی فرید خان صاحب رئیس علی گنج ضلع ایسہ متخلص شہور		دیوان چینی بن نطق کی کیا	پاکیزہ کلام سکا سب ہے	انگریز زبان سے او کی تاریخ	انصاف کی رنگ بس مجت ہے	۱۶۹۶
مژدہ کہ از نطق نو کلیات		غلغلہ قناد کج طرح کہن	زنگ طرب لبست ہر سخن	نطق کہ آن غائب شاہو سیتا	تا زہ از و گشت مذاق سخن	۱۶۹۷
خوبی کردین او کلیت		مردہ بھیدہ طرد در کفن	سکہ مضامین تر و تلیق و	سکہ مضامین تر و تلیق و	صفو دیوان ست زمین چین	۱۶۹۸
بشود از این سخن جان مین		کہ کلیات لطافت آگین طبع آمد ز حسن شیرین	کہ جلوه گر بست چون عروسان ہر صفت بکارین	ساک خال رخ برنی رانم است چشم بدین	نو گوئی آمد ہر بفرش زبان شیرین این سخن	۱۶۹۹
دلہ		بجائی ای جان پورن بیار ہر نشا یر وین	چو بیت ابروی باہ سیا ہر اشارہ دو صلیا	نحوان جھنش نزار سمان بیاع نظمش ہر انجین	جہادی سخن بود ہر لہ من دعا و خلق آئین	۱۷۰۰
بجائی این نجم و درشتان بیار چشم نظارہ کمان		دیکہ بند گاہ ز فرش چکد حلاوت ز حرف خوش	ز فیض آن استاد دوران نہر دوشہ ہرندان	نوشہ در چار رکین مطلع جہا ربارہ کلام سخن	میتا مضمون شگفت گوین بیان شیرین حلیہ	۱۷۰۱
چو بیت ابروی باہ سیا ہر اشارہ دو صلیا		ز غنم اد جہا ن قح ز روی منی کن و بر قح	ز شوق مضمون نطق سخن کلام و ترک نظم پورین	۱۷۰۲	۱۷۰۳	۱۷۰۴

صحیح نامہ غلط دیوان دوم جو کہ متن میں ہے

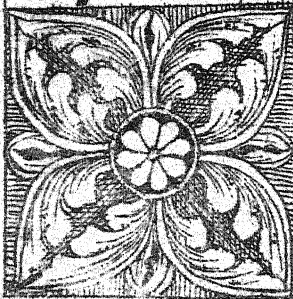
صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح
۵	۱۳	بڑ بین	بڑ بین گے	۵۵	۱۳	سپوٹاگ	پرچاگ	۱۸۶	۱۳	عام ہے	عام گے
۶	۴	مصنف	مصنف	۵۷	۱۵	پچوڑا	پچوڑا	۱۹۰	۱۰	جئے	جئے
۷	۵	کئے کو	کئے تو	۸۳	۲	کیوں نئے	کیوں نئے	۱۹۴	۴	جبت	جبت
۸	۱۴	پاجاؤن	پاجاؤن	۸۶	۱۱	گرین	گر کرین	۱۳	۱۳	نئے	نئے
۸	۲	چاہتا والا	چاہتی والا	۹۲	۷	یہ ظلم ہے	یہ ظلم ہے	۱۹۸	۲	حشر درو	حشر درو
۱۲	۱۱	خیال ننگ	خیال ننگ	۹۶	۲	تارین	تارین	۱۹۹	۴	کارگر	کارگر
۲۰	۵	قاعدہ وہ لم	قاعدہ حلیانہ	۹۹	۱۹	الکون	الکون	۱۰	۱۰	پونگ	پونگ
			وہ غالب ہوگا	۱۰۶	۱۷	تم	تم	۲۰۸	۲	حمایت کر	حمایت کر
۲۲	۴	روز	روز	۱۱۳	۱۲	بیونائی ہے	بیونائی ہے	۲۱۱	۱۰	جب پوسی	جب پوسی
	۱۹	فریاد	فریاد		۱۹	نفل	نفل	۲۱۷	۱۹	جورائی	جورائی
۲۸	۵	عمل کا	عمل کو	۱۱۴	۱۲	جودب	جودب	۲۱۸	۱	دوبونا	دوبونا
۲۹	۹	برق نہ لگ گیا	برق نہ لگ گیا	۱۱۶	۷	ایسو	گیسو	۲۱۹	۶	زنگین گے	زنگین گے
۳۳	۱۹	جھوکے ساتھ	جھوکے ساتھ		۱۶	لایا	لایا	۲۲۰	۶	رودین	رودین
۳۴	۹	جانان	جانان	۱۲۰	۲	روشن	روشنی	۲۲۱	۹	سہرائی	سہرائی
۳۵	۷	دوڑا	دوڑا		۴	چار	چار	۲۲۲	۱۵	چکنے	چکنے
	۱۳	ایک	ایک ایک	۱۲۸	۳	جی ہے	بے بین	۲۲۳	۱۱	رہے ہیں	رہے ہیں
۳۶	۱۹	چکنے کا	چکنے کا	۱۳۱	۱۳	گنہائی	گنہائی	۲۲۴	۶	جئے	جئے
۳۳	۱۳	حیا طرح	حیا کی طرح	۱۳۲	۷	خال خد	خال خد	۲۲۷	۱	بزارونکو	بزارونکو
۴۵	۱۱	لازم ہے	لازم ہے	۱۳۳	۱۰	سینے میں	سینے میں	۲۲۸	۵	پای بائی	پای بائی
۴۹	۱۹	باصا	باد صبا	۱۵۱	۴	ترکیو	ترکیو	۲۳۰	۱۰	کاشی کو	کاشی کو
۵۰	۱۵	ترکونکو	ترکونکو	۱۵۵	۱۸	پہر اپنا	پہر اپنا				
۵۴	۱۷	جان ہی پہنچا	ایک کینیچا	۱۵۷	۱۹	تماشا کی	تماشا کی				
			فرق پہنچا	۱۶۱	۱۰	وقت کی پوٹ	وقت کی پوٹ				
۵۶	۱۲	لوٹا	لوٹا		۱۵	کال کی پوٹ	کال کی پوٹ				
۶۰	۱۷	جلوہ بازی	جلوہ بازی	۱۸۱	۱۶	جھانی جو	جھانی جو				
۷۴	۱۲	کہ یہ ہے	کہ یہ ہے	۱۸۳	۵	دوڑہ	دوڑہ				
	۱۳	یکساں	یکساں	۱۸۴	۱۰	بچار	بچار				

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح
۴	۸	قند کر	قند کر	۸۱	۳۱	در انداز	در انداز	۱۴۹	۳۶	برود	برود
۹	۸	چل گیا	چل گیا	۸۳	۲۶	سروار	سروار	۱۴۲	۱۵	دندن	دندان
۱۱	۲۶	جاری خاک	جاری خاک	۹۸	۲۹	ہون آگاہ	نہ آگاہ	۱۴۴	۸	واسطے	وصف ہی
۱۲	۲۸	اشام	اشام	۱۰۳	۲۹	لا	ہم اونکی	۱۶۶	۱۵	دکاتا	دکاتی
۱۳	۳۱	کراوٹے	کہاوٹے	۱۰۵	۴	بیداو	بیداو	۱۶۶	۲	یوکا	یون کیا
۱۹	۲۳	کسدام	کسدم	۱۰۸	۳۳	راچی	راچی چری	۱۶۶	۴	خدا تو	خدا دی تو
۲۱	۳	سرو صوبہ	سرو صوبہ	۱۱۵	۵	دلبر	دلبر کے	۱۹۳	۲۳	آنی	آنی
۲۲	۲۱	آگے	آگے	۱۱۸	۳	جانی بے	جانی کربے	۱۹۴	۱۳	آئی	آئی
۲۶	۳۶	پیرتا	پیرتا	۱۲۱	۳	چشم	چشم	۱۹۶	۱۰	چاک	چالاک
۳۲	۲۲	کوئی	کوئی	۱۲۲	۱۸	پہر آما	پہر آتا	۲۰۰	۶	جیسے	جیسے
۳۵	۳۰	اندھی	اندھی	۱۲۵	۳۵	ہو پیدا	پیدا ہو	۲۰۱	۱	جاکر	جاکر
۳۸	۳۱	خاتمہ	خاتمہ	۱۲۷	۳۷	گلست	گلست	۲۰۲	۳۷	نظار	نظار
۵۰	۱۳	پڑائی	پڑائی	۱۳۲	۲۸	برگ گل	برگ گل	۲۱۳	۱	تاریخ	تاریخ
۵۲	۱۸	غمین	غمین	۱۳۳	۲۶	تو	تو	۲۱۴	۱۳	گلہ	گلہ
۵۶	۲۳	غنجہ تری	غنجہ تری	۱۳۶	۳	دوسردن	دوسردن	۲۱۴	۱۳	حد سے	حد سے
۵۸	۱	شام کے	صبح کے	۱۴۲	۲۰	رسید کال	رسید کال	۲۱۶	۱۹	ظہور	ظہور
۶۳	۱۰	خاک مزاج	خاک مزاج	۱۴۷	۲	کو	کوئی	۲۱۹	۲۵	نظر آیا ہے	نظر آیا ہے
۶۶	۲۱	دکھا آباد	دکھا آباد	۱۴۸	۲۸	بڑا نک	بڑا نک	۲۲۲	۸	پیشہ کو	پیشہ کو
۷۱	۱۰	آفتاد	آفتاد	۱۴۸	۳۴	شوخی ہے	شوخی ہے	۲۲۳	۳	لب لب	لب لب
۷۲	۱۳	گلہ کے	گلہ کے	۱۵۰	۱۳	نہیں ہو	نہیں ہو	۲۲۹	۱۰	چوڑائی	چوڑائی
۷۷	۲۲	نیا کے	نیا کے	۱۵۶	۲۹	دناک	دناک	۲۷	۲۷	چاکی	چاکی
۷۸	۳۶	جھاڑنا	جھاڑنا	۱۵۹	۳۶	سرسین	سرسین	۲۲۴	۳	خوف	خوف
۷۹	۱۵	فصل	فصل	۱۵۹	۳۵	چوڑا ہے	چوڑا ہے	۲۲۸	۳۸	تصور	تصور
۸۷	۷	بچا	بچا	۱۶۰	۳۱	نیمت	نیمت	۲۲۹	۱۳	کوئی	کوئی
۸۸	۲۷	استخوان	استخوان	۱۶۲	۲۹	چال	چال	۲۳۰	۱۳	کوئی	کوئی
۷۹	۳۱	ظانوں کو	ظانوں کو	۱۶۵	۳۷	جون	جون	۱۶۹	۱	خضان	خضان
۸۱	۲۱	گو لو	گو لو	۱۶۹	۱	خضان	خضان	۱۶۹	۱	تھان	تھان

صحیح نامہ غلط دیوان دوم جو کہ متن میں ہے

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح
۵	۱۳	بڑ بین	بڑ بین گے	۵۵	۱۳	سپوٹاگ	پرچاگ	۱۸۶	۱۳	عام ہے	عام گے
۶	۴	مصنف	مصنف	۵۷	۱۵	پچوڑا	پچوڑا	۱۹۰	۱۰	جئے	جئے
۷	۵	کئے کو	کئے تو	۸۳	۲	کیوں نئے	کیوں نئے	۱۹۴	۴	جبت	جبت
۸	۱۴	پاجاؤن	پاجاؤن	۸۶	۱۱	گرین	گر کرین	۱۳	۱۳	نئے	نئے
۸	۲	چاہتا والا	چاہتی والا	۹۲	۷	یہ ظلم ہے	یہ ظلم ہے	۱۹۸	۲	حشر درو	حشر درو
۱۲	۱۱	خیال ننگ	خیال ننگ	۹۶	۲	تارین	تارین	۱۹۹	۴	کارگر	کارگر
۲۰	۵	قاعدہ وہ لم	قاعدہ حلیانہ	۹۹	۱۹	الکون	الکون	۱۰	۱۰	پونگ	پونگ
			وہ غالب ہوگا	۱۰۶	۱۷	تم	تم	۲۰۸	۲	حمایت کر	حمایت کر
۲۲	۴	روز	روز	۱۱۳	۱۲	بیونائی ہے	بیونائی ہے	۲۱۱	۱۰	جب پوسی	جب پوسی
	۱۹	فریاد	فریاد		۱۹	نفل	نفل	۲۱۷	۱۹	جورائی	جورائی
۲۸	۵	عمل کا	عمل کو	۱۱۳	۱۲	جودب	جودب	۲۱۸	۱	دوبونا	دوبونا
۲۹	۹	برق نہ لگ گیا	برق نہ لگ گیا	۱۱۶	۷	ایسو	گیسو	۲۱۹	۶	زنگین گے	زنگین گے
۳۳	۱۹	جھوکے ساتھ	جھوکے ساتھ		۱۶	لایا	لایا	۲۲۰	۶	رودین	رودین
۳۴	۹	جانان	جانان	۱۲۰	۲	روشن	روشنی	۲۲۱	۹	سہارائی	سہارائی
۳۵	۷	دوڑا	دوڑا		۴	چار	چار	۲۲۲	۱۵	چکنے	چکنے
	۱۳	ایک	ایک ایک	۱۲۸	۳	جی ہے	بے بین	۲۲۳	۱۱	رہے ہیں	رہے ہیں
۳۶	۱۹	چکنے کا	چکنے کا	۱۳۱	۱۳	گنہائی	گنہائی	۲۲۴	۶	جئے	جئے
۳۳	۱۳	حیا طرح	حیا کی طرح	۱۳۲	۷	خال خد	خال خد	۲۲۷	۱	بزارو نکو	بزارو نکو
۴۵	۱۱	لازم ہے	لازم ہے	۱۳۳	۱۰	سینے میں	سینے میں	۲۲۸	۵	پای بائی	پای بائی
۴۹	۱۹	باصا	باد صبا	۱۵۱	۴	ترکیو	ترکیو	۲۳۰	۱۰	کاشی کو	کاشی کو
۵۰	۱۵	ترکونکو	ترکونکو	۱۵۵	۱۸	پہر اپنا	پہر اپنا				
۵۴	۱۷	جان ہی پہنچا	ایک کینیچا	۱۵۷	۱۹	تماشا کی	تماشا کی				
			فرق پہنچا	۱۶۱	۱۰	وقت کی پوٹ	وقت کی پوٹ				
۵۶	۱۲	لوٹا	لوٹا		۱۵	کال کی پوٹ	کال کی پوٹ				
۶۰	۱۷	جلوہ بازی	جلوہ بازی	۱۸۱	۱۶	جھانی جو	جھانی جو				
۷۴	۱۲	کہ یہ ہے	کہ یہ ہے	۱۸۳	۵	دوڑہ	دوڑہ				
	۱۳	یکساں	یکساں	۱۸۴	۱۰	بچار	بچار				

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح
۴	۸	قند کر	قند کر	۸۱	۳۱	در انداز	در انداز	۱۴۹	۳۶	بروہ	وہ پر
۹	۸	چل گیا	چل گیا	۸۳	۲۶	سروار	سروار	۱۴۲	۱۵	دندن	دندان
۱۱	۲۶	جاری خاک	جاری خاک	۹۸	۲۹	ہون آگاہ	نہ آگاہ	۱۴۴	۸	واسطے	وصف ہی
۱۲	۲۸	اشام	اشام	۱۰۳	۲۹	لا	ہم اونکی	۱۶۶	۱۵	دکاتا	دکاتی
۱۳	۳۱	کراوٹے	کہاوٹے	۱۰۵	۴	بیداو	بیداو	۱۴۶	۲	یوکا	یون کیا
۱۹	۲۳	کسدام	کسدم	۱۰۸	۳۳	راچی	راچی چری	۱۶۶	۴	خدا تو	خدا دی تو
۲۱	۳	سرو صوبہ	سرو صوبہ	۱۱۵	۵	دلبر	دلبر کے	۱۹۳	۲۳	آنی	آنی
۲۲	۲۱	آگے	آگے	۱۱۸	۳	جانی بے	جانی کربے	۱۹۴	۱۳	آئی	آئی
۲۶	۳۶	پیر ہتا	تڑپتا	۱۲۱	۳	چشم	چشم	۱۹۶	۱۰	چاک	جالاک
۳۲	۲۲	کوئی	کوئی	۱۲۲	۱۸	پر آتا	پر آتا	۲۰۰	۶	جیسے	جیسے
۳۵	۳۰	اندھی	اندھی	۱۲۵	۳۵	ہو پیدا	پیدا ہو	۲۰۱	۱	جاکر	جاکر
۳۸	۳۱	خاتمہ	خاتمہ	۱۲۷	۳۷	گلست	گلست	۲۰۲	۳۷	نظار	نظار
۵۰	۱۳	پڑائی	سائے	۱۳۲	۲۸	برگ گل	برگ گل	۲۱۳	۱	تاریخ	تاریخ
۵۲	۱۸	غمین	غمین	۱۳۳	۲۶	تو	تو	۲۱۴	۱۳	گلہ	جگہ
۵۶	۲۳	غنجہ تری	غنجہ تری	۱۳۶	۳	دوسردن	دوسردن	۲۱۶	۳۶	حد سے	حد سے
۵۸	۱	شام کے	صبح کے	۱۴۲	۲۰	رسید کال	رسید کال	۲۱۷	۳۷	ظہور	ظہور
۶۳	۱۰	خاک مزاج	خاک مزاج	۱۴۷	۲	کو	کوئی	۲۱۹	۱۹	نظر آیا ہے	نظر آیا
۶۷	۲۱	دکھا آباد	دکھا آباد	۱۴۸	۲۸	بڑا نک	بڑا نک	۲۲۰	۲۵	نہیں ہے	نہیں ہے
۷۱	۱۰	آفتاد	آفتاد	۱۴۸	۳۴	شونی ہے	شونی ہے	۲۲۳	۳	لب لبک	لب لبک
۷۲	۱۳	گلہ کے	گلہ کے	۱۵۰	۱۳	نہیں ہو	نہیں ہو	۲۲۴	۱۰	چوڑائی	چوڑائی
۷۷	۲۲	نیا کے	نیا کے	۱۵۶	۲۹	دناک	دناک	۲۲۷	۲۷	چاکی	چاکی
۷۸	۳۶	جھاڑتا	جھاڑتا	۱۵۷	۳۶	سیرین	سیرین	۲۲۸	۳	خوف	خوف
۷۹	۱۵	فصل	فصل	۱۵۹	۳۵	چوڑا ہے	چوڑا ہے	۲۲۸	۳۸	تصور	تصور
۸۷	۷	بچا	بچا	۱۶۰	۳۱	نیمت	نیمت	۲۲۹	۱۳	کوئی	کوئی
۸۸	۲۷	استخوان	استخوان	۱۶۳	۲۹	چاٹ	چاٹ	۲۳۰	۱۳	کوئی	کوئی
۷۹	۳۱	ظانوں کو	ظانوں کو	۱۶۵	۳۷	جون	جون	۲۳۱	۳۱	ظانوں کو	ظانوں کو
۸۱	۲۱	گو لو	گو لو	۱۶۹	۱	خضان	خضان	۲۳۲	۲۱	ظانوں کو	ظانوں کو